

2020.

*Szegedi Tudományegyetem
Kossuth Zsuzsanna Technikum és
Szakképző Iskola*

**Általános ápoló HÍD
szakma**

Képzési program

5 0913 03 01

FELNŐTTKÉPZÉS

Jóváhagyta:
Horváth Levente Attila
igazgató

Elfogadta:
SZTE Kossuth
Zsuzsanna Technikum és
Szakképző Iskola
Nevelőtestülete

Érvényes:
2020.09.01-től

1 A SZAKMA ALAPADATAI

- 1.1 Az ágazat megnevezése: Egészségügy
 1.2 A szakma megnevezése: Általános ápoló
 1.3 Munkarend: nappali
 1.4 A szakma azonosító száma: 5 0913 03 01
 1.5 A szakma szakmairányai: —
 1.6 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
 1.7 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
 1.8 Ágazati alapoktatás megnevezése: Egészségügy ágazati alapoktatás Egészségügy ágazati alapoktatás
 1.9 Kapcsolódó részsakmák megnevezése: —
 1.10 Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: Szakképző iskolai oktatásban: -, Technikumi oktatásban: -, Érettségire épülő oktatásban: 40 óra

2 A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA

A programtervvel kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv).

A szabad sáv szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni. Az elmélet és a gyakorlat a dokumentumban nem kerül élesen elválasztásra. A cél az, hogy lehetőség legyen a gyakorlat során is elméletet oktatni, hatékonyabbá téve ezzel az oktatást. Az egyes tantárgyaknál történik annak meghatározása, hogy a tantárgy teljes tartalmát tekintve az órakeretnek minimálisan hány százalékát kell gyakorlati körülmények között (tanműhelyben, termelőüzemben stb.) oktatni. Ez az adott tantárgy egészének gyakorlatigényességét mutatja, és minél magasabb ez az arány, annál inkább ösztönöz az elméleti tudáselemek gyakorlatba ágyazottan történő oktatására.

A programtervben meghatározott tantárgyak, témakörök és a benne foglalt meghatározások (oktatók, elmélet/klinikai szimulációs gyakorlat/klinikai gyakorlat, óraszámok) kötelező érvényűek.

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

A szakmai képzés óraterve felnőttképzésben:

évfolyam	heti óraszám	éves óraszám
I+II+III. Félév	35 óra/hét	1085 óra
Ögy.		40 óra

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak óraszámja évfolyamonként

5 0913 03 01		FELNŐTTKÉPZÉS																	
Érettségire épülő- Általános ápoló HÍD	HÍD- FK	Elmélet és gyakorlat	Elmélet	Gyakorlat		I. félév /18 hét	II. félév /18 hét	III. félév /16 hét	I. félév (8x8 óra konzultáció)			II. félév (8x8 óra konzultáció)			III. félév (6x8 óra konzultáció)			Éves heti I-II. FÉLÉV V óraszám (elmélet)	Éves heti óraszám III-IV FÉLÉV V (elmélet)
				iskolai	TGY				konzultáció	digitális	TGY	konzultáció	digitális	TGY	konzultáció	digitális	TGY		
tanulási terület össz	MEGTARTANDÓ KERETSZÁM																		
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni		1085	351	69	665	369	387	329	64	80	225	64	107	216	48	57	224		
osztályfőnöki óra		31	26	26		9	9	8	4	5		4	5		4	4		0,50	0,25
Munkavállalói idegen nyelv	x	31	27	27		9	9	9	4	5		4	5		4	5		0,50	0,25
Szakmai kémiai és biokémiai alapok		11	9	9		9			4	5								0,25	

Szakmai fizikai és biofizikai alapok		11	9	9			9		4	5								0,25
Biokémia		5	9	9			9				3	6						0,25
Biofizika		5	9	9			9				3	6						0,25
Sejtbiológia II.		11	9	9			9		4	5								0,25
Közegészségtan - járványtan		11	18	18			18		8	10								0,50
Egészségügyi etikai esettanulmányok		11	9	9			9				4	5						0,25
Egészségügyi jogi esettanulmányok		11	9	9			9				4	5						0,25
Egészségügyi informatika II.		11	9			9	9			9								
Egészségügyi kommunikáció – konfliktuskezelés – krízis menedzsment	x	10	16			16		16						10	6			0,50
Egészségpszichológia		10	8	8				8						3	5			0,25
Anatómia-élettan-kórlelettan		22	18	18			18		8	10								0,50
Gyógyszertan - alkalmazott gyógyszerteran		32	36			36	18	18		18		18						
Sztóma ellátás és sebkezelés		38	32			32		32								32		
Általános Ápolástan II	x	22	18		9	9	18		4	5	9							0,25
Belgyógyászat és szakápolástana	x	54	54	9	18	27	27	27	8	10	9	4	5	18				0,75
Belgyógyászati ápolási gyakorlat																		
Sebészet és határterületeinek ápolástana		43	45	9	9	27		45				8	10	27				0,50
Sebészeti ápolási gyakorlat																		

Pszichiátriai betegek ápolása		32	36	18		18		36				6	12	18				0,50
Neurológia és szakápolástana		43	45	18		27		45				6	12	27				0,50
Infektológia és szakápolástana, infékcókontroll		32	36	9	9	18		36				6	12	18				0,50
Kisklinikumi ismeretek és szakápolástan		54	54	18		36		54				6	12	36				0,50
Gyermekbelgyógyászati alapok és ápolási sajátosságok csecsemő- és gyermekkorban		54	54	18		36	54		8	10	36							0,50
Csecsemő és gyermekápolási ismeretek		54	54	18		36	54		8	10	36							0,50
Sürgősségi ellátás gyermekkorban és ápolástana		38	32	8	8	16		32							6	10	16	0,50
Sürgősségi ápolástan gyakorlat																		
Szülészeti-nőgyógyászati betegek ápolása		29	32	16		16		32							6	10	16	0,50
Nőgyógyászati betegek ápolása																		
Közösségi ellátás és színtereinek szakápolástana		65	63			63	63				63							
Alapellátási gyakorlat (intézménylátogatások)																		
Háziorvosi, ügyeleti, otthoni																		

szakápolási gyakorlat																		
Gerontológia és szakápolástana		76	72	18	54		72				6	12	54					0,50
Geriátriai gyakorlat																		
Onkológia és szakápolástana		77	80	16	64		80							6	10	64		0,50
Hospice ellátás és szakápolástana, otthonápolás		43	45		45	45			45									
Szakmai gyakorlat																		
Kritikus állapotú beteg ellátása		58	56	16	40		56							9	7	40		0,50
Kritikus állapotú betegek ápolási gyakorlata																		
Klinikai gyakorlat II tantárgy		58	56		56		56									56		
Irányított gyakorlat																		
Orientációs gyakorlat																		
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		48	40															

3 A TANULÁSI TERÜLETEK RÉSZLETES SZAKMAI TARTALMA

3.1 Munkavállalói idegen nyelv megnevezésű tanulási terület (technikus szakmák esetén)

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám: 27 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Állások megpályázása idegen nyelven. Önéletrajz és motivációs levél megfogalmazása, az állásinterjú során hatékony idegen nyelvű kommunikáció.

3.1.1 Munkavállalói idegen nyelv tantárgy 27 óra

3.1.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, hatékonyan és eredményesen meg tudják vállalítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.

Megértsék a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően megfogalmazni, megértsék egy munkaszerződés alapvető idegen nyelvi fordulatait, kifejezéseit.

Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Az állásinterjú bevezető részében, az általános társalgás során feltett kérdéseket meg tudják válaszolni. Az interjú során tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeiket, gyengeségeiket. Rendelkezzenek megfelelő szókinccsel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni. Megértsék az adott cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcsolatosan kérdéseket, véleményt tudjanak formálni.

A tantárgy az utolsó évfolyamon kerül oktatásra, így épít a tanulók közismereti tantárgyak keretében elsajátított idegennyelv-tudására, alapvető mondatszerkesztési ismereteikre, valamint a főbb igeidők ismeretére. A tantárgy tanulása során a tanuló ezen ismereteit aktiválja és a munkavállalói szókinccset is alkalmazva gyakorolja.

3.1.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A tantárgy tanítása idegen nyelven zajlik, ezért az oktatónak rendelkeznie kell az adott idegen nyelvből nyelvtanári végzettséggel.

3.1.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Idegen nyelvek

3.1.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.1.15 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Internetes álláskereső oldalakon és egyéb fórumokon (újsághirdetések, szaklapok, szakmai kiadványok stb.) álláshirdetéseket keres. Az álláskeresőzéshez használja a kapcsolati tőkét.	Ismeri az álláskereső segítség fórumokat, álláshirdetéseket tartalmazó forrásokat, állásokat hirdető vagy álláskeresőzésben segítő szervezeteket, munkaközvetítő ügynökségeket.	Teljesen önállóan	Törekszik kompetenciáinak reális megfogalmazására, erősségeinek hangsúlyozására idegen nyelven.	Hatékonyan tudja álláskeresőzéshez használni az internetes böngészőket és álláskereső portálokat, és ezek segítségével képes szakmájának, végzettségének, képességeinek megfelelően álláshirdetéseket kiválasztani.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő önéletrajzot fogalmaz.	Ismeri az önéletrajz típusait, azok tartalmi és formai követelményeit.	Teljesen önállóan	Nyitott szakmai és személyes kompetenciáinak fejlesztésére. Törekszik receptív és produktív készségeit idegen nyelven fejleszteni (olvasott és hallott szöveg értése, íráskészség, valamint beszédprodukció).	Ki tud tölteni önéletrajzsablonokat, pl. Europass CV-sablon, vagy szövegszerkesztő program segítségével létre tud hozni az adott önéletrajztípusoknak megfelelő dokumentumot.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő motivációs levelet ír, melyet a megpályáztató állásajánlatához igazít.	Ismeri a motivációs levél tartalmi és formai követelményét, felépítését, valamint tipikus szövegeit az adott idegen nyelven.	Teljesen önállóan	Számára iránt elkötelezett. Megjelenése visszafogott,	Szövegszerkesztő program segítségével tud írni egy önéletrajzot, figyelembe véve a formai szabályokat.

<p>Kitölti és a munkaadóhoz eljuttatja a szükséges nyomtatványokat és dokumentumokat az álláskereső folyamatának figyelembevételével.</p>	<p>Ismeri az álláskereső folyamatát.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>	<p>helyzethez illő. Viselkedésében törekszik az adott helyzetnek megfelelni.</p>	<p>Digitális formanyomtatványok kitöltése, szövegek formai követelményeknek megfelelő létrehozása, e-mailek küldése és fogadása, csatolmányok letöltése és hozzáadása.</p>
<p>Felkészül az állásinterjúra a megpályázni kívánt állásnak megfelelően, a céljait szem előtt tartva kommunikál az interjú során.</p>	<p>Ismeri az állásinterjú menetét, tisztában van a lehetséges kérdésekkel. Az adott szituáció megvalósításához megfelelő szókincsrel és nyelvtani tudással rendelkezik.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		<p>A megpályázni kívánt állással kapcsolatban képes az internetről információt szerezni.</p>

Az állásinterjú, az állásinterjúra érkezéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetések során csevegést (small talk) kezdeményez, a társalgást fenntartja és befejezi. A kérdésekre megfelelő válaszokat ad.	Tisztában van a legáltalánosabb csevegési témák szókincsével, amelyek az interjú során, az interjú megelőző és esetlegesen követő telefonbeszélgetés során vagy az állásinterjúra megérkezéskor felmerülhetnek.	Teljesen önállóan		
Az állásinterjúhoz kapcsolódóan telefonbeszélgetést folytat, időpontot egyeztet, tényeket tisztáz.	Tisztában van a telefonbeszélgetés szabályaival és általános nyelvi fordulataival.	Teljesen önállóan		
A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét munkájára vonatkozóan alapvetően megérti.	Ismeri a munkaszerződés főbb elemeit, leggyakrabban idegen nyelvű kifejezéseit. A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét értelmezni tudja.	Teljesen önállóan		

3.1.1.6 A tantárgy témakörei

3.1.1.6.1 Az álláskeresés lépései, álláshirdetések

A tanuló megismeri az álláskeresés lépéseit, és megtanulja az ahhoz kapcsolódó szókincset idegen nyelven (végzettségek, egyéb képzettségek, megkövetelt tulajdonságok, szakmai gyakorlat stb.).

Képesse válik a szakmájához kapcsolódó álláshirdetések megértésére, és fel tudja ismerni, hogy saját végzettsége, képzettsége, képességei mennyire felelnek meg az álláshirdetés követelményeinek. Az álláshirdetésnek és szakmájának megfelelően begyakorolja az egyszerűbb, álláskereséssel kapcsolatos űrlapok helyes kitöltését.

Az álláshirdetések és az űrlapok szövegének olvasása során a receptív kompetencia fejlesztése történik (olvasott szöveg értése), az űrlapkitöltés során pedig produktív kompetenciákat fejlesztünk (írás-készség).

3.1.1.6.2 Önéletrajz és motivációs levél

A tanuló megtanulja az önéletrajzok típusait, azok tartalmi és formai követelményeit, tipikus szófordulatait. Képesse válik saját maga is a nyelvi szintjének megfelelő helyes-

séggel és igényességgel, önállóan megfogalmazni önéletrajzát.

Megismeri az állás megpályázásához használt hivatalos levél tartami és formai követelményeit. Begyakorolja a gyakran használt tipikus szófordulatokat, szakmájában használt gyakori kifejezéseket, valamint a szakmája gyakorlásához szükséges kulcsfontosságú kompetenciák kifejezéseit idegen nyelven. Az álláshirdetések alapján begyakorolja, hogyan lehet az adott hirdetéshez igazítani levelének tartalmát.

3.1.1.6.3 „Small talk” – általános társalgás

A small talk elengedhetetlen része minden beszélgetésnek, így az állásinterjúnak is. Segíti a beszélgetésben részt vevőket ráhangolódni a tényleges beszélgetésre, megtöri a kínos csendet, oldja a feszültséget, segít a beszélgetés gördülékeny menetének fenntartásában és a beszélgetés lezárásában. Fontos, hogy a small talk során érintett témák semlegesek legyenek a beszélgetőpartnerek számára, és az adott szituációhoz, fizikai környezethez passzoljanak. Ilyen tipikus témák lehetnek pl. időjárás, közlekedés (odajutás, parkolás, épületen belüli tájékozódás), étkezési lehetőségek (cégnél, környéken), család, hobbi, szabadidő (szórakozás, sport). A tanulók begyakorolják a kérdésfeltevést és a beszélgetésben való aktív részvétel szabályait, fordulatait.

Az állásinterjút megelőzően gyakran telefonos egyeztetésre is sor kerül, ezért a tanulónak fontos a telefonbeszélgetések szabályait és fordulatait is megismernie, elsajátítania.

A témakör során elsősorban a tanulók produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó internetes videók és egyéb hanganyagok hallgatása során receptív készségeik is fejlődnek (hallás utáni értés).

3.1.1.6.4 Állásinterjú

A témakör végére a tanuló képes viszonylagos folyékonysággal, hatékony kommunikációt folytatni az állásinterjú során. Be tud mutatkozni szakmai vonatkozással is. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókinccset, amely alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. Ki tudja emelni erősségeit, és kérdéseket tud feltenni a betölteni kívánt munkakörrel kapcsolatosan.

A témakör tanulása során elsajátítja a közvetlenül a szakmájára vonatkozó, gyakran használt kifejezéseket.

A témakör tanítása során az állásinterjú lefolytatásán kívül fontos, hogy a tanuló ismerje a munkaszerződés azon szakkifejezéseit, részeit is, amelyek szakmájához kötődhetnek.

A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.

A témakör során elsősorban a tanuló produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó videók és egyéb hanganyagok hallgatása során a receptív készségek is fejlődnek (hallás utáni értés), valamint a munkaszerződés-minták szövegének olvasása során az olvasott szövegértés is fejleszthető.

3.2 Alaptudományok megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

18 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási területen belül a tanuló elmélyíti tudását az egészséges életvitel jellemzőivel, az egészséget veszélyeztető tényezőkkel kapcsolatban. Megismerkedik az egészséges emberi szervezet felépítésével és működésével, valamint ezek biokémiai, biofizikai alapjaival. A tanulási terület a mikrobiológia-járványtan és általános kórtan, higiéné tantárgy segítségével bevezeti a tanulót a kóros folyamatokba és a fertőzések, járványok megelőzésével kapcsolatos feladatokba is.

3.2.1 Szakmai kémiai és biokémiai alapok tantárgy

9 óra

32.11 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók sajátítsák el a laboratóriumi munkához, a laboratóriumban használt berendezések működéséhez kapcsolódó fizikai-kémiai elméleti alapokat. A tanulók sajátítsák el az általános kémiai ismereteket. Ismerjék meg a kémia elemek élettani hatásait.

32.12 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos / Biokémikus / Kémikus / Kémia szakos tanár / Orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitikus Bsc

32.13 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Komplex természettudományos tárgy, biológia

32.14 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

32.15 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti a termodinamika és reakciókinetika törvényszerűségeit, folyamatait.	Termodinamika és reakciókinetika elmélete.	Teljesen önállóan	Törekszik a szakmai szabályok betartására, szaknyelv pontos és szakszerű használatára, pontos, logikusan gondolkodik.	Felhasználói szintű számítógépezés, Szövegszerkesztő és táblázatkezelő szoftver használata.
Ismerteti az elektromos vezetők csoportjait, az elektrod-folyamatokat és az elektrolízis folyamatát.	Elektrokémiai alapismeretek.	Teljesen önállóan	A használt eszközöket, berendezéseket és a munkaterületet.	Laboratóriumi eszközöket használja.

Ismerteti az atomok és molekulák felépítését.	Isméri az általános kémia alapjait, a molekulák jellemzőit.	Teljesen önállóan	letet tisztán és rendezetten tartja. A hulladékokat szakszerűen kezeli. Felelős és igényes munkát végez egyéni, páros vagy	Az adatokat digitálisan is dokumentálja, prezentálja.
Ismerteti a halmazállapotokat és azok változásait.	Isméri a halmazállapotok jellemzőit.	Teljesen önállóan	csoportfeladat esetén.	
Ismerteti az oldatok tulajdonságait, a kolloidoldatok jellemzőit.	Elsajátította az oldatokkal kapcsolatos kémiai ismereteket.	Teljesen önállóan		
Ismerteti a vizes oldatok jellemzőit.	Elsajátította a vízzel és a vizes oldatokkal kapcsolatos ismereteket.	Teljesen önállóan		
Ismerteti a periódusos rendszer főcsoportjaira jellemző tulajdonságokat, egyes elemek élettani hatását.	Isméri a periodikus rendszer elemeinek fizikai, kémiai és élettani hatását.	Teljesen önállóan		

3216 A tantárgy témakörei

3.2.1.6.1 Kémiai alapfogalmak, az atomok elektronszerkezete és a periódusos rendszer

Tudománytörténet

Mennyiségek, mértékegységek

Az atomok felépítése, az elemi részecskék

Az elektronszerkezet. Az atomok gerjesztett állapota

Az elemek periódusos rendszere

Az anyagmennyiség

Kémiai képlet, kémiai egyenlet

3.2.1.6.2 A molekulák szerkezete, kémiai kötések és kémiai reakciók

Elsőrendű kémiai kötéstípusok

Másodrendű kémiai kötéstípusok

Molekulák képződése

Kölcsönhatás a molekulák között

Kristályrács

Molekulapolaritás

3.2.1.6.3 Halmazállapotok, oldatok és kolloidok

Az anyagok halmazállapotai, az egyes halmazállapotok jellemzői

Halmazállapot változások

Elegyek és oldatok

Oldatok összetevői

Oldódás folyamata, az oldhatóság

Az oldódást kísérő energiaváltozások

A kolloid rendszer fogalma, legfontosabb általános tulajdonságai

3.2.1.6.4 A víz és a vizes oldatok (elektrolitok, savak, bázisok), kémiai egyensúlyok

A víz tulajdonságai

Elektrolitok

Savak és bázisok

Vizes oldatok kémhatásának meghatározása

Elektrolitok, elektrolitos disszociáció

Kémiai egyensúlyi állapotok

3.2.1.6.5 Alkálifémek, alkáliföldfémek, szerepük a biológiai rendszerekben

Elhelyezkedésük a periódusos rendszerben

Alkálifémek általános jellemzői

Alkálifémek legfontosabb vegyületei és azok mindennapi felhasználása, élettani szerepük

Alkáliföldfémek általános jellemzői

Alkáliföldfémek legfontosabb vegyületei és azok mindennapi felhasználása, élettani szerepük

3.2.1.6.6 Átmenetifémek, fémkomplexek, földfémek

Fémes anyagok jellemzői

Átmeneti fémek általános tulajdonságai

Átmeneti fémek felhasználása a hétköznapi életben

Komplexbérvés

Fémkomplexek a mindennapi életben

A földfémek általános jellemzői

A bór és az alumínium szerepe, felhasználási területei a hétköznapi életben

A félfémek általános tulajdonságai

A félfémek gyakorlati hasznosítása

3.2.1.6.7 Nemfémes elemek

Nitrogén legfontosabb vegyületei és ezek felhasználása a gyakorlatban

A foszfor fizikai és kémiai tulajdonságai

A foszfor allotróp módosulatai és tulajdonságaik

A foszfor előfordulása a természetben

A foszfor legjelentősebb vegyületei

A foszfor élettani jelentősége

Az oxigén molekulaszervezete, fizikai és kémiai jellemzői

Az oxigén előfordulása, felhasználása

Oxigén és ózon élettani szerepe

Szabad oxigényökök és jelentőségük

Kén fizikai és kémiai tulajdonságai

Kén előfordulása és felhasználása

Kén legfontosabb vegyületei

A kén élettani hatásai

3.2.1.6.8 Halogén elemek biológiai jelentősége

Halogénelemek fizikai és kémiai tulajdonságai

A fluor, a klór, a bróm és a jód felhasználása a hétköznapi életben

A fluor, a klór, a bróm és a jód élettani hatása

3.2.1.6.9 Kémiai termodinamika és Reakciókinetika

A termodinamika 3 fő tétele

A kémiai reakciók iránya, egyensúlyi állapot kialakulása
 Termodinamikai rendszerek típusai (izolált, zárt, nyitott)
 Reakcióhő fogalma
 Termodinamika és az ember - Hogyan fogyjunk le (termodinamikai magyarázat)
 A reakciók feltételei
 A reakció sebességét befolyásoló tényezők
 Megfordítható kémiai reakciók
 A reakciósebességet befolyásoló tényezők változásának hatása
 Katalizátor hatása
 Kémiai reakciók csoportosítása a reakcióban részt vevő anyagok szerint (egyesülés, bomlás, cserebomlás, helyettesítés)
 Kémiai reakciók csoportosítása a lejátszódó kémia folyamat szerint – redoxi és sav-bázis reakciók
 Kémiai reakciók csoportosítása a reakció termodinamikai jellege szerint

3.2.1.6.10 Az elektrokémia alapjai

Az elektrokémia fogalma
 Mi az elektromos áram
 Első- és másodfajú vezetők
 Elektródok, elektródfolyamatok
 Elektrolízis
 Az elektrolízis gyakorlati alkalmazása

3.2.2 Szakmai fizikai és biofizikai alapok tantárgy

9 óra

3221 A tantárgy tanításának fő célja
 A tanulók tisztában legyenek a képzőberendezések működésével, annak felépítésével.
 Ismerje a sugárvédelmi szabályokat, hogy azokat betartsa és betartassa.

3222 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
 Fizikus / Biofizikus / Fizika szakos tanár / Orvosi diagnosztikai analitikus Bsc

3223 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
 Komplex természettudományos tárgy, biológia

3224 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3225 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bemutatja az atomok szerkezetét, az elektromágnesességet	Ismeri a főbb atom szerkezeti részeket, az izotópok fogalmát, az elektromág-	Instrukció alapján részben önállóan	Önmagára és környezetére	

alapjait.	neses képi diagnosztika alapjait.		figyel- mes, szem előtt tartja a sugárvédel- mi szempontokat.	
Ismerteti a röntgen-sugárzással működő készülékeket, és bemutatja a sugárvédelmi előírásokat.	Ismeri a röntgen képalkotás eszközeit, és a sugárvédelmi eszközöket, szabályokat.	Teljesen önállóan		
Ismerteti az ultrahang-diagnosztika fizikai alapjait.	Ismeri az ultrahang-diagnosztika fizikai alapjait.	Teljesen önállóan		
Ismerteti és jellemzi a fény tulajdonsága- it, elektromágneses jellemzőit.	Fénytani alapisme- retek.	Teljesen önállóan		Adatok digitális rendszerekben tör- ténő dokumentálá- sa, prezentációké- szítő programok használata.

3226 A tantárgy témakörei

3.2.2.6.1 Sugárfizika alapjai

Az atom szerkezete

Atommag

Elektronhéj

Az atommag szerkezete

Nukleonok

Izotóp

A mag energiaállapota, stabilitás

Természetes és mesterséges radioaktivitás

Magsugárzások

Bomlási törvény, felezési idő

Az elektromágneses sugárzások

Keletkezés

Hullámhossz

A röntgensugár fizikai tulajdonságai, kölcsönhatása az élő és élettelen anyaggal.

3.2.2.6.2 Röntgen képalkotó berendezések

Röntgensugárzás alkalmazása a gyógyászatban

Röntgensugárzást használó készülékek, és alkalmazásuk főbb indikációi

Sugárvédelmi szabályok és alkalmazásuk, eszközrendszerek.

3.2.2.6.3 Ultrahang fizikai alapjai

Ultrahang vizsgálatok feltételei:

Ultrahang vizsgáló helység, ultrahang készülék

Ultrahangdiagnosztikai alapok, az ultrahang kép keletkezése:

Ultrahang fizikai jellemzői (frekvencia, terjedési sebesség, hullámhossz, intenzitás).

3.2.2.6.4 Fénytan alapjai, fényvisszaverődés, -elnyelés, -törés

A fény jellemző tulajdonságai, a látható fény

A fény, mint elektromágneses sugárzás – fénytörés

A fény, mint elektromágneses sugárzás – fényfelbontás

A fény, mint elektromágneses sugárzás – fényvisszaverődés

A fény, mint elektromágneses sugárzás – fényelnyelés.

3.3 Ápolói alapozó ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

63 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület célja megalapozni a szakápolástani és ápolástani feladatokat, megfelelően rávilágítva milyen széles körű ismeret integrációra van szükség az ápolói hivatáshoz. Lehetővé tenni, hogy a tanuló megfelelő jogi, etikai, biokémiai, biofizikai, sejtbiológiai, mikrobiológiai, közegészségtani, informatikai, pszichológiai, népegészségtani, kommunikációs, egészségnevelési-egészségfejlesztési, egészségpszichológiai ismereteket felhasználva részt vegyen a gyógyító team munkájában.

3.3.1 Biokémia tantárgy

9 óra

33.11 A tantárgy tanításának fő célja

Olyan szakemberek képzése, akik képesek holisztikusan szemlélni az egyént és annak ellátását. Akik képesek megfelelő ismereteik révén körültekintéssel felkészíteni a klienseket a rájuk váró vizsgálatokra, hiszen ismerik azok biokémiai hatásait. Megismertetni a tanulókkal a szervezet belső egyensúlyának alappilléreit.

33.12 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos / Biokémikus / Kémikus / Kémia szakos tanár.

33.13 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Kémia (szerves kémia), Biológia (sejttan, emberi test)

33.14 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

33.15 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
Saját szavaival megfogalmazza az élő szervezet biokémiai alapjait.	Felismeri az élő szervezetben a biokémiai tényezőket, tudja azok meghatározásának módját, az alapvető tápanyagok, emberi testre kifejtett hatásait.	Teljesen önállóan	A vizsgálatok során holisztikusan szemléli az egyént, figyel a sajátos reakciókra melyet a vizsgálatok eljárások váltanak ki. Preventív szemléletű, ösztönzi a klienst a szükséges	

Jellemzi az anyag- cseré folyamatok alapvető tulajdon- ságait.	Ismeri az anyag- cseré elemeit, a szervezet szem- pontjából nélkülöz- hetetlen biokémiai folyamatokat.	Teljesen önállóan	beavatkozásoko- n való részvételre, pszichésen támoga- tó, szakmája iránt elkötelezett. Folya- matos tanulásra törekszik.	
Felméri az emberi szervezet homeo- sztázistól eltérő állapotait.	Ismeri a homeo- sztázis elemeit, a legfontosabb vizs- gáló eljárásokat, és azok használatát ápolói szempontból.	Instrukció alapján részben önállóan		Homeosztázis mo- nitorozást végez diagrammok segít- ségével.

3316 A tantárgy témakörei

3.3.1.6.1 A biokémia alapjai

Az élőszervezet építőanyagainak és biokémiai alapfolyamatainak jellemzői, élettani szerepe, makromolekulák, enzimek, vitaminok

3.3.1.6.2 Az anyagcsere folyamatok biokémiája

Fehérjék jellemzői, csoportjai. A hemoglobin szerkezete, jellemzői. Aminosavak csoportosítása, anyagcsere folyamatainak jellemzői. Az emberi szervezet nitrogén anyagcseréje, karbamid szintézise. A glukóz oxidációja és szintézise. Lipidek jellemzői, csoportosításuk, lipid anyagcsere folyamata, módszerei. Oxigén és széndioxid anyagcsere jellemzői. Enzimek és működésük.

3.3.1.6.3 Homeosztázis

A homeosztázis fogalma, alkotói, élettani jellemzői, diagnosztikai módszerei

3.3.2 Biofizika tantárgy

9 óra

3321 A tantárgy tanításának fő célja

Olyan szakemberek képzése, akik képesek holisztikusan szemlélni az egyént és annak ellátását. Akik képesek megfelelő ismereteik révén körültekintéssel felkészíteni a klienseket a rájuk váró vizsgálatokra, hiszen ismerik azok biofizikai hátterét. Szintézisbe hozni az anatómiai ismereteiket a diagnosztikai eljárásokkal.

3322 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Fizikus / Biofizikus / Fizika szakos tanár.

3323 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fizika (elektromosság, mágnesesség, rezgések, hullámok, kinematika, vektorok, erő, munka, kommunikációs eszközök, képalkotás, képrögzítés, fény jellemzői, radioaktivitás), Biológia (sejt, emberi test)

3324 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3325 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Jellemzi az életfolyamatokat biofizikáját	Ismeri a különböző fizikai alapfogalmakat, megfelelő használatukat.	Teljesen önállóan	A vizsgálatok során holisztikusan szemléli az egyént, figyel a sajátos reakciókra melyet a vizsgáló eljárások váltanak ki.	
Meghatározza az EKG, EEG, EMG, ENG működési elvét	Ismeri a szervezetben keletkező elektromosságot, és ezek rögzítésének módjait.	Teljesen önállóan	Preventív szemléletű, ösztönzi a klienst a szükséges beavatkozásokon való részvételre, pszichésen támogató, szakmája iránt elkötelezett. Folyamatos tanulásra törekszik.	E-ápolási dokumentációt vezet
Ismerteti a képalkotó vizsgálatok elméleti alapjait, használatuk indikációit, kontraindikációit és szövődményeit.	Ismeri a képalkotó eljárásokat, a működési elvüket, hatásukat az emberi szervezetre, szövődmények kialakulásának lehetőségeit	Teljesen önállóan		

3326 A tantárgy témakörei

3.3.2.6.1 Az életfolyamatok biofizikai jelenségei

Az emberi szervezet élettani működésének biofizikai jelenségei, Inger, ingerület, ingerelhetőség, a szenzoros működés tulajdonságai. Mozgás, helyváltoztatás, izomműködés. Légzés (mechanika, gázcsere, nyomásviszonyok, felületi feszültség). Keringés (szívműködés, szisztole-disztole, szív munka, vérnyomás, folyadék-véráramlás). Látás (optikai alapok, akomodáció, fotoreceptorok, fényérzékelés, látómező). Hallás (halláselmélet, audiometria)

3.3.2.6.2 Elektromos diagnosztikai módszerek fizikai alapjai

Elektromos diagnosztikai eszközök (EKG, EEG, EMG, ENG) működési elvének jellemzői

3.3.2.6.3 Képalkotó módszerek biofizikai alapjai

Radiológiai alapismeretek. A Rtg, CT, MR, PET, SPECT, UH, Angiográfiás és Mammo-gráfiás radiológiai vizsgáló eszközök működési elvének jellemzői. A vizsgáló módszerek főbb indikációi, kontraindikációi. A kontrasztanyagok helye, szerepe a képalkotó diagnosztikában. A kontrasztanyagok főbb jellemzői és típusai Az endoszkópos vizsgálatok alkalmazásának elméleti alapjai, indikációi, céljai

3.3.3 Sejtbiológia II. tantárgy

9 óra

3331 A tantárgy tanításának fő célja

Az emberi szervezetben a sejtek, szövetek szerveket, funkcionális egységben szervrendszereket, az emberi szervezetet alkotják. A patológiai diagnosztika ennek a legkisebb egységeire, a sejtekre és szövetekre épül. A szövettani asszisztens feladata ezeknek az emberi szöveteknek diagnosztikára való előkészítése. A tanítás célja, hogy a hallgató megismerje a szöveteket alkotó sejtek működését, biokémiai összetevőit.

3332 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Biológus / Általános orvos / Biológia szakos tanár.

3333 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Sejtbiológia, szakmai kémia és biokémiai alapok

3334 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3335 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes-ségek	Ismeretek	Önállóság és fele-lősség mértéke	Elvárt viselkedés-módok, attitűdök	Általános és szak-mához kötődő digitális kompe-tenciák
Elsajátítja a sejtek alkotóelemeit, szer-kezetüket, és azok funkcióit	Ismeri a sejtteni alapismerete ket	Teljesen önállóan	A vizsgálatok során holisztikusan szem- léli az egyént, figyel a sajátos reakciókra melyet a vizsgáló eljárások váltanak ki. Preventív szem- léletű, ösztönzi a klienst a szükséges beavatkozásoko n való részvételre, pszichésen támoga- tó, szakmája iránt elkötelezett. Folya- matos tanulásra törekszik.	Digitális atlaszok segítségével sajátít- ja el a sejtek alkotó- részeit
Megismeri a sejt életjelenségeit, azok folyamatát, össze- függéseit	Ismeri a sejtteni alapismerete ket	Teljesen önállóan		
Elsajátítja a sejtcik- lus és a sejtosztódás formáit, folyamatát, működési zavarait	Ismeri a sejtteni alapismerete ket	Teljesen önállóan		
Felidéli a különbö- ző szövettípusokat és azok jellemzőit	Ismeri a szövettani alapismereteket	Teljesen önállóan		

3336 A tantárgy témakörei

3.3.3.6.1 Sejtteni alapismeretek

A sejt molekuláris összetevői
 A sejt strukturális alapjai
 A sejtmembrán.
 A citolazma
 Lizoszómák, mitokondriumok szerkezete, működésük
 Anyagtranszport a membránon keresztül
 Autofágia, heterofágia
 Golgi-apparátus működése
 A sejtmag szerkezete, a kromoszómák jellemzése.
 Fehérjeszintézis és anyagtermelés
 A sejtek mozgása
 Sejtosztódás típusai, folyamata

3.3.3.6.2 Általános szövettani alapismeretek

Hámszövet jellemzői, csoportosítása.
 Sejtkapcsolódási módok.
 Speciális hámok.
 Kötő-és támasztó szövetek jellemzői

A kötőszövetek osztályozása
Sejttípusok, sejt közötti állomány
Vér és vérképző szövetek jellemzése
Simaizomszövet, harántcsíkolt izomszövet és a szívizom jellemzői

Idegszövet jellemzői
 Idegrostok
 Az idegvégkészülékek jellemzői.
 A szinapszis

3.3.4 Közegészségtan - járványtan tantárgy

18 óra

3341 A tantárgy tanításának fő célja
 Ismeri a levegő-, víz-, talajszennyeződés emberre és a környezetére gyakorolt hatásait. Ismeri az élelmiszerekkel kapcsolatos egészségkárosodásokat, azok vizsgálati módszereit, továbbá az ételfertőzésre, ételmérgezésre gyanús megbetegedések tüneteit, valamint a szükséges intézkedéseket.

3342 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Népegészségügyi ellenőr Bsc / Ápoló Bsc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3343 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
 Mikrobiológia, biológia, komplex természettudományos tárgy,

3344 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3345 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti a közegészségtani alapfogalmakat, elhelyezi a tárgyat az orvostudományban.	Ismeri a közegészségtani alapokat	Teljesen önállóan	Preventív szemléletű, a kórokozók terjedésének megelőzésére törekszik.	

Felismeri a fertőzés terjedési lehetőségeit, a fogékony embereket	Ismeri a fertőzés, fertőző betegség fogalmát, a fertőző betegségek kialakulását, előfordulási módjait, a járványfolyamat mozgatóerőit.	Teljesen önállóan	Naprakészen tájékozik a digitálisan elérhető járványügyi helyzetekről, amennyiben felmerül, hogy a kliens utazás közben fertőzött meg.
Ismerteti az enterális, kültakarón keresztül terjedő és légúti rendszer járványtanának főbb tényezőit	Ismeri az enterális, kültakarón keresztül terjedő és légúti rendszer járványtani jellemzőit.	Teljesen önállóan	
Munkaterületén részt vesz a fertőző betegségek terjedésének megelőzésében.	Ismeri az alapvető járványügyi feladatokat, járványellenes teendőket	Instrukció alapján részben önállóan	Járványügyi szervezet honlapjának keresése az Interneten.
Ismerteti az immunvédekezést és lényegét, az immunrendszer szerepét a védekezésben.	Ismeri az immunrendszer működésének alapjait, az immunitás fajtáit, az immunrendszer kóros működésének formáit.	Teljesen önállóan	

3346 A tantárgy témakörei

3.3.4.6.1 A közegészségtan alapjai

A közegészségtan fogalma, története, részterületei, helye és feladatai az orvostudományban. A magyar népegészségügy felépítése és szervezeti rendszere
Humán ökológia.

A légkör felépítése, tulajdonságai és hatása a szervezetre.

A levegőt szennyező legfontosabb anyagok és források, globális következmények.

Ivóvíz nyelés és ivóvíz ellátás helyzete Magyarországon

A talaj környezet-egészségügyi hatásai

3.3.4.6.2 A fertőzés, fertőző betegségek

A fertőzés, fertőző betegség fogalma

A fertőző betegség létrejöttének feltételei: kórokozók száma, virulencia, behatolás helye, szervezet ellenállása

A fertőző betegségek csoportosítása járványtani szempontból

A fertőző betegségek előfordulási módjai: sporadikus, endémiás előfordulás, epidémia, pandémia, szezonális, ciklicitás

A fertőzésekről általában, járványtan felosztása. Járványfolyamat elsődleges és másodlagos mozgatóerői. A fertőző betegségek és járványok megelőzése, járványügyi intézkedések

Enterális fertőzések járványtana (Bakteriális fertőzések: Hastífusz, Paratyhus, Dysenteria, Coli enteritisek)

Enterális fertőzések járványtana (Bakteriális fertőzések: Yersiniosis, Campylobacteriosis, Helicobacteriosis, Kolera, Toxikoinfekciók; Vírusfertőzések; Féregfertőzések)

Légutakon keresztül terjedő fertőzések járványtana (Torokgyík, Mumpsz, Rubeola, Kanyaró, Szamárköhögés, Bányahimlő, Skarlát, Meningitis epidemica, Haemophilus influenzae)

Légutakon keresztül terjedő fertőzések járványtana (Influenza, Mononucleosis infectiosa, Legionellosis, Tuberculosis, Streptococcus fertőzés).

A kültakarón keresztül terjedő fertőző betegségek járványtana

3.3.4.6.3 A járványfolyamat mozgatóerői

Elsődleges mozgató erők:

A fertőző forrás

A fertőzés terjedésének lehetséges módjai

A fogékony emberi szervezet

Másodlagos mozgató erők: természeti, társadalmi, egyéni tényezők

3.3.4.6.4 Járványügyi feladatok

A fertőző betegségek megelőzése

Járványügyi teendők fertőző betegségek előfordulásakor - teendők a beteggel és a beteg környezetében

A fertőző beteg bejelentése

Az izoláció, annak szakmai és jogi vonatkozásai. A fertőzőbetegségek megelőzése, immunizálás, oltások és azok formái, jellemzői, oltási naptár.

3.3.4.6.5 Kórházi fertőzések járványtana

A nosocomiális infekció fogalma, jelentősége

A nosocomiális fertőzések epidemiológiai sajátosságai

A nosocomiális infekció kialakulását elősegítő tényezők, a fertőzés terjedésének leggyakoribb módjai

Az infekció kontroll fogalma, feladata

Az infekció kontroll tevékenységi elemei

A nosocomiális surveillance. Kockázati tényezők meghatározása, a kockázatok kivédésére vonatkozó szabályozás és a végrehajtás ellenőrzése. Megelőző tevékenység Izolációs szabályok a betegellátás során, környezeti infekciókontroll, fertőtlenítés, sterilizálás, egészségügyi kártevők elleni védekezés. Antibiotikum politika. Az egészségügyi dolgozók nosocomiális fertőzéseinek megelőzése. Képzés, továbbképzés.

A leggyakoribb nosocomiális infekciók: húgyúti infekciók, pneumoniák, műtéti sebfertőzés, bőr és lágyrész, véráram fertőzés okai, hajlamosító tényezői, jellemzői, az infekciók megelőzésének lehetőségei, ápolói feladatai

Fertőző beteg elkülönítése, izolált beteg ápolásának specialitásai.

3.3.4.6.6 Immunológia

Az immunrendszer működése

Az immunitás formái

A szervezet immunizálása

Az immunrendszer megváltozott működése: allergia, autoimmun betegségek, immunhiányos állapotok

3.3.5 Egészségügyi etikai esettanulmányok tantárgy

9 óra

335.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tárgy tanítása elsődlegesen a tanulók attitűdjének formálását, általános tájékozottságuk szélesítését szolgálja. Az etikai ismeretek elmélyítése.

3352 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Betegjogi képviselő / Ápoló BSc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3353 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem (állampolgári ismeretek, Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek, Egészségügyi etika és jog alapjai)

3354 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3355 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Jellemzi az egészségügyben az alapvető viselkedési normákat.	Ismeri az egészségügyi etika alapfogalmait.	Teljesen önállóan	Felelős és etikus viselkedés, magabiztos kiállás.	
Megítéli a munkája kapcsán leggyakrabban jelentkező etikai dilemmákat.	Ismeri a leggyakrabban egészségügyi munka során fellépő etikai dilemmákat, és kompetencia szintű kontextusát. A dolgozótól elvárt viselkedésmódot megérti.	Teljesen önállóan		
Alkalmazza a munkája során vonatkozó etikai normákat	Ismeri az egészségügyi dolgozókkal szemben támasztott etikai elvárásokat, és a be nem tartásukból származó következményeket.	Teljesen önállóan		Elektronikus ápolási dokumentációt vezet az etikai normák betartásával.

3356 A tantárgy témakörei

3.3.5.6.1 Rendszerező ismeretek

Alapfogalmak: erkölcs, moralitás, érték, norma, etika

A bioetika, ápolásetika fogalma

Az egészségügyi etika alapelvei: autonómia tisztelete, "ne árts" elve, jótekonyság elve, igazságosság elve

Szakmai etikai alapkövetelmények: előítélet mentesség, másság elfogadása, tolerancia, humanitás, empátia, karitativitás, intimitás, esélyegyenlőség biztosítása
Az orvos és szakdolgozó, illetve a szakdolgozó és beteg közötti kapcsolat etikai normái
A team munka alapjai, együttműködés az egészségügyi dolgozók között
Személyiségi jogok, titoktartás, adatvédelem

Tájékozott beleegyezés, az egészségügyi szakdolgozó kompetenciája a betegtájékoztatásban

Egészségügyi etikett: az egészségügyi dolgozó megjelenése, az egészségügyi dolgozóval szemben elvárt magatartás, viselkedés

A beteglátogatás viselkedési szabályai

Etikai kódex

Etikai sajátosságok időskorban

3.3.5.6.2 Az egészségügyi etika alapjai

Az egészségügyi etika alapelvei. Etikai értékek az egészségügyben. Etikai szabályozás. Etikai kódex.

3.3.5.6.3 Az egészségügyi dolgozók tevékenységének etikai kérdései

Az egészségügyi dolgozók tevékenységének etikai elvei és problémái: titoktartás etikai vonatkozásai, tájékoztatás etikai kérdései, haldokló beteg ápolásának etikai kérdései, gyermekek ápolásának etikai vonatkozásai, különleges esetek/akadályozott emberek ápolásának etikai problémái, fizikai/kémiai korlátozó intézkedések alkalmazásának etikai kérdései etikai kérdései. Az egészségügyi sztrájk. Etikai dilemmák és bioetikai kérdések. Az abortusz etikai kérdései. Eutanázia formái és etikai vonatkozásai. Társadalmon belüli szubkultúrák etikai vonatkozásai.

3.3.5.6.4 Szakdolgozói etikett

Az egészségügyi dolgozóval szemben elvárt magatartás, viselkedés. Szakmai etikai alapkövetelmények: előítélet mentesség, másság elfogadása, tolerancia, humanitás, empátia, karitativitás, intimitás

3.3.5.6.5 Etikai esettanulmányok

Az egészségügyi dolgozók tevékenységével kapcsolatos esettanulmányok ismertetése, kötetlen beszélgetés formájában történő elemzése, a szakdolgozói etikettel kapcsolatos esettanulmányok ismertetése, és kötetlen beszélgetés formájában történő beszélgetés elemzése. Abortusszal kapcsolatos, eutanáziával kapcsolatos esettanulmányok.

3.3.6 Egészségügyi jogi esettanulmányok tantárgy

9 óra

3361 A tantárgy tanításának fő célja

A tárgy tanítása elsődlegesen a tanulók attitűdjének formálását, általános tájékozottságuk szélesítését szolgálja. Olyan szakemberek oktatásának szerves részét képezi, akik ismerik és magukra nézve kötelezően alkalmazzák a betegjogokat, tisztában vannak az ellátó személyzet jogaival és kötelességével.

3362 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Betegjogi képviselő / Ápoló BSc / Egészségügyi szaktanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3363 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem (állampolgári ismeretek, Egészségügyi etikai és betegjogi alapismeretek, Egészségügyi etika és jog alapjai)

3364 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3365 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes-ségek	Ismeretek	Önállóság és fele-lősség mértéke	Elvárt viselkedés-módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Megnevezi és leírja a magyar jogrend- szer alapvető fo- galmaikat, és az alap- törvényi szabálya- zásokat	Ismeri Magyaror- szág alaptörvényé- nek főbb szabályait, ismeri a jogot, a jogrendet és a jog- forrásokat.	Teljesen önállóan	Felelős és etikus viselkedés, maga- biztos kiállás.	Ismeri a jogszabá- lyok elektronikus elérhetőségeit.
Betartja az egész- ségügyi dolgozókra vonatkozó speciális jogszabályokat.	Ismeri a betegjogo- kat, az egészségügyi dolgozó jogait és kötelességeit, az adatvédelmi szabá- lyokat.	Teljesen önállóan		Ismeri az elektroni- kus adatvédelmi szabályozást.
Ismereti a szociális ellátások jogi alap- jait.	Ismeri az állam szerepét a szociális ellátások tekinteté- ben, felsorolja a szociális intézmé- nyeket	Teljesen önállóan		
Alkalmazza a mun- kája során rá vonat- kozó etikai normá- kat	Ismeri az egészség- ügyi dolgozókkal szemben támasztott etikai elvárásokat, és a be nem tartá- sukból származó következményeket	Teljesen önállóan		
Ismereti a főbb szociális ellátásokat	Ismeri a szociális törvény által szabá- lyozott ellátásokat, a társadalombiztosí- tási nyugellátásokat, egészségbiztosítá- si támogatásokat, családi ellátásokat, a gyermekvédelm i törvény és a mun- kanélküliek támoga- tásával kapcsolatos szabályozásokat.	Teljesen önállóan		

	A köszolgáltatások rendszerét.		
--	--------------------------------------	--	--

3366 A tantárgy témakörei

3.3.6.6.1 A jog és a jogrend

Jogi normák fogalma. A jog és a jogrend fogalma, a belső jogforrások rendszere. Magyarország Alaptörvényében meghatározott alapvető jogok és kötelezettségek.

3.3.6.6.2 Egészségügyi jogi ismeretek

Az egészségügyre és az egészségügyi szolgáltatásra vonatkozó fontosabb jogi szabályozások. A betegek jogai és a betegjogok érvényesítése. Egészségügyi sztrájkjog. Az egészségügyi dokumentáció kezelése. Információbiztonság és adatvédelem. Egészségügyi dokumentációval kapcsolatos jogok. Az idősellátás jogi vonatkozásai.

3.3.6.6.3 Szociális ellátások jogi alapjai

A szociálpolitika intézményrendszere és az állam szerepe. A szociális ellátások rendszerei: biztosítási ellátások, költségvetésből finanszírozott ellátások. A szociális szempontból főbb ellátások és jellemzőik: A szociális tv. által szabályozott ellátások, a társadalombiztosítási nyugellátások, egészségbiztosítási támogatások, családi ellátások, a gyermekvédelmi tv. és a munkanélküliek támogatásával kapcsolatos szabályozások. A közzolgáltatások rendszere: az egészségügy és a szociális ellátás intézményei és azok alapvető követelményei, jogi alapjai. Az állami szervek rendszere, jellegük és egymáshoz való viszonyuk. Az állam felelőssége a lakosság egészségi állapotáért. Esélyegyenlőség biztosítása.

3.3.6.6.4 Jogi esettanulmányok

Az egészségügyi szolgáltatásra vonatkozó esettanulmányok és ismertetésük, az egészségügyi sztrájkjal kapcsolatos esettanulmányok és érdekvédelmi szervezetek szerepe, a szociális ellátásokkal kapcsolatos esettanulmányok.

3.3.7 Egészségügyi informatika tantárgy

9 óra

3371 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanulásának célja, hogy a tanulók szerezzenek ismereteket és tapasztalatot az egészségügyi dokumentáció kezelésével, az egészségügyi szoftverek alkalmazásával kapcsolatban.

3372 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Informatikus, Informatika tanár. Egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget

követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal , Bsc ápoló

33.73 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Társadalomismeret

33.74 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

33.75 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
-------------------------------	-----------	--	--	---

Elektronikus ápolási dokumentációt vezet, felhasználói szinten használja a táblázatkezelő és szövegszerkesztő programokat	Ismeri a felhasználói szintű táblázatkezelő, szövegszerkesztő programokat és az elektronikus ápolási dokumentáció vezetését.	Teljesen önállóan	Magára nézve kötelezőnek érzi és betartja a munkájával kapcsolatos jogi, etikai, magatartási következményeket.	
Az egészségügyi dokumentációt az adatvédelmi szabályok betartásával kezeli.	Ismeri az egészségügyi dokumentáció részeit, a dokumentálás és adatvédelem szabályait.	Irányítással		
Munkája során medikai rendszerek alkalmazásában közreműködik.	Ismeri az egészségügyi informatikának a felhasználó szempontjából lényeges alapjait, a szakmai szoftverek típusait.	Irányítással		Medikai rendszerek használata.

3.3.7.6 A tantárgy témakörei

3.3.7.6.1 Egészségügyi informatikai ismeretek

Az egészségügyi informatika tárgya

Elektronikus egészségügyi dokumentáció részei

Adatvédelem, adattovábbítás

Az elektronikus levél küldésének szabályai

Egészségügyi kódrendszerek

Szoftverek az egészségügyben (orvosi, gazdasági, pénzügyi, személyügyi rendszerek)

Egészségügyi Elektronikus Szolgáltatási Tér (EESZT) fogalma, moduljai

E-recept

Medikai rendszerek típusai

Tetszőlegesen kiválasztott medikai rendszer alkalmazása

3.3.7.6.2 Az egészségügyi dokumentáció, adatvédelem

Az egészségügyi dokumentáció fogalma, részei

A dokumentálás alapvető követelményei

Adatok az egészségügyben: személyazonosító adat, egészségügyi adat

GDPR. Az egészségügyi adatkezelés, adattovábbítás céljai, alapszabályai

3.3.8 Egészségügyi kommunikáció – konfliktuskezelés – krízis menedzsment tan- tárgy 16 óra

3381 A tantárgy tanításának fő célja

Az egészségügyi szakmák gyakorlásához szükséges kommunikációs képességek fejlesztése.

3382 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Pedagógia tanár / Pszichológus/ Mentálhigiénikus (kommunikáció, konfliktuskezelés) / Egészségügyi szak- tanár/tanár (egészségügyi előképzettséggel) / Ápoló Msc / Egészségügyi szakoktató (egészségügyi előképzettséggel): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3383 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Magyar nyelv, Történelem

3384 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3385 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
Hiteles kommunikációt folytat betegekkel, hozzátartozókkal, munkatársakkal.	Ismeri a kommunikáció jellemzőit, a hiteles kommunikáció feltételeit, a kommunikációs zavarokat. Tisztában van a beteggel, családtagokkal, munkatársakkal történő kommunikáció szempontjaival.	Teljesen önállóan	Fontosnak érzi a beteg meghallgatását. A betegekkel, hozzátartozókkal történő kommunikáció során nem lépi túl a hatáskörét.	
Speciális kommunikációt folytat, segítő kommunikációs technikákat alkalmaz.	Ismeri a kommunikáció módját látás-, hallás-, beszéd- és értelmi fogyatékos emberrel. Ismeri a segítő beszélgetés alapjait.	Teljesen önállóan		Digitális kommunikációs lehetőségek hallás-, látássérültek esetében. A kommunikáció sajátosságait bemutató videók.

Hatékony konfliktuskezelési technikákat alkalmaz.	Ismeri a konfliktus típusait, a konfliktuskezelési módjait.	Teljesen önállóan	
---	---	-------------------	--

3386 A tantárgy témakörei

3.3.8.6.1 A kommunikáció alapfogalmai

A kommunikáció fogalma, a kommunikáció általános elméleti modellje

A kommunikációs folyamat dinamikai alapelvei

A kommunikáció csatornái: verbális, nonverbális csatornák

A kulturális szignálok jelentősége a kommunikációban

Kongruens kommunikáció

A témakört csoportbontásban szükséges oktatni

3.3.8.6.2 Kommunikációs zavarok

Kóros kommunikáció

A nyelvi szocializáció hiányosságai

Szégyenlősség, gátlásosság

Kommunikációs gátak és közléssorompók

A témakört csoportbontásban szükséges oktatni

3.3.8.6.3 Egészségügyi szakmai kommunikáció

Az egészségügyi dolgozók közötti kommunikáció

Az egészségügyi dolgozó és a beteg közötti kommunikáció

A kapcsolatfelvétel, bemutatkozás jelentősége, általános szabályai

Kapcsolatteremtés és fenntartás egészséges és beteg gyermekkel, a gyermekek sajátos kommunikációs formái

Kommunikáció hozzátartozóval

Kommunikáció idős beteggel, az idős kor kommunikációs jellemzői, kommunikációs nehézségek

Kommunikáció eltérő kultúrából érkező beteg esetén

Kommunikáció zaklatott beteggel, indulatos beteggel vagy hozzátartozóval

A telefonos kommunikáció szabályai az egészségügyben

A témakört csoportbontásban szükséges oktatni**3.3.8.6.4** Speciális kommunikáció

Speciális kommunikáció beszéd-, hallás-, látássérültekkel
 Kommunikációs korlátok leküzdése autizmus spektrumzavar esetén
 Infokommunikációs akadálymentesítés
 A segítő beszélgetés

A témakört csoportbontásban szükséges oktatni**3.3.8.6.5** Konfliktuskezelés

Konfliktus fogalma
 Konfliktusok típusai
 Konfliktuskezelési stratégiák: elkerülő, versengő, együttműködő, kompromisszumkereső, alkalmazkodó

A konfliktushelyzetek megelőzése és feloldása hatékony kommunikáció segítségével

A témakört csoportbontásban szükséges oktatni.**3.3.9 Egészségpszichológia tantárgy****8 óra****3.3.10**

33.101 A tantárgy tanításának fő célja

Olyan szakemberek képzése, akik nyitottak a szociális különbségek felismerésére, megfelelő ismerettel rendelkeznek ezen egyenlőtlenségek kezelésére, ismerik a szociológia alapjait, a családot, mint a társadalom legkisebb egységét, védik a társadalmi értékeket és képesek összefoglalni a magyar társadalomra jellemző egészségpszichológiai ismereteiket.

33.102A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szociológus / Szociális munkás / Egészségügyi szaktanár/tanár / Egészségügyi szakoktató. Bsc ápoló, mentálhigiénikus

33.103 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

33.104A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

33.105 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felsorolja a szociológia alapfogalmainak, és jellemzi azokat.	Ismeri a szociológiát, a társadalmi rétegződést és szociális deviancia fogalmát és tárgykörüket röviden jellemzi.	Teljesen önállóan	Munkája során figyelembe veszi	

Használja a mortalitást, morbiditást, meghatározza a szociális intézményrendszereket, és azok működésének főbb szempontjait.	Ismeri az alapfogalmakat, a szociális intézményeket és rendszerüket.	Teljesen önállóan	a kulturális különbségeket, biztosítja az ellátás során az esélyegyenlőséget, segítő magatartást tanúsít a kollégáival és a kliensekkel egyaránt.	
Munkája során alkalmazza az egészségpszichológiai ismereteit.	Ismeri a társadalmi rétegződést, az egészséget, mint értéket, az egészségi állapotot az életmódot és a beteg/fogyatékkal élők társadalmi helyzetét.	Teljesen önállóan		Digitális forrásokat használ az ismeretek fejlesztésére.
Jellemzi a családot, mint a társadalom legkisebb egységét és megítéli a családban bekövetkező szerepkonfliktusokat.	Ismeri a család egységét és a szerepkonfliktusokat.	Teljesen önállóan		
Ismerteti a családmodelleket, és a házasság intézményét szociológiai szempontból	Ismeri a családmodelleket, és a házasság intézményét.	Teljesen önállóan		

3.3.10.6 A tantárgy témakörei

3.3.10.6.1 A szociológia alapjai

A szociológia lényege, tárgya, jelentősége. Társadalmi rétegződés és mobilitás. Társadalmi egyenlőtlenségek és a szegénység. A szocializáció fogalma és elméletei; szinterei, intézményei. Devians magatartás fogalma, formái.

3.3.10.6.2 Egészségpszichológia

Mortalitás, Morbiditás, Társadalmi rétegződés és az egészség kapcsolata, az egészség, mint érték, az életkor és az egészségi állapot, életmód a különböző társadalmi rétegekben, betegek, fogyatékkal élők társadalmi helyzete. Biomedikális szemlélet

3.3.10.6.3 Családszociológia

Családszociológia. Család intézménye. Családon belüli szerepek és szerepkonfliktusok, a család funkciói. Házasság intézménye. Családmmodellek: Klasszikus, egyszülős, mátrix családok szociológiai jelentősége

3.4 Ápolói szakmai ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

104 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület elsajátítása során a tanuló megismeri és képessé válik az emberi test életani-kórélettani működésének értelmezésére. A különböző betegségek, kórállapotok kialakulásának, tünettanának ok-okozati összefüggéseinek felismerésével és azok értelmezésével alkalmas lesz a kompetencia szintű betegmegfigyelésre, vizsgálatra, valamint az elrendelt diagnosztikai és terápiás beavatkozások megtervezésére és azok preanalitikai feladatainak szabályos kivitelezésére. Az elsajátított szakmai ismereteken túl mindennapi munkáját a jogi, eti- kai, beteg-lélektani, kommunikációs és betegedukációs ismereteinek adaptálásával, valamint a biztonságos betegellátás szabályainak betartásával végzi.

3.4.1 Anatómia-élettan-kórélettan tantárgy

18 óra

34.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg az emberi szervezet felépítését és működését, szerezzék meg azokat a nélkülözhetetlen ismereteket, amelyek a betegmegfigyelés, diagnosztika és a klinikai tantárgyak eredményes tanulásához szükségesek. A tantárgy tanulása járuljon hozzá a klinikai tantárgyak megalapozásához.

34.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Biológus / Biológia szakos tanár / Általános orvos / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló / Bsc ápolói végzettség, Egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal

34.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia

34.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

34.15 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
A síkok, irányok ismeretében meg tudja határozni az egyes testrészek, szervek elhelyezkedését, egymáshoz való viszonyát.	Ismeri az emberi szervezetet alkotó sejtek, szövetek felépítésének alapjait, tisztában van a test felépítésének alapelveivel, a főbb síkokkal, irányokkal	Teljesen önállóan	Belátja a tantárgy jelentőségét, alapvető szerepét. Pontos- ságra törekszik, tanulmányai és munkája során szem előtt tartja az ember anatómiai-élettani sajátosságait. Elkö- telezett a	Anatómiai digitális tananyagok használata
Csoportosítja a				

törzs, végtagok, koponya csontjait, izmait. Alkalmazza az anatómiai szak-kifejezéseket.	Ismeri a mozgás-rendszer felépítését és működését.	Teljesen önállóan	szakmai nyelvhasználat mellett.	Anatómiai digitális tananyagok használá- lata
Bemutatja a szív felépítésének és működésének összefüggéseit. Értel- mezi a vérköröket. Az anatómiai szak-kifejezéseket adek- vátan alkalmazza.	Ismeri a szív és vérerek, a vér és nyirokrendszer jellemzőit, feladatát, a keringési rendszer működését, a mű- ködéssel kapcsola- tos alapvető élettani paramétereket. Tisztában van a magzati vérkeringés jellemzőivel.	Teljesen önállóan		Anatómiai digitális tananyagok használá- lata
Megmagyarázza a a gázcsere lényegét. Értelmezi a légzés és a szív működés összefüggéseit	Ismeri a légzőrend- szer feladatát, felépítését és működé- sét, a légzés szabá- lyozását.	Teljesen önállóan		Anatómiai digitális tananyagok használá- lata
Ismerteti az emésztés folyamatát és az anyagcsere lényegét	Ismeri az emésztő-rendszer feladatát, felépítését, műkö- dését. Ismeri a táp- anyagokat, sejtépí- tők, enzimek szerepét.	Teljesen önállóan		Anatómiai digitális tananyagok használá- lata
Elmagyarázza a vizeletképzés fo- lyamatát és a vize- letürítés mechaniz- musát.	Ismeri a vizeleti szervek feladatát, felépítését és mű-ködését, a vizelet jellemzőit. Ismeri a vese szerepét a homeosztázis fenn- tartásában.	Teljesen önállóan		Anatómiai digitális tananyagok használá- lata
Elmagyarázza a menstruációs ciklus szakaszainak jel- lemzőit.	Ismeri a férfi és női nemi szervek felépí- tését, a petefészek és a here hormon- termelését, a szapo- rodás	Teljesen önállóan		Anatómiai digitális tananyagok használá- lata

	élettanát.			
Ismerteti az idegrendszer, endokrin rendszerszabályozó szerepét az emberi szervezet működésében. Elmagyarázza az érzékelési folyamatokat.	Ismeri az idegrendszer és a hormonális rendszer felépítését, a szabályozó működések alapjait Ismeri az érzékszervek felépítését és működését.	Teljesen önállóan		Anatómiai digitális tananyagok használata
Felismeri és jellemzi a kórokozó tényezőket. Felismeri a daganatok korai figyelmeztető jeleit. Megfelelően használja a szövetek kóros elváltozásainak szakkifejezéseit.	Ismeri a betegségek kialakulásának és lefolyásának jellemzőit, a betegségek lefolyását módosító tényezőket. Ismeri a szövetek kóros elváltozásait és azok jellemzőit.	Teljesen önállóan		
Helyesen értelmezi a szervezet jelző reakcióit. Megmagyarázza a gyulladás klasszikus tüneteit. Érti a transzudatum és exsudatum közötti különbséget.	Ismeri a szervezet jelző és védekező mechanizmusait és azok jellemzőit.	Teljesen önállóan		

3416 A tantárgy témakörei

3.4.1.6.1 Az anatómia és élettan tudománya, a szervezet morfológiai felépítése

Az anatómia és élettan fogalma, felosztása

Az emberi test fő részei, felépítésének általános jellemzői

Az emberi test fő síkjai és irányai

A sejt szerkezete, alkotórészei, sejtjelenségek

A szövetek típusai, főbb jellemzői

3.4.1.6.2 Mozgásrendszer

Általános csonttan és ízülettan

A törzs nagyobb csontjai és ízületei

A végtagok nagyobb csontjai és ízületei

A koponya csontjai, összeköttetései
A magzati koponya
Az izmok általános jellemzői
Az izomműködés élettana
A törzs és a végtagok nagyobb izmai
A fej és a nyak nagyobb izmai

3.4.1.6.3 Keringési rendszer

A keringési rendszer részei, feladata
A szív felépítése és működése, a szív működés szabályozása
A vérerek fajtái és jellemzése, az erek közötti összeköttetések
Vérkörök
A nagyvérkör főbb artériái és vénái
A perifériás vérkeringés
A vérnyomás
Az érműködés szabályozása
A magzati vérkeringés jellemzői
A vér összetétele, az alakos elemek és a vérplazma jellemzése
A vértképző szervek
A véralvadás
A vércsoportok
A nyirokrendszer felépítése, a nyirokkeringés és szabályozása

3.4.1.6.4 Légzőrendszer és emésztőrendszer

A légzőrendszer feladata, részei
A légzőszervek anatómiai felépítése
A légzés mechanizmusa
A külső és belső légzés
A légzés szabályozása

Az emésztőrendszer részei, feladata
 Tápanyagok, sejtépítők, enzimek
 A tápcsatorna szakaszai, felépítése
 A máj, a hasnyálmirigy felépítése és működése
 Az epe termelés és az enterohepatikus körforgás jellemzői
 A hashártya szerepe, a hasúri szervek elhelyezkedésének hashártyai viszonya
 Az emésztés folyamata
 Az anyagcsere folyamatok élettani jellemzői

3.4.1.6.5 A vizeletkiválasztó rendszer és szaporodás szervrendszere

A vizeletkiválasztó rendszer élettani szerepe, részei
 A vese anatómiai felépítése, működése
 A vizeletelvezető rendszer felépítése
 A vizelet képződés és ürítés mechanizmusa
 A vizelet összetétele
 A nemi jellegek
 A külső és belső női nemi szervek felépítése
 A petevezető, petefészek jellemzői
 A petefészek hormontermelése, a petefészek működésének szabályozása
 A menstruációs ciklus
 A külső és belső férfi nemi szervek felépítése
 A szaporodás élettana

3.4.1.6.6 Endokrin rendszer és idegrendszer

A neuroendokrin rendszer fogalma, a hormonok általános jellemzői
 A hormonszekréció szabályozása
 A hypophysis felépítése és működése
 A pajzsmirigy felépítése és működése
 A mellékpajzsmirigy felépítése és működése
 A mellékvese felépítése és működése
 A hasnyálmirigy, mint belső elválasztású szerv
 Az ivarmirigyek hormonjai és hatásuk
 A csecsemőmirigy, a tobozmirigy
 Az idegrendszer feladata, felosztása
 Az idegrendszer szöveti felépítése
 Az ingerületvezetés élettana
 A reflex, reflexív
 A gerincvelő anatómiai felépítése, pályarendszerei
 Gerincvelői reflexek
 Az agyvelő felépítése és működése
 Agykamrák
 Liquor és liquorkeringés
 Az agy vérellátása
 Az agy és gerincvelő burkai
 A környéki idegrendszer - agyidegek, gerincvelői idegek
 A vegetatív idegrendszer felosztása, működése

3.4.1.6.7 Érzékszervek

A látószerv felépítése, működése
A halló és egyensúlyozó szerv felépítése, működése
Szaglószer, ízlelőszer jellemzői, szaglás és ízlelés
A bőr feladata, felépítése
A bőr, mint érzékszerv
Az emlő

3.4.1.6.8 Kórtani alapfogalmak, kórokozó tényezők, A betegségek lefolyása

A kórtan tárgya, területei
Egészség, betegség, kóros állapot
A kórokok csoportosítása
Elsődleges, másodlagos kórokok
Élő és élettelen kórokok
A betegségek csoportosítása lefolyásuk időtartama szerint
Az akut, szubakut, krónikus betegség jellemzői
A kórokok behatolási kapuja, hatásai
A betegségre való hajlam, fogékonyság
A betegség szakaszai, kimenete
A betegségek lefolyását befolyásoló tényezők

3.4.1.6.9 A szervezet jelző reakciói, Védekező mechanizmusok

A szervezet reakcióinak csoportjai
A fájdalom szerepe, okai, formái, hatása a szervezetre
A láz fogalma, kialakulása, szerepe, fokozatai
A gyulladás fogalma, okai és klasszikus tünetei
A gyulladást kísérő jelenségek
Az akut gyulladások típusai, jellemzői
Krónikus gyulladások okai, jellemzői, következményei
Az allergiás reakció fogalma, okai, formái, folyamatának jellemzői, tünettana

3.4.1.6.10 A szövetek kóros elváltozásai

Hypertrophia, hyperplasia, aplasia, hypoplasia, atrophia, degeneratio, necrosis
A szövetek regenerációs képessége
A daganat fogalma, a daganatok kialakulása, karcinogén tényezők
A daganatok általános jellemzése, terjedése, hatása a szervezetre
Rákmegelőző állapotok
A szűrővizsgálatok jelentősége
Hám eredetű benignus és malignus daganatok
Kötő-, támasztószövet eredetű benignus és malignus daganatok

3.4.2 Gyógyszertan - alkalmazott gyógyszer-tan tantárgy

36 óra

3421 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló ismerje meg a gyógyszeres terápiák élettani alapjait. Ismerje a különböző gyógyszerformák és bejuttatási módok fontosabb jellemzőit, azok esetleges indikációit, kontraindikációit az egyes életkorok vonatkozásában. Képesse váljon szabályos és felelősségteljes kompetencia szintű gyógyszerelés kivitelezésére, az esetleges interakciók, szövődmények megelőzésére, felismerésére és a terápia hatékonyságának követésére. Legyen képes a fájdalommal és lázzal járó állapotokhoz kapcsolódó terápiák kivitelezésére. Ismerje a transzfúziós terápia elméleti alapjait és a hozzá társuló ápolási feladatokat.

3422 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Általános orvos / Gyógyszerész / Kiterjesztett hatáskörű Msc ápoló, egészség-tan tanár, Egészségügyi szakoktató (ápolói alapvégzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, Bsc ápoló

3423 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika, biokémia, biofizika, egészségügyi jog, Anatómia, élettan, kórtan ápolásban,

3424 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3425 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Enterális és parenterális gyógyszerelést végez	Ismeri a gyógyszerelés szabályait	Instrukció alapján részben önállóan	Precizitás, pontosság, felelősségtudat, logikus gondolkodás, megfigyelőképesség, felismerő képesség, szabálykövetés	Medikai gyógyszerelő programokat használ
Oxigén és inhalációs terápia végzését végez	Ismeri az oxigén és inhalációs terápia gyakorlatát	Instrukció alapján részben önállóan		
Intramuscularis és subcutan injekciózást végez	Ismeri a parenterális gyógyszerelés szabályait, az injekciózás előkészítési kimerési és beadási módjait	Instrukció alapján részben önállóan		
Perifériás rövidkanült helyez be és a kanül gondozását végzi	Ismeri a kanülökkel történő munkaszabályait	Instrukció alapján részben önállóan		
Infúziós terápia végzését végez	Ismeri az infúziók típusait és adagolásukat	Instrukció alapján részben önállóan		Infúzió adagoláshoz kapcsolódó szoft-

	szabályait		vert használja
Láz és fájdalomcsillapítást végez	Ismeri a láz és fájdalomcsillapításhoz tartozó ápolói feladatokat	Instrukció alapján részben önállóan	
Gyógyszerinterakciókat felismer és jelent	Ismeri a leggyakoribb gyógyszerinterakciók tüneteit, azok ellátásának kompetenciáit	Teljesen önállóan	
Transzfúziós terápiánál közreműködik	Ismeri a transzfúziós szabályzat ápolói vonatkozásait	Irányítással	
Felismeri az invazív beavatkozások szövődményeit	Ismeri az invazív beavatkozások helyi és általános szövődményeit	Teljesen önállóan	
Terápiás beavatkozásokat dokumentál	Ismeri a terápiás beavatkozások dokumentációs követelményeit	Teljesen önállóan	Elektronikus medika rendszert alkalmaz

3426 A tantárgy témakörei

3.4.2.6.1 Terápiás alapfogalmak

A terápia fogalma, célja, formái

Tüneti-támogató terápia, supportív terápia, palliatív terápia, komfort terápia, életvégi terápia, aspecifikus-, specifikus terápia fogalma, céljai, helye az egészségügyi ellátás rendszerében,

A konzervatív terápia, műtéti terápia, dietoterápia, fizioterápia, pszichoterápia célja, főbb jellemzői

Döntési algoritmus és allokáció az optimális terápia megválasztásában,

A beteg pszichés előkészítésének és vezetésének praktikumai a kompetencia határok betartásával,

A terápiás módszerek jogi, etikai, minőségirányítási, biztonsági, higiénés szempontjai és szabályai

3.4.2.6.2 Gyógyszertani alapfogalmak

A farmakológia, tárgya, célja, tudomány ágai, főbb területei

Farmakodinámia fogalma, jellemzői

Farmakokinetika fogalma, fázisa és az egyes fázisok jellemzői

Felezési idő, biológiai hasznosulás, terápiás dózis, toxicus dózis,

A gyógyszerabúzus fogalma, leggyakoribb formái, jellemzői, megelőzési lehetőségek

Törzskönyvezett gyári készítmény, kémiai-, generikus-, gyári név fogalma

ATC rendszer fogalma, lényege

Magisztrális készítmény, Fo-No készítmény fogalma

A beteg gyógyszereszedési compliance lényege és jelentősége

3.4.2.6.3 Gyógyszerformák

Szilárd-, lágy-, folyékony gyógyszerformák

A szilárd gyógyszerformák jellemzői, alkalmazásuk lényege, indikációi-kontraindikációi, farmakokinetikai jellemzői

A lágy gyógyszerformák jellemzői, alkalmazásuk lényege, indikációi-kontraindikációi, farmakokinetikai jellemzői

A folyékony jellemzői, alkalmazásuk lényege, indikációi-kontraindikációi, farmakokinetikai jellemzői

Az infúziós oldatok csoportosítása, főbb jellemzői

3.4.2.6.4 Gyógyszerbejuttatási módok

A per os gyógyszerelés fogalma, javallatai, ellenjavallatai

Per os adagolható gyógyszerformák

Per os gyógyszerelés (kiadagolás, beadás) gyakorlata

A parenterális gyógyszer bejuttatás formái, előnyei, javallatai

Az inhalációs terápia formái, előnyei, javallatai

Az oxigén terápia célja, javallatai, kompetenciái

Oxigénvételi formák (palack, központi oxigén rendszer, oxigén fejlesztő)

Az oxigénterápia hatékonyságának követése

Az inhalációs terápia fogalma, célja, az inhalációs terápia főbb gyógyszer-csoportjai

Az inhalációs terápiás eszközök (kézi adagolók -MDI, DPI, nebulizátorok, köd porlasztók, UH porlasztók, JET porlasztók) főbb jellemzői, alkalmazásának javallatai, ellenjavallatai

Az inhalációs terápia algoritmusa, gyakorlata, hatékonyságának követése

Az oxigén- és inhalációs terápia biztonsági és higiénés szabályai

Az injekciózás fogalma, formái,

Az injekciós terápia biztonsági és higiénés szabályai

Az injekciós szövődmények és megelőzésük

Alacsony molekulatömegű heparin készítmények beadásának szabályai, előre kiszerelt készítmények beadási technikája, adagok kiszámítása nagy dózisú kiszerelés esetén

Perifériás rövid kanülök jellemzői (nyitott, zárt kanül, aktív-passzív biztonsági rendszerű kanül, biokompatibilitás)

A kanülök alkalmazásának indikációi, kontraindikációi, a behelyezés algoritmusa

Az intravasalis érkatéterek kezelésének, gondozásának és gyógyszer bejuttatásának szabályai, kanülök bemosásának, lezárásának szabályai

Az infúziós terápia fogalma, formái, lehetséges bejuttatási módok, azok jellemzői,

Az infúziós szerelékek jellemzői (mikro- és makro cseppes szerelék, cseppszám faktor fogalma)

Az infúziós terápia során alkalmazható egyéb eszközök és jellemzőik (intravasculáris kanülök, összekötők, tűmentes csatlakozók, csatlakozók, infúzióadagoló készülékek).

Az infúziós oldatok adagolásának számítási képletei

Az infúziós terápia követése, megfigyelési szempontok, vizuális infúziós phlebitis score alkalmazása

Az infúziós terápia szövődményei és azok megelőzésének szempontjai, teendők szövődmények esetén

3.4.2.6.5 Gyógyszerinterakciók és ellátásuk

A gyógyszerelés tényezői

A gyógyszer interakció fogalma, lényege, elősegítő tényezői

A szervezet és a gyógyszerek kölcsönhatásai

- receptor-elmélet, dózis hatás, fogalma, lényege

- szinergizmus, antagonizmus fogalma, jellemzői
- antagonisták, kompetitív antagonisták fogalma

A gyógyszer mellékhatás kialakulása, jellemzői, mellékhatásra utaló tünetek

Az allergiás reakciók fogalma, formái, azok jellemzői

Allergiás reakcióra utaló tünetek

Teendők gyógyszer allergia esetén

3.4.2.6.6 A gyógyszerelés életkori sajátosságai

A gyógyszerelést befolyásoló fontosabb életkori tényezők

A gyógyszerformák megválasztásának szempontjai különböző életkorokban

A gyógyszer bejuttatási módját befolyásoló tényezők különböző életkorokban

A gyógyszeradagok kiszámításának szempontjai és szabályai különböző életkorokban

Csecsemő és kisgyermek gyógyszerelésének sajátosságai

Idős beteg gyógyszerelésének sajátosságai

Demens beteg gyógyszerelésének specialitásai

Szem-orr-fül cseppek bejuttatásának gyakorlata csecsemő és gyermekek esetén

Rectális kúpok, oldatok bejuttatásának gyakorlata csecsemő és kisgyermek esetén

3.4.2.6.7 A gyógyszerelés szabályai

A gyógyszer rendelés jogi, minőségirányítási szabályai, kompetenciái

A gyógyszer elrendelésének formái (azonnali, egyszeri, folyamatos, szükség szerinti)

Gyógyszerelés elrendelésének szabályai speciális esetekben (szóban vagy telefonon történt elrendelés)

A gyógyszerrendelés szabályai, gyakorlata az alap és járóbeteg ellátásban

A gyógyszerrendelés szabályai, gyakorlata a fekvőbeteg ellátásban

A gyógyszerek tárolásának szabályai, specialitásai

A kábítószerekkel való gyógyszerelés szabályai

A gyógyszerelés 3-as, 5-ös, 9-es szabályai

A gyógyszer helyettesítés szabályai

Lejárt gyógyszerekkel történő feladatok szabályai

A gyógyszerelés dokumentálásának szabályai

A gyógyszer interakciók, gyógyszer tévesztés esetén követendő szabályok

A gyógyszereléshez kapcsolódó betegoktatás szempontjai, szabályai

3.4.2.6.8 Gyógyszerelő rendszerek

A gyógyszerrendelés és vényírás gyakorlata

A vényírás nyelvezete, az egyes kifejezések értelmezése

Gyógyszerelrendelő, vényíró rendszerek az alapellátásban

Az EESZT funkciói a gyógyszer felírásban, kiváltásban és követésben

A gyógyszer elrendelés szabályai a fekvőbeteg ellátásban

Gyógyszerelrendelő rendszerek a fekvőbeteg ellátás medikai programjaiban

Kórházi gyógyszerelő rendszerek (Unit dose) alkalmazásának lényege, hatékonysága, gyógyszerelés biztonsági tényezői

3.4.2.6.9 Láz- és fájdalomcsillapítás

A láz fogalma, szervezetre gyakorolt hatásai, tünetei,

A lázcsillapítás lényege, lázcsillapítók csoportosítása, jellemzői, lehetséges mellékhatásai,

A fizikális lázcsillapítás fogalma, célja, módszerei, indikációi,

A hűtőfürdő és hűtő borogatás (priznic) alkalmazásának algoritmusai,

Lázas beteg ápolásának, megfigyelésének szempontjai,

A lázcsillapítás hatékonyságának követése, dokumentálása,

A lázcsillapítás életkori sajátosságai,

A fájdalom fogalma, kórélettani alapjai, formái, jellemzői,
 A fájdalom hatása a szervezetre,
 A fájdalom felmérésének, megfigyelésének, szempontjai,
 A fájdalomcsillapítás fogalma, célja, módszerei, kompetenciaköre,
 A gyógyszeres fájdalom csillapítás lényege, fájdalom csillapítók csoportosítása, jellemzői, lehetséges mellékhatásai,
 A fájdalomcsillapítás nem gyógyszeres formáinak, jellemzői, indikációi-kontraindikációi, alkalmazásának algoritmusai (pozíciós terápia, felszíni kezelés, hideg-meleg terapiás alkalmazások, masszázs, fizioterápia, hydroterápia, TENS, alternatív medicina módszerei),
 A fájdalomcsillapítás hatékonyságának követése, dokumentálása,
 A fájdalomcsillapítás életkori sajátosságai

3.4.2.6.10 Transzfúziós terápia

A transzfúziós terápia fogalma, célja, leggyakoribb javallatai és formái
 A transzfúziós terápia, jogi-, etikai szabályai, transzfúziós szabályzat
 Leggyakrabban alkalmazott vér-, vérkészítmények, azok jellemzői, alkalmazásuk és tárolásuk szabályai,
 A transzfúziós tálcá teljeségi listája
 A transzfúziós terápia orvosi tevékenységei
 A transzfúziós terápia ápolói feladatai a terápia előtt-alatt-után,
 A vér, vérkészítmények bejuttatásának eszközei és jellemzőik
 A beteg megfigyelésének szempontjai
 Transzfúziós szövődmények, szövődményre utaló panaszok, tünetek, teendők szövődmények esetén,
 A transzfúziós terápia dokumentálása
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.4.3 Sztóma ellátás és sebkezelés tantárgy

32 óra

3431 A tantárgy tanításának fő célja
 Olyan ismeretek átadása, mely képessé teszi az ápolót a speciális beavatkozások elvégzéséhez, elméleti és gyakorlati tudást közvetít a munkavégzéshez. Megismerteti a tanulót a krónikus sebellenyílás és sztómaterápia szabályos kivitelezésének gyakorlását, a beavatkozás közben és után fellépő szövődmények megismertetését és kivédésének lehetőségeit.

3432 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
 Ápoló BSc 3 év sztóma terápia és sebkezelés területén eltöltött gyakorlat, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3433 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
 Higiéné, anatómia-élettan, betegmegfigyelés, állapotkövetés, gyógyszeres és terapiás alapismeretek, belgyógyászat és határterületeinek ápolása, sebészet és határterületeinek ápolása, kritikus állapotú betegek ellátása, munkavédelem, betegoktatás, egészségügyi jogi ismeretek, egészségügyi etika alapjai.

3434 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3435 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Krónikus sebeket ápol	Ismeri a krónikus sebek fogalmát, típusait, kezelésük menetét, eszkörendszerét, dokumentáció módját, megelőzésének lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan	Megfelelő empátiával és toleranciával rendelkezik a betegek irányában, tiszteletben tartja szeméremérzetüket, a megfigyelés során pontosságra törekszik, elkötelezett az ápolás tekintetében.	Krónikus sebek elektronikus dokumentálása.
Nyomási fekély ellátást végez	Ismeri a nyomási fekély felmérésének lépéseit, skálák alkalmazását, ismeri a stádiumonkénti ellátásának eszközeit, kezelési lehetőségeket. Ismeri a megelőzés eszkörendszerét, a kényelmi eszközöket, aktív és passzív rendszereket. Ismeri a dokumentáció szabályait és fontosságát.	Instrukció alapján részben önállóan	Fontosnak tartja a munka- és környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályok betartását.	
Sztómaápolást, gondozást kivitelez	Ismeri a sztómaápolás alapjait	Instrukció alapján részben önállóan		
Betegeket és hozzátartozókat oktat sztómaápolásra, protézisek használatára	Ismeri sztómaápolás elméleti és gyakorlati alapjait	Teljesen önállóan		
Segíti a felnőtt vagy gyermek beteget a szükségleteinek kielégítésében, biztosítja a beteg komfortját, segít kezni a sztóma ellátásnál, közreműködik	Ismeri a beteg ember szükségleteit, a szükségletek kielégítésének lehetőségeit. Ismeri az inkontinens és sztómás beteg minden napi ápolási feladatait, a decubitus	Irányítással		Oktatófilm letöltése/szakirodalom keresése az inkontinencia, sztómagonozás, decubitus prevenció témájában.

a decubitus prevencióban	megelőzés lehető- ségeit.		
-----------------------------	------------------------------	--	--

3436 A tantárgy témakörei

3.4.3.6.1 Krónikus sebek és ellátásuk

Kockázatfelmérés szakápolói feladatai, eszközei, módszerei. Sebek felosztása. Sebek, sebtípusok. A sebgyógyulás folyamata, élettana, Elsődleges és másodlagos sebgyógyulás. A kültakaró (bőr) ellenálló képességének a csökkenése, sebgyógyulási zavarok, A sebgyógyulás szövödményei (vérzés, fertőzés, sebszétválás, előesés, sipoly.) A sebváladék mintavétele. Mikrobiológiai vigyázat. Szövetegyesítő eljárások, varrat, kapocs eltávolítása. Debridement eljárások. Lábszárfekély. Diabeteses láb. Tumoros sebek, fekélyek szakápolástana. Nyomási fekély prevenciós stratégiák. Táplálás, folyadékbevitel, bőrvédelem, nyomáscsökkentés, időfaktor, információáramlás jelentősége a decubitus prevencióban, ellátásban.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.4.3.6.2 Szakápolási specialitások a sebkezelésben

A beavatkozások higiénés, munka-, baleset-, és környezetvédelmi szabályai. A beavatkozások előtti pszichés, szomatikus és eszközös előkészítés ápolói feladatai. A sebek felmérésének, megfigyelésének szempontjai. Krónikus sebek fogalma, kialakulásuk főbb okai, típusai és kezelésük. Sebek mikrobiológiai egyensúlyának jellemzői. Kontaminált, kolonizált, kritikusan kolonizált, fertőzött seb jellemzői. Váladéktípusok, váladék kontroll, mik-

robiológiai mintavételi eljárások ápolói vonatkozásai Intelligens kötszerek típusai alkalmazási körük a gyakorlatban. Nyomási fekély fogalma, kialakulása és hatótényezői, megkülönböztetése az IAD (Inkontinencia asszociált dermatitis)-től. Nyomási fekély stádiumai, felmérése, Norton és Braden skálák, stádiumonkénti ellátásuk a gyakorlatban. Innovatív eszközök a decubitus megelőzésben, aktív és passzív rendszerek, betegmobilizálás, kényelmi eszközök alkalmazása. A különböző etiológiájú fekélyek (lábszárfekély, vénás fekély, artériás fekély) kialakulásának patomechanizmusa, kezelési irányelvei, ápolói feladatai, megelőzési stratégiái. Neuropátia, diabeteses láb kezelési és ápolási irányelvei. Nekrotikus, fertőzött, granulálódó, hámosodó, drenált, tumoros sebek jellemzői, ellátási és ápolási specialitásai. Sebkezelési módszerek és szempontok (sebtisztítás, mechanikus tisztítás, öblítés, debriment, nedves sebkezelés).

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.4.3.6.3 Sztómaterápia

Sztómák típusai, a sztómaellátás felnőtt és gyermekkorban szakápolástana

Szomatípusok (input-output, enterális-urosztóma) funkcióik, kialakításuk indikációi, tipológiájuk az idő függvényében. Enterális sztómák kialakításának jellemző helyei, típusai. Entero és urostóma eszközei, azok használata, betegmenedzsment, betegoktatás, ápolói gyakorlat (frissen képzett, kialakult sztóma)

Sztómán át történő táplálás

Irrigálás, beöntés sztómán át

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.4.3.6.4 Katéterezés

Húgyúti katéterezéssel kapcsolatos ápolói teendők (előkészítés, szükséges eszközök, kivitelezés (nemek szerint, felnőtt és gyermekkorban), kompetenciák, megfigyelések, lehetséges szövődmények)

Katétergondozás ápolási teendői

Hólyagtréning, kondicionálás

Katétereltávolítás mechanizmusa, ápolói teendői s felnőtt/csecsemő- és gyermekgyógyászatban

Széklet inkontinencia ellátásának gyakorlata

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

esetbemutató, ápolási vizit

A teljesítmény mérése, értékelése, szakmai vizsgák

3.4.4 Általános ápolástan II. tantárgy

18 óra

3441 A tantárgy tanításának fő célja

A korábban megszerzett ápolói ismeretek, képességek, készségek elmélyítése, a tanuló felkészítése a tervezhető és önálló munkavégzésre, munkacsoportban való tevékenységre. Továbbá gyakoroltatja az ápolás specifikus beavatkozásokat.

3442 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Bsc ápoló / Egészségügyi szaktanár/tanár (Bsc ápolói előképzettséggel) / Egészségügyi szakoktató (ápolói alapképzettséget követően): legalább 3 év ápolói gyakorlattal, valamint évi 40 óra klinikai gyakorlat teljesítésével.

3443 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Biokémia, Biofizika, Sejtbiológia, Mikrobiológia, Elsősegélynyújtás-elsőellés szakápolástan, inféktókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástan, Közegészségtan-járványtan, Egészségügyi etikai, Egészségügyi jogi ismeretek, Egészségügyi Informatika, Egészségpszichológia, Mikrobiológia, járványtan, általános kórtan, Ápolástudomány, Betegmegfigyelés, állapotkövetés, Betégápolás alapjai, Alapápolási gyakorlat, Diagnosztika alapismeretek, Gyógyszertani és terápiás alapismeretek, Dietetika, Szülészet-nőgyógyászati betegek ápolása

3444 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3445 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
Enterális és parenterális gyógyszerelést végez	Ismeri a gyógyszerelés szabályait	Instrukció alapján részben önállóan	Empátiával fordul a beteghez, segítőkész.	
Oxigén és inhalációs terápia végzését	Ismeri az oxigén és inhalációs terápia gyakorlatát	Instrukció alapján részben önállóan	Fontosak számára a beteg igényei, tudásának folyamatos fejlesztése a legújabb technikai eszközök és eljárások vonatkozásában.	
Intramuscularis és subcutan injekciót végez	Ismeri a parenterális gyógyszerelés szabályait, az injekciós előkészítési, kimérési és beadási módjait	Instrukció alapján részben önállóan	A munkavégzés	

<p>Asszisztál invazív beavatkozásoknál</p>	<p>Ismeri az invazív beavatkozások fogalmát, formáit, alkalmazásuk indikációit, kontraindikációit. (perifériás és centrális vénakanülök, artéria punkció, artéria kanülálás, EDA kanül, Port-cath, gyógyszerek bejuttatásának eszközei, használatuk (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, PCA pumpa, túlnyomásos szerelék), dialízis, punkciók, biopsziák). Ismeri az egyes beavatkozások eszközeit, ápolói feladatait, a lehetséges szövődményeket.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>	<p>során határozott, körültekintő, pontosra törekszik.</p> <p>Az orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve, vagy utasítás alapján önállóan (perifériás vénakanülök, vizeletkatéter, egyszerű eszközös légútbiztosítás kivételével), betegmegfigyelő monitor, gyógyszerbejuttató és eszközeinek használatát) együttműködve az ápolóval és/vagy az orvossal vesz részt az invazív beavatkozások kivitelezésében. Felelős a beteg és a bevezetett eszköz megfigyeléséért, gondozásáért. Betartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályokat.</p>	
<p>Invazív beavatkozásokat végez (vénakanül behelyezés, véna punkció, hólyag katéter bevezetése, női és férfi páciensnek)</p>	<p>Ismeri a perifériás véna kanül behelyezésének protokollját, a vénapunctió menetét. Ismeri a beavatkozás indikációit, kontraindikációit, és a lehetséges szövődményeket. Ismeri a beavatkozás dokumentálásának menetét, és ápolói vonatkozásait.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>	<p>A beavatkozások felettes utasítására, vagy a szervezeti egység protokollja alapján önállóan végzi. Önálló felelősséggel.</p> <p>Orvos utasítása alapján, az orvossal</p>	

<p>Hatóanyag nélküli infúziót előkészít, bead. Előkészít, és segéd-kezik a hatóanyagot tartalmazó infúziós oldat beadásánál.</p>	<p>Ismeri a kristalloid oldatok jellemzőit, indikációit, kontra-indikációit, adagolásukat, a lehetséges mellékhatásokat. Részletesen ismeri a gyógyszeres és hatóanyag nélküli infúzió előkészítésével, beadásával kapcsolatos ápolói feladatokat, az infúzió beadásának eszközeit, a lehetséges szövődményeket, teendőket szövődmény esetén, a dokumentálás szabályait.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>	<p>együttműködve vesz részt a hatóanyagot tartalmazó infúzió beadásánál. A hatóanyag nélküli infúziót orvosi utasításra önállóan beadja. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz-, és egészségvédelmi szabályokat.</p>	
--	--	--	---	--

3446 A tantárgy témakörei

3.4.4.6.1 Non-invazív ápolói beavatkozások

Kardinális tünetek – Vérnyomás mérés, pulzus vizsgálat, Üvegampullából történő gyógyszerfelszívás, Gumidugós ampullából történő gyógyszerfelszívás, Két ampulla tartalmának összekeverése egy fecskendőben, Porampulla oldása, mulageon. Perfuzor használata. Beöntés. Tisztítóbeöntés kivitelezése mulageon. Az oxigén adagolás eszközei (reduktor, párasító tartály, flow-meter, áramlás szabályozó)

Az oxigén bejuttatás eszköze (orrkanül, egyszerű arcmaszk, reservoáros arcmaszk, Venturi maszk, aeroszol maszk, T-szár, Hi-flow rendszerek), az egyes bejuttatási eszközök alkalmazásának javallatai, ellenjavallata. Az oxigénterápia gyakorlata, algoritmusai.

Az perifériás vénakanülálás és az infúziós terápia kivitelezésének algoritmusai, gyakorlata Enterális gyógyszerelés. Rectális, vaginális (kúp, hüvelygolyó, oldat) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusai, életkori sajátosságai

A fül-orr-szem cseppek alkalmazásának javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai,

A nasalis adagolás alkalmazásának javallatai, eszköze (MAD), a bejuttatás algoritmusai, szabályai

A transzdermális (kenőcs, krém, gél, paszta, oldat, tapasz) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.4.4.6.2 Invazív ápolói beavatkozások

Invazív beavatkozások fogalma, formái

Injekciózás előkészítés; injekció felszívása; injekciózás kivitelezése mulageon

Vérvétel Perifériás kanül felvezetése, mulageon, Szárnyas tű felvezetése

Perifériás és centrális vénakanülok gondozása, artéria punkció ápolói feladatai, artéria kanüláláshoz asszisztálás

EDA kanül, Port-a-cath. Skybalum eltávolítás - Előkészítés és kivitelezés szimulátoron

Nasogastrikus szonda levezetése - Előkészítés és kivitelezés mulageon

Gyomormosás - Előkészítés és kivitelezés mulageon

Ágymelletti vércsoportmeghatározás Serafol teszttel

Előkészítés infúziós terápiához és kivitelezés mulageon (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, PCA pumpa, túlnyomásos szerelék). Dialízis, punctiók, biopsziák ápolói feladatai.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.5 Klinikumi és szakápolástani ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

814 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Készség szinten elsajátíttatni a tanulókkal az ápolási-szakápolási feladatokat szintézisbe hozni a klinikumi tanulmányaikkal, korábbi tanulmányaikat beépíteni a mindennapi munkatevékenységükbe.

3.5.1 Belgyógyászat és szakápolástana tantárgy

54 óra

35.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanítása során a tanuló megismeri a leggyakoribb belgyógyászati betegségek mortalitási és morbiditási mutatóin túl azok kórélettani és patofiziológiai alapjait, a szükséges diagnosztikai, valamint terápiás specialitásait. Képesé válik az egyes betegségekhez rendelt vizsgálatok, terápiák és ápolási beavatkozások kompetencia szintű, szabályos elvégzésére, a beteg állapotának követésére.

35.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Belgyógyász szakorvos orvos / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói alapképzéssel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év belgyógyászati területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

35.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Klinikai táplálásterápia

35.1.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

35.15 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Szív-érrendszeri betegeket ápol	Ismeri a keringési rendszer klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan	Pontosság, magabiztosság, határozott fellépés, jogkövető magatartás, etikus és empátikus magatartás, megfigyelőképesség, önálló munkavégzés, higiénés szemlélet, preventív szemlélet,	Kórházi medikai rendszerek használata
Vérképzőrendszeri betegeket ápol	Ismeri a vérképzőrendszer klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Légzőrendszeri betegeket ápol	Ismeri a vérképzőrendszer klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		

	tásait		kommunikációs képesség.	
--	--------	--	----------------------------	--

Emésztőrendszeri betegeket ápol	Ismeri az emésztőrendszer klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan	
Kiválasztórendszeri betegeket ápol	Ismeri a kiválasztórendszer klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan	
Endokrin rendszeri betegeket ápol	Ismeri az endokrin rendszer klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan	
Mozgásrendszeri betegek ápol	Ismeri a mozgásrendszer klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan	
Ápolási folyamatot tervez, végrehajt	Ismeri az ápolási folyamat tervezési és kivitelezési szabályait	Teljesen önállóan	Medikai informatikai rendszerek alkalmazása

35.16 A tantárgy témakörei

3.5.1.6.1 Szív-és érrendszeri betegek ápolása

A szív-érrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői
A leggyakoribb szív-érrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnosztikus, terápiás és ápolási vonatkozásai:
Koszorúér-betegségek (Atherosclerosis, ISZB, akut coronária szindróma /angina, infarctus), Koronarográfia utáni ápolói feladatok
A pericardium betegségei (pericarditis, pericardiális tamponád, pericardiocentesis)
A myocardium betegségei (myocarditis, cardiomyopathia)
Az endocardium betegségei (endocarditis, rheumás láz)
Szívhibák/vitiumok (veleszületett vitiumok, shunt nélkül, jobb-bal, bal-jobb shunttel, szerzett vitiumok stenosis, insuffitientia)
Az ingerképzés, ingerületvezetés zavarai, csoportosítása (bradycardiával, tachycardiával járó ritmuszavarok, A ritmuszavarok gyógyszeres terápiájának és elektromos kezelésének (cardioverzió, pacemaker terápia) ápolási vonatkozásai
A szívelégtelenség okai, kialakulásának folyamata, tünettana, terápiás lehetőségek, stádium beosztása, a gyógyszeres kezelés ápolási vonatkozásai
A hypertónia betegség (primer, secunder, hypertoniás sürgősségi állapotok)
Az érrendszeri betegségek (az artériás és vénás rendszer betegségei, rizikó tényezői, Virchow triász, thrombo-emboliás állapotok, mélyvénás thrombozsis, thrombophlebitis, varicositas, artériás embolizáció)
Anticoaguláns terápiák (thrombolysis, thrombocita aggregációgátló-, anticoaguláns- és profilaktikus terápiák és jellemzőik)
A szív-érrendszeri betegek educatiójának specialitásai
A szív-érrendszeri betegek rehabilitációjának szinterei, ápolási feladatai
Szív-érrendszeri betegségek időskori vonatkozásai és ápolási specialitásai

Veleszületett szívbetegségek és ápolási vonatkozásai (bal-jobb shunttel járó szívbetegségek, jobb-bal shunttel járó szívbetegségek, szűkülettel járó szívbetegségek, teljes nagyér transzpozíció)

Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.1.6.2 Vérképzőrendszeri betegek ápolása

A vérképzőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői

A vérképzőrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb vérképzőrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnosztikus, terápiás és ápolási vonatkozásai:

A vörösvértestek betegségei – anaemiák (vashiányos, megaloblastos, hemolyticus, corpuscularis, renalis, aplasticus)

A fehérvérsejtek betegségei – leukaemiák, malignus lymphomák

Haemorrhagiás diathesisek (coagulopathiák, haemophilia, DIC, thrombocytopeniák, thrombocytopathiák)

A vérképzőrendszeri betegek educatiojának specialitásai

Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.1.6.3 Légzőrendszeri betegek ápolása

A légzőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői, kóros légzéstípusok.

A légzőrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb légzőrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnosztikus, terápiás és ápolási vonatkozásai:

A felsőlégutak lázzal és láz nélkül járó betegségei

Obstructiv tüdőbetegségek – COPD (asthma bronchiale, krónikus bronchitis, emphysema)

Restrictiv tüdőbetegségek (pneumóniák, tbc, fibrosis, tumorok)

A tüdő keringési zavarai (pulmonális hypertonia, cor pulmonale)

A pleura betegségei (pleuritis, tumor, pleurális folyadékgyülem)

A légzőrendszeri betegek légzési fizioterápiájának és rehabilitációjának ápolási feladatai

A légzőrendszeri betegek educatiojának fontosabb elemei (steroid, bronchodilatátor és profilaktikus terápiák, a légzésfunkció önellenőrzése, a köpet kezelése)

Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.1.6.4 Emésztőrendszeri betegek ápolása

Az emésztőrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői

Az emésztőrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb emésztőrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnosztikus, terápiás és ápolási vonatkozásai:

A nyelőcső betegségei (gyulladás, diverticulum, achalasia, reflux, szűkület, tumor, hiatus hernia)

A gyomor betegségei (gastritisek, ulcus ventriculi, stenosis, tumor)

A belek betegségei (IBD, ulcus duodeni, colitis ulcerosa, M. Chron, diverticulosis, diverticulitis, polyposis, tumor, Bélférgesség)

Emésztőrendszeri vérzések (occult vérzés, oesophagus varix ruptura, haematemezis, melena, haematokézia)

A székletürítés zavarai (hasmenés, székrekedés, bélférgesség, fertőző betegségek) és ápolási vonatkozásai

A hasnyálmirigy betegségei (acut és krónikus pancreatitis, tumor)

A májelégtelenséghez vezető kompenzált és dekompenzált állapotok (cirrhosis, portális hypertonia, hepaticus encephalopathia, coma hepaticum)

Az epeutak betegségei (epekövesség, cholecystitis, cholangitis)

Az emésztőrendszeri betegek rehabilitációjának és educációjának specialitásai
Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.1.6.5 Kiválasztórendszeri betegek ápolása

A kiválasztórendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői

A kiválasztórendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb kiválasztórendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnosztikus, terápiás és ápolási vonatkozásai:

A vese gyulladáshoz vezető betegségei (glomerulonephritis, pyelonephritis)

Nephrosis syndroma

Vesekövesség

Vese cysta, polycistás vese, vese daganatok

Acut veseelégtelenség prerenális, renális és postrenális formái

Krónikus veseelégtelenség, uraemia

Vesepótlókezelés (haemodialízis, peritoneális dialízis, CAPD) és ápolási specialitásai

A dializált betegek educációjának specialitásai

A vizeletkiválasztó rendszeri betegségek időskori vonatkozásai és ápolási specialitásai

Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.1.6.6 Endokrinrendszeri betegek ápolása

Az endokrinrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői

Az endokrinrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb endokrinrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnosztikus, terápiás és ápolási vonatkozásai felnőtt és gyermekkorban:

A diabetes mellitus (formái, diagnosztika, terápia, szövődmény, crisis állapotok)

A diabetes terápiáinak csoportosítása, jellemzői

A diabetes szövődményei, azok megelőzésének feladatai, diabeteses beteg educatioja

A pajzsmirigy betegségei (hypo-és hyperfunkciós kórképek, strumák, Basedow-kór, gyulladások, daganatok, crisis állapotok)

A mellékpajzsmirigy betegségei (hypo-és hyperfunkciós kórképek, tetánia)

A mellékvesekéreg betegségei (hypo-és hyperfunkciós kórképek, Cushing syndroma, Phaeocromocytoma, Addison kór, crisis állapotok)

A hypothalamus és hypophysis endocrin zavarai (nanizmus, gigantizmus, acromegália, diabetes insipidus)

Az endokrinrendszeri betegek educációjának specialitásai.

Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.1.6.7 Mozgásrendszeri betegek ápolása

A mozgásrendszeri betegségek morbiditási és mortalitási mutatói, rizikó tényezői

A mozgásrendszeri betegségek diagnosztikája

A leggyakoribb mozgásrendszeri betegségek kialakulásának jellemzői, tünettana, diagnosztikus, terápiás és ápolási vonatkozásai:

Generalizált csont betegségek (osteoporosis, osteomalatia, Paget-kór, köszvény)

Generalizált reumatológiai betegségek (rheumatoid arthritis, M. Bechterev)

Regionális reumatológiai betegségek (osteoarthritis, spondylarthritis)

A mozgásrendszeri betegek educációjának és rehabilitációjának specialitásai.

Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.1.6.8 Belgyógyászati ápolási gyakorlat

A belgyógyászati osztály rendje

A belgyógyászati betegek vizsgálati algoritmusai

Diagnosztikus célú mintavételi eljárások

A beteg előkészítése diagnosztikus és terápiás beavatkozásokhoz

A gyógyszerelés gyakorlata belgyógyászati osztályon

Belgyógyászati kezelések ápolási specialitásai

Az ápolási folyamat jellemzői belgyógyászati osztályon

3.5.2 Sebészet és határterületeinek ápolástana tantárgy

45 óra

3521 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók sebészeti osztályon történő elhelyezkedésének, a sebészeti területek átlátásának, kliensek ápolásának felkészítése. Megtanítani a legfőbb kórképek klinikai és ápolási vonatkozásait. Ismertetni a műtét körüli ápolói teendőket. Betekintést nyújtani a műtét alatti folyamatokba és hatásukba az emberi szervezetre, ezáltal képessé tenni a posztoperatív páciens fogadására, ellátására. Szemléltetni a gyermeksebészeti speciális vonatkozásokat. A perioperatív ellátás ápolói specialitásainak ismerete és kompetencia szintű részvétel a folyamatban

3522 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Sebész szakorvos / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év sebészeti területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3523 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Klinikai táplálásterápia

3524 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3525 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felméri a perioperatív ápolási szükségletet.	Ismeri az ápolási anamnézis felvételének menetét, meghatározza az ápolási célokat, azonosítja a posztoperatív őrzés lépéseit, és a megfigyelő rendszereket, tudja a műtét utáni szövődmények kialakulásának megfigyelési szempontjait, ismeri a műtét típusokat, az anaesztézia fajtáit	Instrukció alapján részben önállóan	Empatikusan, etikus, segítőkészen a kliens érdekeit és szükségleteit szem előtt tartva vesz részt az ellátásban, munkájára és önmagára igényes, tiszta, ápoltságú, tudását folyamatosan bővíti, fogékony az innovatív eljárásokra és alkalmazásukra.	Ápolási dokumentációt vezet, felhasználói szintű számítógépes ismeretei vannak
Részt vesz a kliens műtéti felkészítésében	Meghatározza a műtét előtti vizsgálatok ápolói teendőit, ismeri a műtéthez szükséges dokumentumokat, ismeri a műtéthez szükséges ápolói beavatkozásokat (pl.: gyógyszerelés, katéter behelyezés, borotválás stb.), azonosítja a kliens pszichés szükségleteit.	Instrukció alapján részben önállóan		Egészségügyi szereket önállóan használ, ápolási dokumentációt szerkeszt, vezet
Részt vesz a műtét utáni sebkötözésben, sebek megfigyelésében	Ismeri az akut sebek jellemzőit, a szövetegyesítő eljárásokat, a sebgyógyulási zavarokat, sebváladék mintavétel menetét, a vérzési rendellenességeket, a sebek típusait, varratszedés típusait.	Instrukció alapján részben önállóan		

Részt vesz a hasi sebészeti betegek ápolásában	Ismeri a hasi műtét típusokat és eljárásokat, a fektetési módokat, a kliens műtét utáni szükségleteit, a mobilizációs lehetőségeket, megnevezi a dietetikai megszorításokat.	Instrukció alapján részben önállóan		
--	--	-------------------------------------	--	--

<p>Mellkasi- szívsebészeti betegek ápolásában részt vesz</p>	<p>Ismeri a mellkasi- szívsebészeti műtét típusokat, és a műtét utáni ápolói teendőket, ismeri a kliens szükségeit, mellkas punctió/csapo lás asszisztálásán ak módjait, a mellkasi szívás típusait, alkalmazását. Felső-rolja a mellkasi fizioterápiás lehetőségeket.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>		
<p>Közreműködik a traumatológiai és ortopédiai betegek ellátásának ápolói vonatkozásaiban</p>	<p>Megérti a csont és porc sérülések okait, felsorolja a csontegyesítő eljárásokat, bemutatja az ortézisek használatát, ismeri a protézis típusokat, és behelyezésük menetét, azonosítja a külső csonttrógzító eszközök ápolói teendőit.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>		
<p>Szemészeti és FOG kliensek ápolásában részt vesz</p>	<p>Ismeri az anatómiai élettani alapfogalmakat, a szemöblítés formáit, a szem- csepp, szemkenőcs, orrcsepp, orrspray, fülcsepp alkalmazásának szabályait, speciális kötözési lehetőségeket, gégek tisztításának lépéseit.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>		

Közreműködik Bőrgyógyászati és Urológiai kliensek ápolásában	Felismeri a bőrgyógyászati műtétet követő kliens ápolási szükségleteit, felsorolja a vizelet- vizsgálat lehetőségeit, ismerteti a vizelet mintavétel szabályait, ismeri a noninvazív vizelet- felfogó eszközöket, és alkalmazásukat, urosztómák ápolói teendőit.	Instrukció alapján részben önállóan	
--	--	-------------------------------------	--

Közreműködik gyermeksebészeti páciensek ellátásában.	Ismeri a gyermek-sebészeti műtéteket, műtétet követően a kliens ápolási és pszichés szükségleteit, a gyermek beteg ápolásának speciális vonatkozásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Speciális ápolói feladatokat lát el	Ismeri a fizikai fájdalomcsillapítás lehetőségeit, a NG szonda levezetésének menetét, ismeri az input enterosztómák típusait, alkalmazását, ismerteti az output enterosztómák ellátását, tudja a katéter bevezetés menetét lehetséges szövődményeit, ismeri a drain gondozás menetét, az invazív beavatkozásokat, rugalmas pólya felhelyezését, gyógyszerelési ápolói vonatkozásait.	Instrukció alapján részben önállóan		

3526 A tantárgy témakörei

3.5.2.6.1 Sebészeti beavatkozások alapjai

Anamnézis felvétel specialitásai

Műtét típusok, műtéti behatolási helyek

Sebgyógyulás stádiumai, sebgyógyulási zavarok, sebváladékok megfigyelése, mintavétel

Fertőző beteg műtéti ellátása, posztoperatív ápolás

Egynapos sebészeti eljárások és feltételeik

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.2.6.2 Perioperatív ellátás alapjai

Műtét előtti kivizsgálás, ápolási anamnézis felvétel

Anesztézia módjai, típusai

Postoperatív betegfogadás, megfigyelés, monitorozás, testhelyzetek ápolói beavatkozások, fájdalomcsillapítás ápolási specialitásai

Fájdalomcsillapítás ápolási specialitásai

Posztoperatív szövődmények felismerése, ápolása

Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.2.6.3 Sebészeti betegek ápolása

Hasi sebészet: a has sebészeti ellátást igénylő kórképek klinikuma és ápolása

Heveny hasi katasztrófák

Nasogastricus szonda

Input és output enterostómák
 Drain gondozás
 Gyomormosás/tehermentesítés
 Leggyakoribb gyermekkori hasi sebészeti kórképek ápolása
 Mellkas sebészet: tüdő műtétet igénylő betegségei
 PTX, HTX ellátásának klinikai és ápolói vonatkozásai, mellkas szívás, csapolás; biopsziák
 asszisztálási feladatai; mellkasi fizioterápiás eljárások
 Szívsebészeti klinikumi és ápolói teendők, műtét típusok
 Szívtranszplantált beteg ápolása, intervenciók eljárások klinikumi és ápolói vonatkozásai
 Pacemaker/ICD beültetésen átesett beteg ápolása
 Műtétet igénylő szívfejlődési rendellenességek műtét utáni ápolása, helyreállító sebészeti
 eljárások
 Emlő műtét klinikumi és ápolói vonatkozásai, beavatkozási tilalmak
 Daganatos betegek sebészeti kezelése, sugársebészet
 Óssejt transzplantáció
 Ápolási diagnózisok alkalmazása.
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.2.6.4 Traumatológiai, ortopédiai betegek ápolása

Csonttörés típusok, rögzítési lehetőségük, konzervatív módszerek (gipszrögzítés, húzatásos
 módszer) külső csonttörést rögzítő eszközök ápolása
 Leggyakoribb törési típusok csecsemő- és gyermekkorban
 Lágyrész sérülések, ízületi sérülések és ellátásuk.
 Arcsérülések
 Koponyasérülések
 Az agy traumás sérülései
 Gerincvelő traumás sérülései
 Ortopédiai műtétet igénylő kórképek, ízületek betegségei és ápolásuk
 Protézisek fajtái, ortézisek és használatuk
 Súlyos sérült beteg ellátásának specifikumai
 Végtag amputált beteg ápolása
 Sebészeti ellátást igénylő mozgásrendszeri fejlődési rendellenességek műtét utáni ápolása
 Gerinc és mellkas deformitásai
 Gyermekek orthopédiai műtét utáni ápolása
 Ápolási diagnózisok alkalmazása.
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.2.6.5 Kötözéstani és sebkezelési alapismeretek

Seb típusok, akut sebek ellátása, kötözéstan, kötéscsere ápolási vonatkozásai
 Szövetegyesítő eljárások
 Vérzés, vérzéscsillapítás
 Varratszedés ápolói feladatai
 Kompressziós pólya, harisnya alkalmazása
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.5.2.6.6 Sebészeti ápolási gyakorlat

Az osztály munkarendjének megismerése
 Beteg műtéti előkészítése
 Pre és postoperatív betegmegfigyelés
 A beteg állapotváltozásainak felismerése

Kötöző kocsi felszerelésének használata
 Segédkezés kötözésnél
 Kötések, sebváladék megfigyelése
 Közreműködés sztóma ellátásában
 Gastrostoma gondozása
 Drain gondozás ápolás
 Beteg és hozzátartozó oktatása
 Ápolás-lélektani ismeretek alkalmazása
 Ápolási tervek készítése
 Ápolási dokumentáció vezetése
 Ápolás folyamata a sebészeti gyakorlatban

3.5.3 Pszichiátriai betegek ápolása tantárgy

36 óra

3531 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy célja, hogy a tanuló megismerje a pszichiátriai betegek ellátásának hazai színtereit, azok diagnosztikus, terápiás és ápolási specialitásait. Legyen képes felismerni a pszichiátriai tüneteket és kórképeket a különböző életkorok tükrében, képes legyen a mentális zavarokkal küzdő betegek megfigyelésre és ellátására, felismerje a pszichiátriai sürgősségi ellátást igénylő állapotokat, valamint e betegek ápolásának tervezésére és kivitelezésére. Ismerje meg a komplex rehabilitációs eljárásokat, mely a beteg/kliens intézeti felvételétől hazabocsátásáig tart.

3532 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Pszichiáter 6 Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év pszichiátriai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3533 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Klinikai táplálásterápia, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana

3534 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3535 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri a krízis és veszélyeztető magatartást	Önkárosító magatartásformák, presu- icidális szindróma, NSSI	Teljesen önállóan	Határozottság, empátia, jó megfigyelőképesség, logikus gondolkodás, kriti-	

Felismeri a pszichiátriai gyógyszerek hatásait, mellékhatásait, azt dokumentálja	A pszichiátriai ellátásban alkalmazott gyógyszerek hatásai, mellékhatásai	Teljesen önállóan	kus szemlélet, etikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, együttműködési készség, higiénés szabályok betartása
Felismeri a pszichotikus tüneteket	Szkizofrénia spektrum és egyéb pszichotikus zavarok	Teljesen önállóan	
Ismereti a korlátozó intézkedések alkalmazásának indikációit, ápolói feladatait	Ismeri a korlátozó intézkedések alkalmazásának indikációit ápolói feladatait	Teljesen önállóan	
Alkalmazza a pszichiátriai gyógyszerelés specialitásait	Ismeri a pszichiátriai gyógyszerelés specialitásait	Teljesen önállóan	

3536 A tantárgy témakörei

3.5.3.6.1 Pszichiátriai ápolás története, előítéletek, stigmák

A magyar pszichiátriai ápolás történeti áttekintése

A pszichiátriai gondozás főbb szinterei

Előítéletek a pszichiátriával kapcsolatban, stigmák

A pszichiátria és a jog, cselekvőképesség, a pszichiátriai betegek jogai, korlátozó intézkedések

Sürgősségi és kötelező intézeti gyógykezelés

3.5.3.6.2 Szorongásos zavarok

A szorongás jellemzői, etiológiája, neurobiológiája, epidemiológiája

Gyermekeknél jelentkező szorongásos zavarok: szeparációs szorongás, szelektív mutizmus

Generalizált szorongásos zavar

Pánikzavar

Fóbiák: szociális szorongásos zavar (szociális fóbia), Agorafóbia, Specifikus fóbiák, kevert szorongásos és depressziós zavar

Kényszeres és kapcsolódó zavarok: OCD-obszesszív-kompulzív zavar etiológia, epidemiológia, diagnosztika/tünettan, komorbiditás, differenciáldiagnosztika, terápia, az ápoló szerepe és feladata OCD-s betegek ápolása során

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.3.6.3 Hangulatzavarok

Epidemiológia, etiológia (genetikai tényezők, pszichoszociális tényezők), patogenezis, komorbiditás, diagnosztika, differenciáldiagnosztika

Depresszió, Bipoláris zavar: Depressziós epizódok, Mániás epizódok, Kevert epizódok

Diszruptív hangulatszabályozási zavar (DMDD), Disztímia, ciklotímia

A kórképek terápiaja: biológiai terápia, pszichoterápia

Öngyilkosság (suicidum): öngyilkos magatartás, epidemiológia, az öngyilkosság rizikó-és védőfaktorai, presuicidális szindróma felismerése, Ringel triász, ápolói feladatok öngyilkos

magatartás esetén, öngyilkosság prevenció

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.3.6.4 Pszichoaktív szerek használatával kapcsolatos és egyéb addiktív zavarok
Addikció fogalma, neurobiológiája, a kémiai hozzászokás ismérvei

Alkohol, koffein, kannabisz, fenciklidin (és rokon vegyületei), hallucinogének, inhalánsok, opiátok, nyugtató-, altató- és szorongásoldószeres, stimulánsok és nikotin használatával összefüggő zavarok. A zavarok etiológiája, epidemiológiája, diagnosztikája és tünettana, differenciáldiagnosztikája és terápiája

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.3.6.5 Szkizofrénia spektrum és egyéb pszichotikus zavarok, agresszió és konfliktuskezelés

A pszichotikus állapotok meghatározása, epidemiológia, etiológia, tünetek, diagnosztika, a pszichotikus zavarok osztályozása a DSM-V alapján: Téveszmés zavar, Rövid pszichotikus zavar, Szkizofreniform zavar, Szkizofrénia, Szkizoaffektív zavar, Differenciáldiagnózis, A szkizofrénia lefolyása, kezelés: gyógyszeres kezelés, pszicho és szocioterápiák, ECT, agresszió

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.3.6.6 Személyiségzavarok

Történeti vonatkozások

Klasszifikáció

Kóreredet (genetikai, biológiai, pszichológiai faktorok)

Terápiás lehetőségek

A személyiségzavarok típusai:

A csoport: Paranoid, szkizoid, szkizotípiás személyiségzavar

B csoport: antiszociális, borderline, hisztrionikus, narcisztikus személyiségzavar

C csoport: elkerülő, dependens, kényszeres személyiségzavar

Nem meghatározott, egyéb meghatározott személyiségzavar

NSSI: nem szuicidális önsértések

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.3.6.7 Táplálkozási magatartás zavarai

A gyermekkori evészavarok diagnosztikájának nehézségei, gyermekkori és serdülőkori kezdetű Anorexia nervosa, Bulimia nervosa, Pica, Ételelutasítással járó érzelemzavar, Szelektív evés, Fóbiás típusú evészavar, Falászavar, Izomdiszomorfia, Orthorexia nervosa. A tanulók megismerik a kórképek epidemiológiáját, etiológiáját, klinikai tüneteiket, a kórle-folyást, a prognózist az alkalmazott terápiákat és az ápoló szerepét, feladatait az evészava-rokkal küzdő betegek ellátása során

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.3.6.8 Organikus pszicho szindrómák

A betegvizsgálat sajátosságai

Demenciák, a demenciák osztályozása, felosztása (tünetek, kóreredet, életkor és gyógyke-zelhetőség alapján)

A demenciák differenciáldiagnózisa

A demenciákhoz társuló pszichológiai és magatartási zavarok

Alzheimer demencia, vaszkuláris demenciák, frontális demenciák, Lewy-testes demencia

A delírium-szindróma, delíriumok okai, therápia, ápolói feladatok

Egyéb organikus mentális zavarok (organikus hallucinózis, organikus (deluzív) paranoid zavar)

Intellektuális képesség zavarok, okai, súlyosság

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.3.6.9 A pszichiátriai betegségek

Az egészségi állapotot meghatározó tényezők, A pszichiátriai betegségek okai, a betegség, mint élmény magatartás, a betegszerep, a betegség, mint krízishelyzet

A pszichiátria vizsgálómódszerei

Pszichopatológia: Érzékelés, észlelés, Az érzékelés és az észrevezés zavarai, az emlékezés zavarai, a gondolkodás zavarai, a képzelet zavarai, az értelem zavarai, tudatzavarok

Speciális ápolói megfigyelések

Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.4 Neurológia és szakápolástana tantárgy

45 óra

3541 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatása képessé teszi a hallgatókat, hogy alapvetően megértsék, és elsajátítsák a neuroanatómiai, neurofiziológiai és neurodiagnosztikai eljárások mibenlétét, a betegek felkészítését a beavatkozásokra. Képessé válnak a neurológiai problémák azonosítására, a betegek idegrendszeri funkcióinak és egészségügyi állapotának folyamatos értékelésére. Az ellátó team többi tagjával együttműködve, kompetencia szintjének megfelelő alapvető ellátást nyújtanak.

3542 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Neurológus / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzéssel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év neurológiai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3543 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Klinikai táplálásterápia, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana

3544 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3545 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
-----------------------	-----------	---------------------------------	-----------------------------------	--

Az alapvető kóros neurológiai tüneteket azonosítani tudja	Ismeri a neurológiai betegségeket.	Teljesen önállóan	Határozottság, empátia, jó megfigyelőképesség, logikus gondolkodás, kritikus szemlélet, etikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, együttműködési készség, higiénés szabályok betartása	Megfigyelést szolgáló eszközök használatának ismerete, Szövegszerkesztő program ismerete
Ismerteti az egyes neurológiai diagnosztikai beavatkozásokat	Ismeri a neurológiai vizsgálati eljárásokat	Instrukció alapján részben önállóan		
Jártas a közvetlen neurológiai életveszélyes állapot felismerésében,	Ismeri a neurológiai veszélyhelyzeteket.	Teljesen önállóan		Képes értelmezni a betegmegfigyelés eszközeinek értékeit
Speciális neurológiai gyógyszereket alkalmaz	Ismeri a speciális neurológiai gyógyszereket és alkalmazásuk ápolói vonatkozásait.	Instrukció alapján részben önállóan		Ismeri a speciális gyógyszeradagoló pumpák kezelését
Alternatív táplálási technikákat alkalmaz	Ismeri a betegek általános és megváltozott kalóriaigényét	Instrukció alapján részben önállóan		Volumetrikus és táplálópumpák kezelése, Képes Excel táblázatot használni
Állapotértékelő skálákat használ a neurológia területén	A tudatéberség változásainak felmérése. Neurológiai állapot felmérő skálákat ismer	Teljesen önállóan		Medikai modul használ
Fertőzőbeteg ápol	Ismeri a fertőző betegek ápolásának szabályait, ápolási vonatkozásait és a fertőző betegek elkülönítésének szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Elő és felkészíti a beteget a neurológiai sebészeti ellátásra és posztoperatív megfigyelést végez.	Ismeri a neurológiai perioperatív ápolói teendőket.	Instrukció alapján részben önállóan		
Megteremti a betegek komfortos elhelyezésének technikáját	Ismeri a betegek szükségleteit, azok felmérését, és kielégítésükre	Irányítással		

	vonatkozó ápolói teendőket.		
Invazív neurológiai beavatkozásoknál asszisztál	Ismeri a neurológiai beavatkozásokat, és a beteg, illetve eszközelőkészítés mentét, valamint az asszisztálás lépéseit.	Irányítással	

3546 A tantárgy témakörei

3.5.4.6.1 Általános és speciális vizsgálatok neurológia betegségben szenvedő betegek esetén

Az egészségi állapot felmérés, a fizikális vizsgálatok neurológiai sajátosságai
Neurológiai diagnosztikai vizsgáló módszerek, berendezések

Betegek előkészítésének specialitásai diagnosztikus vizsgálatokra

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.4.6.2 A tudatállapot változások felismerése, mérésének lehetőségei, ápolói vonatkozásai

A beteg tudat éberségének megfigyelése

Neurológia állapot felmérő skálák használatának megismerése, a kapott eredmények értékelése

A beszédzavarok típusainak felismerése

Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.4.6.3 A koponyaűri nyomásváltozással járó állapot változások klinikai megjelenése, mérésük, ápolása

Koponyaűri nyomásváltozással járó kórképek

Diagnosztikus lehetőségek

Koponyaűri nyomásemelkedésben szenvedő beteg megfigyelése, ápolása

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.4.6.4 Idegsebészeti beavatkozások, lokalizáció szerinti típusai, pre-
-postoperatív ápolás

Idegsebészeti beavatkozást igénylő kórképek

Idegsebészeti beavatkozások típusai

Koponyanyitás tájanatómiája

Preoperatív előkészítés

Postoperatív ellátás specialitásai

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.4.6.5 Epilepsziák, epilepszia betegségben szenvedő beteg ápolása. Fejfájás típusai, ápolási specialitások, fejfájásban szenvedő betegek esetén

Különböző roham típusok

Epilepszia betegség

Status epilepticus

Fejfájás típusai

Ápolási diagnózisok alkalmazása.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.4.6.6 Agyi érbetegségek típusai. A kivizsgálás és ellátásuk sajátosságai, ápolási menedzsmentje

Az agyi vérellátás zavarai

Ischaemiás stroke típusai, vizsgálatok, ellátás lehetőségei

Koponyaűri vérzés típusai

Agyiérbetegségben szenvedő betegek speciális ápolási tevékenysége, rehabilitációja

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.4.6.7 Neuroinfektológiai betegségek csoportosítása, és ápolásuk jellegzetességei

Vírusfertőzések

Bakteriális fertőzések

Gombás fertőzések

Egyéb kórokozók által indukált agyi fertőzések
Izolált neurológiai beteg ápolásának jellegzetessége

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.4.6.8 Autoimmun betegségek a neurológiaiellátás területén

Sclerosis multiplex

Myasthaenia gravis

Gullien-Barré szindróma

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.4.6.9 Onkológiai és degeneratív neurológiai betegségek csoportosítása. Kivizsgálásuk és ápolásuk specialitásai. Agyidegek és perifériás idegbetegségekben szenvedők ápolása

Primer agydaganatok típusai

Más helyen keletkezett tumorok agyi áttéti

Gerincvelői tumorok

Parkinson betegség

Amyotropic lateral sclerosis

Alzheimer betegség

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.5 Infektológia és szakápolástana, infektókontroll tantárgy

36 óra

3551 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék meg a leggyakoribb infektológiai kórképeket, valamint az ezekhez kapcsolódó szakápolási feladatokat. A tanulók mélyítsék el korábbi ismereteiket a fertőtlenítés, sterilizálás és infektókontroll kapcsán. Megszerzett ismereteiket eredményesen tudják alkalmazni mindennapi munkájuk során a nosocomialis infekciók megelőzése érdekében.

3552 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Infektológus / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év infektológia területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3553 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Klinikai táplálásterápia, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana

3554 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3555 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
-----------------------	-----------	---------------------------------	-----------------------------------	--

Fertőző beteg elküldésében és ápolásában részt vesz.	Ismeri a fertőző betegségeket és ápolási vonatkozásukat.	Instrukció alapján részben önállóan	Megfelelő empátia- val rendelkezik a betegek irányában. Együttműködik a team tagjaival. Etikus viselkedés jellemzi. A munka- végzés során határozott, körültekintő, pontosságra törek- szik. Fontosnak tartja a munka- és környezetvédelm i, betegbiztonsági szabályok betartá- sát. Felelősséget érez a beteg és a saját biztonsága iránt. Magára nézve köte- lezőnek érzi a higi- énés szabályok betartását.	Képi anyagokat, videókat keres In- terneten.
Fertőző betegeket ápol	Ismeri a fertőző betegségek klini- kumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		
A fertőtlenítő eljárásokat megfelelően alkalmazza.	Ismeri a fertőtlenít- és fogalmát, formá- it, szabályait, a fertőtlenítés hatá- sosságát befolyáso- ló tényezőket.	Teljesen önállóan		
Az eszközöket előkészíti sterilizés- re, a steril anyagok- kat a szabályoknak megfelelően kezeli, tárolja.	Ismeri a sterilizálás fogalmát, formáit, az eszközök előké- szítését sterilizálás- ra, valamint a steril anyagok kezelését, tárolását.	Teljesen önállóan		
Szakmai tevékeny- sége során megfelelően alkalmazza a nosocomiális infek- ciók megelőzésének szabályait.	Ismeri a nosocomia- lis infekció fogal- mát, jelentőségét, a leggyakrabban előforduló nosoco- mialis infekciókat. Tisztában van az infekciókontro ll fogalmával, alap- elemeivel, a fertő- zések megelőzésé- nek ápolói feladata- ival.	Teljesen önállóan		

3556 A tantárgy témakörei

3.5.5.6.1 Fertőző betegek ápolása, infektológia

A fertőző betegségek epidemiológiai vonatkozásai

A fertőző betegségek kialakulásának tényezői, lefolyásának jellemzői,

A fertőző betegségeket megelőző közegészségügyi – járványügyi tevékenységek

A védőoltások elméleti alapjai (aktív, passzív immunizálás, életkorhoz kötött és felnőttkori védőoltások)

Fertőzésre utaló tünetek, jelek az ápolás gyakorlatában

Kiütéssel járó fertőző betegségek és ápolási specialitásai
 Hasmenéssel, hányással járó fertőzések és azok ápolási vonatkozásai
 Élősködők, kullancsok által terjesztett megbetegedések klinikai és ápolási specialitásai
 Bakteriális meningitis klinikai és ápolási specialitásai
 Influenza klinikai és ápolási specialitásai
 A fertőző betegek ellátásának jogi és etikai aspektusai
 Fertőzőbeteg, fertőző forrás elkülönítése, az izoláció ápolói feladatai
 A kórházi infekciók, járványok megelőzésére irányuló intézkedések
 A fertőző beteg ápolásának specialitásai és dokumentációs kötelezettségei
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.5.6.2 Infektológia és szakápolástana

Az infektológia fogalma, feladatai
 Az immunrendszer működésének, az immunizálás formáinak áttekintése
 A járványtani alapfogalmak ismételése
 A fertőző betegségek lefolyása, kimenete
 A fertőző betegségek felosztása
 A fertőző betegségek jelentési kötelezettsége
 Infekciókontroll, surveillance
 A fertőző betegségek diagnosztikája
 Az antimikrobás, antivirális, antifungicid terápia, a kezelés alapelvei, egyéni védőeszközök és alkalmazásuk szabályai.
 A fertőző betegek szállítása, kórházi felvételének, elhelyezésének és ápolásának szabályai
 A fertőző betegek izolálásának módjai, szabályai
 A fertőző betegségre gyanús személyek elkülönítése
 A beteglátogatásra vonatkozó szabályok fertőző osztályon
 Gyakoribb fertőzések és fertőző betegségek
 Nyirokcsomó megnagyobbodással járó fertőzések: Epstein-Barr vírusfertőzés
 Hasmenéssel járó fertőző betegségek: A hasmenéssel járó betegségekről általában, a leggyakoribb kórokozók, csoportosításuk, lefolyás, diagnosztika, kezelés. Salmonellosisok, Campylobacter-enterocolitis, Shigellosis, patogén E.coli, Clostridiumdifficile, Rotavírus, Calicivírus fertőzés, Amoebiasis, Giardiasis
 Vírushepatitisek
 Magyarországon előforduló helminthiasisok
 Légúti fertőzések: influenza, pneumonia
 Zoonosisok: Leptospirosis, Toxoplasmosis. Kullancs által okozott betegségek.
 Bakteriális meningitis
 Sepsis
 Nemi úton terjedő betegségek: Lues, Gonorrhoea
 Csökkent immunitású betegek infekciói
 HIV és AIDS
 Gyakoribb nosocomialis fertőzések: invazív katéterekkel, kanülökkel, húgyúti katéterekkel kapcsolatos fertőzések
 A fertőző betegségek lefolyásának jellemzői, kezelése, ápolási vonatkozásai

3.5.5.6.3 Infekciókontroll

A nosocomialis infekció fogalma, jelentősége
 A nosocomialis fertőzések epidemiológiai sajátosságai
 A nosocomialis infekció kialakulását elősegítő tényezők, a fertőzés terjedésének leggyako-

ribb módjai

Az infekció kontroll fogalma, feladata

Az infekció kontroll tevékenységi elemei

A nosocomiális surveillance. Kockázati tényezők meghatározása, a kockázatok kivédésére vonatkozó szabályozás és a végrehajtás ellenőrzése. Megelőző tevékenység Izolációs szabályok a betegellátás során, környezeti infekciókontroll, fertőtlenítés, sterilizálás, egészségügyi kártevők elleni védekezés. Antibiotikum politika. Az egészségügyi dolgozók nosocomiális fertőzéseinek megelőzése. Képzés, továbbképzés.

A leggyakoribb nosocomiális infekciók: húgyúti infekciók, pneumoniák, műtéti sebfertőzés, bőr és lágyrész, véráram fertőzés okai, hajlamosító tényezői, jellemzői, az infekciók megelőzésének lehetőségei, ápolói feladatai

Fertőző beteg elkülönítése, izolált beteg ápolásának specialitásai

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.6 Kisklinikumi ismeretek és szakápolástan tantárgy

54 óra

3561 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló széleskörű ismereteket szerezzen a kisklinikumi tárgyak tekintetében és azok ápolásában.

3562 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Szemész / Fül-orr-gégész / Urológus / Bőrgyógyász / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év Szemészeti/Fül-orr-gégészeti/bőrgyógyászati/urológiai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3563 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Klinikai táplálásterápia, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana

3564 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3565 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
Szemészeti beteget ápol.	Ismeri a szemészeti megbetegedéseket és a kapcsolódó szakápolási feladatokat.	Instrukció alapján részben önállóan	Megfelelő empátia- val rendelkezik a betegek irányában. Együttműködik a team tagjaival.	Medikai rendszerek megtekintése, alkalmazása.
Fül-orr-gégészeti betegeket ápol.	Ismeri a fül-orr-gégészeti megbetegedéseket és a kapcsolódó	Instrukció alapján részben önállóan	Etikus viselkedés jellemzi. A	

	szakápolási feladatokat.		munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törek- szik. Fontosnak tartja a munka- és környezetvédelmi,	
Bőrgyógyászati betegeket ápol.	Ismeri a bőrgyógyászati megbetegedéseket, és a kapcsolódó szakápolási feladatokat.	Instrukció alapján részben önállóan	betegbiztonsági szabályok betartását.	
Urológiai betegeket ápol.	Ismeri az urológiai megbetegedéseket és a kapcsolódó szakápolási feladatokat.	Instrukció alapján részben önállóan		

Munkája során alkalmazza az ápolási folyamat lépéseit.	Ismeri az ápolási folyamatot, az ápolási tervezésének és az ápolási terv megvalósításának szempontjait.	Teljesen önállóan		
--	---	-------------------	--	--

3566 A tantárgy témakörei

3.5.6.6.1 Szemészet és szakápolástana

Szemészeti vizsgálatok (látás, színlátás, látótér, szemfenék, szemnyomás) ápolói vonatkozásai

A szem fénytörési hibái és azok korrekciós lehetőségei

A szemhéj, szemhéjszélek betegségei és azok ápolási specialitásai

A könnyszervek betegségei és azok ápolási specialitásai

A kötőhártya betegségei és azok ápolási vonatkozásai

A szaruhártya betegségei és azok ápolási vonatkozásai

A glaucoma (primer, secunder) ápolási vonatkozásai

A retina betegségei és azok ápolási vonatkozásai

Az akut látásvesztés okai, tünettana és ápolási specialitásai

A szemsérüléseinek korszerű ellátási stratégiái

Szemészeti kezelésmódok (öblítés, cseppentés, kenőcs, kötözési módok) ápolói feladatai

Szemészeti műtétek perioperatív ápolási vonatkozása

Műtétet igénylő szemészeti kórképek klinikumi és ápolói vonatkozása

Szemöblítés, szemcsepp, szemkenőcs, kötözések alkalmazása

Szemészeti műtétek perioperatív ápolása

Gyermekkori műtétet igénylő betegek ellátásai

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.6.6.2 Fül-orr-gégészet és szakápolástana

A fül-orr-gégészeti osztály jellemzői

A fül-orr-gégészeti vizsgálatokhoz használt eszközök, műszerek. A betegek vizsgálata, a vizsgálatokkal, kezelésekkkel kapcsolatos ápolói feladatok.

A külsőfül betegségeinek (fejlődési rendellenességek, gyulladós folyamatok, idegentest, sérülések) ápolási specialitásai

A középfül betegségeinek (gyulladós folyamatok, daganatok, sérülések) ápolási specialitásai

A belsőfül betegségeinek (gyulladós folyamatok, daganatok, Menière-betegség) ápolási specialitásai

Az akut halláskárosodás okai, tünettana és ápolási specialitásai

Az orr betegségeinek (fejlődési rendellenességek, degeneratív elváltozások, gyulladós folyamatok, daganatok, idegentest, sérülések) ápolási specialitásai

Az orrvérző beteg ellátásának ápolási specialitásai

A felsőlégutak (garat, gége, hangszalagok, trachea) betegségeinek gégészeti ellátást igénylő betegségei és állapotai (gyulladások, daganatok, tonsillektomia, gége extirpatio, tracheotomia) ápolási specialitásai

Fül-orr-gégészeti műtétek és perioperatív ápolási vonatkozásai

A műtétet igénylő kórképek klinikumi és ápolási vonatkozása

Fülmosás, gége kanül tisztítása, orrszívás, kötözés típusok

Gyermekkori műtétet igénylő betegek ellátása

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.6.6.3 Bőrgyógyászat és szakápolástana

A bőrbetegek vizsgálata, speciális vizsgáló eljárások és a kapcsolódó ápolói feladatok

A bőrgyógyászati kezelések és ápolói vonatkozásaik.

Elsődleges, másodlagos elemi bőrjelenségek

Állati élősködők általi betegségek (scabies, pediculosis) ápolási specialitásai, a decontaminálás szabályai, ápolói feladatai

Mikroorganizmusok (baktériumok, vírusok, gombák) okozta betegségek és ápolási vonatkozásai

Allergiás megbetegedések (azonnali és késői típusú) ellátási stratégiái és ápolási specialitásai

A bőr genetikai eredetű betegségeinek ápolási vonatkozásai

A bőr daganatos betegségei és ápolási vonatkozásai

A nemi úton terjedő betegségek (STD) bőrgyógyászati vonatkozása

Műtétet igénylő bőrelváltozások klinikumi és ápolói vonatkozásai, Gyermekkorai műtétet igénylő betegek ellátása

Bőrelváltozások ápolása

Plasztikai sebészet specifikumai

Bőrtranszplantáció,

Termikus sérülések és ellátásuk,

Égésplasztikai

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.6.6.4 Urológia és szakápolástana

Az urológiai vizsgáló eljárások és kapcsolódó ápolói feladatok

Urogenitálisrendszer fejlődési rendellenességei és ápolási vonatkozásai

A húgyutak gyulladással megbetegedései és azok szakápolási feladatai

A húgyutak köves megbetegedései és azok szakápolási feladatai

Vizeletkiválasztó és elvezető rendszer daganatos megbetegedései és ápolási specialitásai

Férfi reprodukív rendszer betegségei és ápolási vonatkozásai

Prosztata megbetegedései, diagnosztikus, terápiás és ápolási vonatkozásai

A vizeletretenció ellátásának ápolási vonatkozásai

A vizeletkiválasztó rendszer sérüléseinek ápolási vonatkozásai

Noninvazív eszközök

Vizeletmintavétel/gyűjtés

Vizeletvizsgálatok kivitelezése

Katéter felhelyezés női-férfi pácienseknek

Vesebiopsia asszisztálási feladatai

ESWL terápia ápolási vonatkozásai

Urológiai műtétek típusai, perioperatív ápolási vonatkozásai

Urostomával rendelkező beteg ápolása

Műtétet igénylő urológiai betegségek klinikumi és ápolási vonatkozásai

Műtétet igénylő gyermekkorai húgy-ivarszervi betegségek ápolása

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.7 Gyermekbelgyógyászati alapok és ápolási sajátosságok csecsemő- és gyermekkorban tantárgy 54 óra

35.7.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatása során a tanuló megismeri a gyermekgyógyászat alapjait, a gyermekellátás során alkalmazott alapvető/mindennapi diagnosztikai és terápiás beavatkozásokat, ápolói feladatokat. A leggyakrabban előforduló kórképek és állapotok megismerését követően képessé válik a gyermekellátás területén ápolói kompetencia szintű szolgáltatást nyújtani. A tanuló a képzés során megismeri, és irányítással képessé válik arra, hogy az ellátást a kora-, újszülött, csecsemő vagy a gyermek és családja, illetve a közösség testi, lelki, szocio-kulturális jellemzőinek figyelembevételével végezze.

35.7.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Csecsemő-gyermekgyógyász szakorvos. BSc ápoló / Egészségügyi szakoktató / Egészségügyi szaktanár/tanár (szakirányú végzettséggel): igazolt 5 gyermekgyógyászati területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

35.7.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Biokémia, Biofizika, Sejtbiológia, Mikrobiológia, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszerteran, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana, Közegészségtan-járványtan, Egészségügyi etikai, Egészségügyi jogi ismeretek

Egészségügyi Informatika, Egészségpszichológia, Mikrobiológia, járványtan, általános kórtan, Ápolástudomány, Betegmegfigyelés, állapotkövetés, Betegápolás alapjai, Alapápolási gyakorlat, Diagnosztika alapismeretek, Gyógyszertani és terápiás alapismeretek, Dietetika, Szülészet-nőgyógyászati betegek ápolása.

35.7.4 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

35.7.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Betegvizsgálatot, betegmegfigyelést végez.	Ismeri a gyermekbetegségeket sajátosságait.	Teljesen önállóan	Pontosság, magabiztosság, határozott fellépés, jogkövető magatartás, etikus és empátikus magatartás, megfigyelőképesség,	Elektronikus betegmegfigyelő rendszerek ismerete és alkalmazása
Felismeri a beteg állapotváltozásait, állapotváltozás esetén jelzi azt	Ismeri a gyermekbetegségeket sajátosságait, valamint az állapotváltozások kritérium- és riasztó	Teljesen önállóan	önálló munkavégzés, higiénés szemlélet, preventív	Kórházi medikai rendszerek használata

	tási rendszerét.		szemlélet, kommu-	
--	------------------	--	-------------------	--

Szív- érrendszeri gyermekbetege ket ápol	Ismeri a keringési rendszer anatómiai és élettani jellemző- it, klinikumi és ápolási specialitása- it	Instrukció alapján részben önállóan	nikációs készség	
Légzőrendszeri gyermekbetege ket ápol	Ismeri a légzőrend- szer anatómiai és élettani jellemzőit, klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Emésztőrendszeri gyermekbetege ket ápol	Ismeri az emésztő- rendszer anatómiai és élettani jellemző- it, klinikumi és ápolási specialitása- it	Instrukció alapján részben önállóan		
Endokrin rendszeri gyermekbetegek et ápol	Ismeri az endokrin- rendszer anatómiai és élettani jellemző- it, klinikumi és ápolási specialitása- it	Instrukció alapján részben önállóan		
Pszichiátriai gyer- mekbeteget ápol	Ismeri a pszichiátria klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		

3576 A tantárgy témakörei

3.5.7.6.1 Szív- és érrendszer

Szív- és érrendszer anatómiai és élettani sajátosságok, jellemzők

Veleszületett szívbetegségek és ápolási vonatkozásai (bal-jobb shunttel járó szívbetegségek, jobb-bal shunttel járó szívbetegségek, szűkülettel járó szívbetegségek, teljes nagyér transzpozíció)

Speciális ápolói tevékenységek

3.5.7.6.2 Légzőrendszer

Légzőrendszer anatómiai és élettani jellemzői, sajátosságok

A leggyakoribb felső és alsó légúti betegségek csecsemő –és gyermekkorban

Allergiás kórképek

Kóros légzéstípusok

Légzési elégtelenség csecsemő és gyermekkorban

Idegentest aspiráció

Sajátos ápolói tevékenységek

3.5.7.6.3 Emésztőrendszer

Emésztőrendszer anatómiai és élettani jellegzetességek
 Emésztőcsatorna betegségei csecsemő és-gyermekkorban
 Motilitás zavarai (hasmenés, székrekedés)
 A táplálkozás és az anyagcsere zavarai
 Speciális ápolói tevékenységek
 Energia és tápanyagszükséglet meghatározása csecsemő és gyermekkorban
 Táplálás az emésztőrendszer betegségeiben, ápolói vonatkozások

3.5.7.6.4 Idegrendszer

Idegrendszer anatómiai és élettani sajátosságok
 Strukturális idegrendszeri betegségek (hydrocephalus, velőcsőzáródási rendellenességek)
 Térszűkítő folyamatok
 Gyermekkori epilepszia, egyéb görcsös állapotok
 Tudatzavarok, eszméletlen gyermek
 Speciális ápolói tevékenységek
 Központi idegrendszeri infekciók (meningitis, encephalitis)

3.5.7.6.5 Endokrin rendszer

Endokrin rendszer anatómiai és élettani sajátosságok jellemzői
 Csecsemő –és gyermekkori Diabets mellitus
 Obesitas, és Anyagcsere betegségei
 Speciális ápolói tevékenységek

3.5.7.6.6

A leggyakrabban előforduló pszichiátriai betegségek gyermekkorban
 Idegrendszer fejlődési zavarai (értelmi fejlődés zavara, tanulási zavarok, kommunikációs zavarok, autizmus spektrum zavara, ADHD, Tic zavarok, Tourette-szindróma) és ápolói vonatkozásai
 Táplálkozási magatartászavarok (táplálási zavarok, evésmagatartás zavarai (Rumináció, Pica, szelektív evés, fóbias, Bulimia nervosa, Anorexia nervosa, falászavar,)
 Úrítési zavarok (nem organikus enuresis, encopresis)
 Gyermek bántalmazása, elhanyagolása (Abúzus (fizikai, érzelmi, szexuális, Münchhausen-szindróma), elhanyagolás)
 Speciális Nevelési Igényű gyermekek
 Speciális ápolói tevékenységek

3.5.8 Csecsemő és gyermekápolási ismeretek tantárgy

54 óra

358.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatása során a tanuló ismerje meg a kora-újszülött ellátásban előforduló kórképek és állapotok klinikai alapjait, az ellátás specialitásait, a megfigyelés fő szempontjait és tudja azokat a szakma szabályai szerint alkalmazni a betegellátás során. Legyen képes a kora-újszülött állapotának megfelelő ápolói ellátást biztosítani.

Váljon képessé a mindehhez kapcsolódó ápolási feladatok szabályos és felelősségteljes kompetencia-szintű kivitelezésére, esetleges szövődmények megelőzésére, felismerésére és az ellátás során a megfelelő, szakmai együttműködésre. Legyen képes a betegmegfigyelés, monitorozás szakszerű alkalmazásával a beteg állapotkövetésére és állapotváltozások korai felismerésére. A tanuló megismerje és a szakma szabályai szerint alkalmazni tudja a különböző invazív beavatkozásokat. Ismerje és tudja a különböző vérvételi és vénabiztosítási eszközöket, azok kompetenciahatárokra belüli alkalmazását, kivitelezését, specifikumait csecsemő- és gyermekkorban, valamint ezeknek az eszközöknek szakszerű további megfigyelését és ápolását. Legyen képes elvégezni a megfelelő ismeretek birtokában az intravénás gyógyszerek és

folyadékok elkészítését, tárolását, ismerni az ápolói vonatkozásait a gyermekgyógyászatban. Ismerje a fájdalomterápia gyermekkori sajátosságait, felmérő módszereit és a fájdalomtünetek életkor szerinti megjelenését, azok megfigyelésének általános szempontjait, valamint képes legyen a fájdalomcsillapító terápiát szakma szabályai szerint alkalmazni, az esetleges állapot-

változásokat korán felismerni és monitorozni, szükség esetén adekvátan, a kompetenciahatárokat betartóan beavatkozni.

Ismerje a gyermekgyógyászatban követendő szakmai irányelveket a palliatív és a haldokló gyermek ellátása során, képes legyen ezek legfontosabb ápolási szempontjait betartva részt venni az ellátásban.

3582 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Csecsemő-gyermekgyógyász szakorvos / Neonatológus szakorvos. BSc ápoló végzettség (3 éves koraszülött ellátásban szerzett szakmai és oktatói gyakorlattal) / Egészségügyi szakoktató/ Egészségügyi szaktanár/tanár (szakirányú végzettséggel és igazolt 3 éves gyermekgyógyászatban eltöltött gyakorlattal), az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3583 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Biokémia, Biofizika, Sejtbiológia, Mikrobiológia, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszer-tan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana, Közegészségtan-járványtan, Egészségügyi etikai, Egészségügyi jogi ismeretek

Egészségügyi Informatika, Egészségpszichológia, Mikrobiológia, járványtan, általános kórtan, Ápolástudomány, Betegmegfigyelés, állapotkövetés, Betegápolás alapjai, Alapápolási gyakorlat, Diagnosztika alapismeretek, Gyógyszertani és terápiás alapismeretek, Dietetika, Szülészet-nőgyógyászati beteg-ápolása.

3584 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3585 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
Betegvizsgáló t, betegmegfigyelést végez	Ismeri az újszülöttek, koraszülöttek sajátosságait	Teljesen önállóan	Pontosság, magabiztosság, határozott fellépés, jogkövető magatartás, etikus és empátikus magatartás, megfigyelőképesség, önálló munkavégzés, higiénés szemlélet, preventív szemlélet, kommunikációs készség	Elektronikus ápolási dokumentáció ismerete és vezetése
Felismeri a beteg állapotváltozásait, állapotváltozás esetén jelzi azt	Ismeri a koraszülött betegségek sajátosságait, valamint az állapotváltozások kritérium- és riasztási rendszerét	Teljesen önállóan		Kórházi medikai rendszerek használata

Koraszülöttet ápol	Ismeri a koraszülöt- tek anatómia életta- ni jellemzőit. A koraszülötteknél leggyakrabban előforduló betegsé- geket, és az ápolási specialitásokat	Instrukció alapján részben önállóan		
Újszülöttet ápol	Ismeri az újszülöt- tek anatómia életta- ni jellemzőit. Az újszülötteknél leg- gyakrabban előfor- duló betegségeket, és az ápolási specia- litásokat	Instrukció alapján részben önállóan		
Kivitelezi az inva- zív beavatkozásokat a szakma szabályai szerint	Ismeri az invazív beavatkozások fajtáit és azok szakma szabályai szerinti kivitelezé- sét.	Instrukció alapján részben önállóan		
Fájdalom kor- specifikus felméré- se, csillapítása a kompetenciák meg- felelő betartásával	Ismeri a fájdalom- skálákat, megítélé- sének gyermekkori sajátosságait, a fájdalomcsillapítá s ápolói kompetenciá- it.	Instrukció alapján részben önállóan		
Haldokló gyermek ápol	Ismeri a haldokló gyermekkel kapcsó- latos sajátosságokat	Instrukció alapján részben önállóan		
Ápolási és megfigyel ési dokumentác iót vezet	Ismeri az ápolási dokumentáció vezetésének szabályait, jogi jelentőségé	Teljesen önállóan		Elektroniku s ápolási dokumentá ció ismerete és vezetése

3586 A tantárgy témakörei

3.5.8.6.1 A gyermekkori betegségek sajátosságai
 Gyermekkori betegségek morbiditási és mortalitási mutatói
 Betegfogadás, betegfelvétel a gyermekosztályon
 Gyermek beteg felvétel, ápolói feladatok, kompetenciák
 Kisgyermekek ellátásának jogi és etikai aspektusai
 Betegbiztonság a gyermek beteges ellátásában
 Az ápolási folyamat specialitásai gyermekosztályok

3.5.8.6.2 Kiterjesztett anatómiai és élettani ismeretek

Az újszülöttek anatómiai és élettani sajátosságai
A koraszülöttek anatómiai és élettani sajátosságai

3.5.8.6.3 Átfogó neonatológia ismeretek

Újszülöttkori adaptációs zavarok
Újszülöttkori icterusok
Speciális ápolói tevékenységek

3.5.8.6.4 Leggyakrabban előforduló betegségek koraszülöttség esetén

Idiopathiás Respiratoricus Distress Syndroma (IRDS),
Necrotisalo entocolitis (NEC),
Nytított ductus arteriosus (PDA),
Agykamrai vérzés (IVH) kialakulásának okai, felismerése, ápolói feladatok
Retinopathia prematurorum ROP
Speciális ápolói tevékenységek

3.5.8.6.5 A koraszülött ellátás egyéb aspektusai

A koraszülöttek speciális ellátási igényei
A koraszülöttek táplálása
A Perinatális Intenzív Centrumok szerepe a koraszülött ellátásban
A koraszülöttszállítás alapelvei, ápolói teendők

3.5.8.6.6 Invazív beavatkozások

Vénás vérvétel, eszközei, kivitelezése és azok speciális szempontjai csecsemő- és gyermekkorban
Perifériás vénabiztosítás, eszközei, kivitelezése és azok speciális szempontjai csecsemő- és gyermekkorban
Vércsere, köldökkanülálás
Artériapunkció és -kanülálás
Intraossealis technika alkalmazása
Eszközös légútbiztosítás korspecifikus sajátosságai, eszközei és jellemzői
Transzfúzió kora –újszülött és gyermekkorban, egyedi ápolási vonatkozások
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.5.8.6.7 Fájdalomterápia csecsemő- és gyermekkorban

Gyermekkori sajátosságok
Fájdalom megítélése gyermekeknél (alapelvek, kikérdezés, fizikális paraméterek felmérése, fájdalomskálák használata)
A fájdalomcsillapítás gyermekgyógyászati vonatkozásai
Fájdalom pszichológiája csecsemő- és gyermekkorban
Fájdalomtünetek életkor szerinti megjelenése
Fájdalom megítélése korspecifikusan (fájdalomskálák)
Fájdalomcsillapítás szempontjai kora –újszülött –csecsemő és gyermekkorban
Nem gyógyszeres, gyógyszeres fájdalomcsillapítás

3.5.8.6.8 Haldokló gyermek ápolása

Gyermek halálképeinek fejlődése, jellemzői (halál megélése különböző életkorokban, gyermek viszonya saját halálához)
Palliatív ellátás a gyermekgyógyászatban (definíciója, szerepe, fontos elemei, betegcsoportok, hazai és nemzetközi gyermekhospice)
Gyermek elvesztésének hatása az ápolóra

Haldokló gyermek ápolása (ellátási lehetőségek Magyarországon (intézeti, otthon, hospice-ház), ellátási formák (életvégi, mentesítő, tranzit, nappali ellátás)
Haldokló gyermek tünetei szervrendszerek szerint, ápolási szempontok, legfontosabb ápolási problémák

3.5.9 Sürgősségi ellátás gyermekkorban és ápolástana tantárgy**32 óra****3591 A tantárgy tanításának fő célja**

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló megismerje a gyermek-sürgősségi ellátás klinikai és ápolástani ismereteit. Ismerje a különböző, sürgősségi ellátásban előforduló kórképek és állapotok klinikai alapjait, az állapotfelmérés korszpecifikus algoritmusát, a megfigyelés fő szempontjait és tudja azokat a szakma szabályai szerint alkalmazni a betegellátás során. Legyen képes felismerni az életet veszélyeztető állapotokat a különböző életkorokban.

Megfelelően, az aktuális protokollok szerint tudja alkalmazni a maszkos-ballonos lélegeztetést, valamint az alapszintű és az alapszintű eszközös újraélesztést.

Váljon képessé a mindehhez kapcsolódó ápolási feladatok életkorszpecifikus, szabályos és felelősségteljes kompetencia-szintű kivitelezésére, esetleges szövődmények megelőzésére, felismerésére és az ellátás során a megfelelő, szakmai együttműködésre. Legyen képes a betegmegfigyelés, monitorozás szakszerű alkalmazásával a beteg állapotkövetésére és állapotváltozások korai felismerésére.

3592 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Csecsemő-gyermekgyógyász szakorvos / Sürgősségi szakorvos (igazolt 3 éves gyermekgyógyászat gyakorlattal) / BSc ápoló (3 éves sürgősségi szakmai és oktatói gyakorlattal) / Egészségügyi szakoktató / Egészségügyi szaktanár/tanár (igazolt 3 éves gyermekgyógyászatban eltöltött gyakorlattal) / Mentőtiszt (3 éves kivonuló szakmai és oktatói gyakorlattal) / BLS instruktorként az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

3593 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Biokémia, Biofizika, Sejtbiológia, Mikrobiológia, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszerteran, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana, Közegészségtan-járványtan, Egészségügyi etikai, Egészségügyi jogi ismeretek

Egészségügyi Informatika, Egészségpszichológia, Mikrobiológia, járványtan, általános kórtan, Ápolástudomány, Betegmegfigyelés, állapotkövetés, Betegápolás alapjai, Alapápolási gyakorlat, Diagnosztika alapismeretek, Gyógyszertani és terápiás alapismeretek, Dietetika, Szülészeti-nőgyógyászati betegek ápolása.

3594 A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.**3595 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák**

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
-----------------------	-----------	---------------------------------	-----------------------------------	--

Betegvizsgálatot, betegmegfigyelést végez	Ismeri a gyermekbetegségek sajátosságait	Teljesen önállóan	Pontosság, magabiztosság, határozottság, jogkövető magatartás, etikus és empatikus magatartás, megfigyelőképesség, önálló munkavégzés, higiénés szemlélet, preventív szemlélet, kommunikációs készség	Elektronikus betegmegfigyelő rendszerek ismerete és alkalmazása
Felismeri a beteg állapotváltozásait, állapotváltozás esetén jelzi azt	Ismeri a gyermekbetegségek sajátosságait, valamint az állapotváltozások kritérium- és riasztási rendszerét	Teljesen önállóan		Kórházi medikai rendszerek használata
Gyermekkori sürgősségi állapotokat felismer	Ismeri a gyermek-kori sürgősségi állapotokat	Instrukció alapján részben önállóan		
Kritikus állapotú gyermeket ellát	Ismeri a kritikus állapotú gyermek klinikum alapjait és ápolástani vonatkozásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Szakma szabályai szerint tudja alkalmazni az alapszintű és eszközös alapszintű újraélesztést	Ismeri a BLS protokollját.	Teljesen önállóan		
Ápolási és megfigyelési dokumentációt vezet	Ismeri az ápolási dokumentáció vezetésének szabályait, jogi jelentőségét.	Teljesen önállóan		Elektronikus ápolási dokumentáció ismerete és vezetése.
Mérgezett gyermeket ápol	Ismeri a csecsemő és gyermekkorban leggyakrabban előforduló mérgezéseket, és az ellátás sajátosságait	Instrukció alapján részben önállóan		

3596 A tantárgy témakörei

3.5.9.6.1 Sürgősségi állapotfelmérés, kritikus állapotú gyermek ellátása

Állapotfelmérés algoritmus (ABCDE vizsgálat)

Felkészülés súlyos beteg fogadására

Életet veszélyeztető állapotok felismerése, ápolói teendők

Maszkos ballonos lélegeztetés

BLS

Postresuscitációs ellátás

Ápolói teendők

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.5.9.6.2 Sürgősségi állapotok gyermekkorban

Légzési nehezítettség, stridor, köhögés, hyperventilatio

Bronchiolitis,
Krupp-szindróma,
Epiglottitis
Akut asztmás roham
Mellkasi fájdalom, palpáció, cianózis

Eszméletvesztés, tudatzavar
 Sokk
 Szepszis, széptikus sokk
 Anafilaxia
 Bradycardia, tachycardia
 Akut has
 Diabetesez ketoacidosis
 Akut légzési elégtelenség
 Légúti idegen test eltávolítása
 Fejfájás
 Kiütések
 Fül- és torokfájdalom
 Hányás, hasmenés
 Lázas gyermek, lázgörcs
 Akut glomerulonefritisz
 Epilepszia, status epilepticus
 Hypovolaemia, dehidráció sürgösségi ellátása
 Hypoglycaemia
 Orrvérzés
 Szemsérülés, szemgyulladás
 Akut torticollis
 Pszichés zavarok, viselkedésproblémák
 Ápolástan sürgösségi ellátást igénylő csecsemő és gyermek esetén

3.5.9.6.3 Mérgézések csecsemő- és gyermekkorban

A mérgezések formái
 A mérgek hatástalanításának lehetőségei
 Az ellátás sajátosságai csecsemő –és gyermekkorban

3.5.9.6.4 Sürgösségi ápolástan gyakorlat

Triage-rendszer megismerése, annak csecsemő- és gyermekspecifikus aspektusai
 Kritikus állapotú beteg felismerése, ápolói teendőinek megismerése
 Betegmegfigyelés
 Csecsemő- és gyermek sürgösségi állapotok vizsgálati algoritmusai
 Diagnosztikai és terápiás beavatkozások előkészítése, azokban való asszisztálás/kivitelezés
 Ápolási specialitások és az ápolási folyamat jellemzői a csecsemő- és gyermek sürgösségi osztályon
 Betegfelvételi és megfigyelési dokumentáció vezetése

3.5.10 Szülészet-nőgyógyászati betegek ápolása tantárgy

32 óra

35.101 A tantárgy tanításának fő célja

Olyan szakemberek képzése, akik képesek a szülészeti és nőgyógyászati intézmények munkájába részt venni, el tudják különíteni az élettani várandósságot/szülést a patológiástól, ismerik a nőgyógyászat eszközrendszerét. Részt tudnak venni az új, családbarát alapelvekre épülő egészségügyi szakmai irányelvek alapján a várandósgondozásban, az újszülött ellátásában, és ismerik a korszerű szoptatási, szülészeti irányelveket. A tanulót megismertetni a reprodukciós szervrendszer kóros működésével, a betegek ápolási diagnózisaival és felkészíteni a szakápolási tevékenységek elvégzésére

35.102A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Szülész-nőgyógyász szakorvos / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal / Szülésznő Bsc 3 év gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év szülész-nőgyógyászati területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

35.103 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia: emberi reprodukció, sejtosztódás, Anatómia, élettan, kórélettan, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszer-tan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Sztóma ellátás és sebkezelés Klinikai táplálás, Pedagógia, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infektókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana

35.104A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

35.105 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
Nőgyógyászati vizsgálatoknál asz- szisztál	Ismeri a női reprodukciós szerveket és működésüket, eszköz-parkot, kliens pozicionálásának lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan		Felhasználói szintű számítógép kezelés - egészségügyi szoftver kezelése
Várandósság alatti szűrővizsgálatokb an részt vesz	Meghatározza a fogamzás felté- eleit, a fiziológiás várandósságot, diagnosztikájá t, szűrővizsgálat ok menetét, magzat fejlődését, anyai szervezet változása- it	Instrukció alapján részben önállóan	Empatikusan, etiku- san, segítőkészen a kliens érdekeit és szükségleteit szem előtt tartva vesz részt az ellátásban	Haladó szinten keresi az aktuális várandós gondozási irányelveket

Patológias váran- dóst ápol	Ismeri a felnőtt ember ápolásának menetét, az ápolási folyamatot, a vá- randósság alatti leggyakoribb szö- vődményeket és a hozzájuk tartozó ápolói tevékenysé- get. Azonosítja a mesterséges meg- termékenyítés okait.	Teljesen önállóan		Egészségügyi szoft- vereket használva komplettálja isme- reteit, elektronikus ápolási dokumenta- ciót vezet
-----------------------------------	--	-------------------	--	--

Jellemzi a háborítatlan szülés folyamatát, és az aranyóra alap pilléreit	Meghatározza a szülés szakaszait, az aranyóra jelentőségét hormonális és pszichés szempontból	Teljesen önállóan		Haladó módon keresi az aktuális szülészeti ajánlásokat
Rendellenes szülés / vetélésen átesett nőt ápol	Felsorolja a szülés alatti lehetséges szövődeményeket, ellátásuk menetét, a vetélést követő hormonális és pszichikai változásokat, betegjogokat. Áznosítja az ápolói teendőket	Teljesen önállóan		
Közreműködik a szoptatás és gyermekbarát újszülött ellátásban.	Felsorolja az érett újszülött jellemzőit, ismeri az újszülött ellátás menetét. Ismeri a női mell anatómiáját és élettanát, a szoptatás jelentőségét, a tejtermelés folyamatát, tejtermelést segítő tényezőket, mennyiségét, az újszülött fiziológiai változásait. Ismeri az újszülött kori szűrővizsgálatok kivitelezésének módját.	Instrukció alapján részben önállóan		
Gyermekágyas anyát ápol	Felsorolja a méh involúció lépéseit, ismeri a szült nő fiziológiai szükségleteit. Ismeri a pszichés támogatás jelentőségét	Teljesen önállóan		

Nőgyógyászati beteget ápol	Ismeri a leggyakori nőgyógyászati betegségeket (fertőzés, PCOS, endometriózis), ápolói teendőket, életkori fiziológiai változásokat, nőgyógyászati szempontból, felsorolja a vérzési rendellenességeket, ismeri a leggyakori nőgyógyászati daganatos betegségeket, ápolói sajátosságait, petesejt tárolás lehetőségeit. Integrálja a nőgyógyászati ellátásban a gyógyszeres ismereteit.	Teljesen önállóan		
Nőgyógyászati beteget felkészít beavatkozásokhoz, és segédkezik benne	Ismeri a fizikális gyógymódokat a nőgyógyászati ellátás kapcsán, meghatározza a nőgyógyászati citotisztikus kezeléseket, ápolói beavatkozásait, tudja a nőgyógyászati vizsgálatok során alkalmazott testhelyzeteket, a beavatkozások menetét, eszközeit	Instrukció alapján részben önállóan		

35106 A tantárgy témakörei

3.5.10.6.1 Nőgyógyászati vizsgáló eljárások

Nőgyógyászati anamnézis felvétel lépései, elemei

Külső, belső női nemi szerv megtekintésének lépései, fiziológiai kinézete, vizsgáló eszközök felsorolása, Hüvely kenet mintavétel menete

Tapintásos vizsgálat menete, diagnosztikai jelentősége, colposcopia, emlők vizsgálata, önvizsgálat oktatása, Hasi, hüvelyi UH vizsgálatra történő kliens előkészítés, vizsgálat menete Nőgyógyászati vizsgáló eszközök

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.10.6.2 Várandós gondozás

Élettani fogamzás, Várandósság jelei, otthoni és klinikai diagnosztikája:
 Fiziológiás anyai változások a várandósság egyes szakaszaiban
 Várandósság alatti kötelező szűrővizsgálatok és ápolói vonatkozásaik
 Magzat fejlődésének mérföldkövei a várandósság során

3.5.10.6.3 Szövődményes/patológias terhesség Patológias terhesség fogalma, diagnosztikája, Veszélyeztetett terhesség meghatározása

Várandósság alatt fellépő leggyakoribb szövődmények és ápolói vonatkozásaik
 Vetélés típusai, kliens felvételének és ápolásának specialitásai, pszichés és fizikai előkészítése

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.10.6.4 Háborítatlan szülés folyamata, szülési rendellenességek

Háborítatlan szülés fogalma, menete
 Szülés szakaszai, kísérése
 Vertikális szülési módok, szülőszoba felszereltsége
 Szülés alatti vizsgáló eljárások, lehetséges szövődmények, beavatkozások és ápolói vonatkozásaik
 Anyai-magzati sérülések a szülés alatt és ápolói

3.5.10.6.5 Gyerekbarát újszülött ellátás, szoptatástámogatás, gyermekágy

Érett újszülött jellemzői
 Apgár
 Aranyóra és hormonális-pszichés jelentősége
 Újszülött ellátása, szűrővizsgálatai, fiziológiás sárgaság, súlyvesztés
 Női mell anatómiája és élettana, tejtermelés folyamata, ingerei
 Szoptatás elősegítése (bőrkontaktus, rooming-in, pszichés támogatás)
 Gyermekágyas anya fiziológiás változásai és ápolói vonatkozások

3.5.10.6.6 Nőgyógyászati betegek ápolása

Reprodukciós és hormonrendszer életkori fiziológiás változásai
 Vérzési rendellenességek
 A leggyakoribb nőgyógyászati fertőzések, gyulladáscsökkentő kórképek, PCOS, endometriózis, HPV klinikumi és ápolási vonatkozásaik
 Leggyakoribb nőgyógyászati daganatos betegségek klinikai és ápolási vonatkozásaik
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.11 Közösségi ellátás és színtereinek szakápolástana tantárgy**63 óra****3.5.11.1** A tantárgy tanításának fő célja

A közösségi orvoslás-ápolás területén szerzett, ill. más előzetes tanulmányokra alapozva megismertetni a tanulót a körzeti-közösségi ápoló szerepével, lehetséges feladataival, kapcsolatrendszerével. A családorvos praxishoz tartozó felnőtt lakosság (18 éves kortól) számára a primer, secunder és terciar prevenció lehetőségeinek megismerése és az ezekhez kapcsolódó körzeti-közösségi tevékenységekben való aktív közreműködés. A közösségben dolgozó egészségügyi team munkájának és szakmai kapcsolatrendszerének a megismerése. A családorvos praxis csapat jelentősége a gyógyítási-ápolási folyamatban
 A tanulási terület oktatásának célja, hogy a tanuló ismerje meg a nemzetközi és hazai alapellátási-közösségi ápolási rendszereket, azok fontosabb jellemzőit, a lakóhely közeli ellátórend-

szeren belüli és azon kívüli betegutak szervezési szempontjait

35.11.2A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Háziiorvostani szakorvos / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év alapellátási-közösségi területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

35.11.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia: emberi reprodukció, sejtosztódás, Anatómia, élettan, kórélettan, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszer-tan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Sztóma ellátás és sebkezelés Klinikai táplálás, Pedagógia, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana

35.11.4A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

35.11.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompetenciák
Eligazodik az egészségügyi alap- ellátás rendszerében	Ismeri a hazai egészségügyi alap- ellátás fel- építését, működését meghatározó tényezőket.	Teljesen önállóan	Kiváló probléma felismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik. Kapcsolatteremtő képessége kiváló. A kapcsolódó szak-területek munkatársai- val hatékonyan együttműködik a problémák közös megoldásában.	Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni az ellátórendszer különböző elemei- ről.
Figyelemmel kíséri a szakterületét érintő jogszabályi környezet változásait	Ismeri az alapellátás területére vonatkozó jog- szabályi előírás- sokat.	Teljesen önállóan	Korrekt és empati- kus módon kom- munikál. Határozottság, Fele- lősségtudat, jogsze- rű és etikus maga- tartás, szabályok ismerete és betartá- sa, szervezés és irányítás képessége,	Keresőprogramo- k segítségével képes információt gyűjteni a jogszabályváltó- zásokról.
Standardokat, pro- tokollokat dolgoz ki	Ismeri a szak- dolgozói kompeten- ciákat és hatáskörö- ket, valamint a standardok, proto- kollok kidolgozásá- nak eljárásrendjét	Irányítással		Word dokumentum sablon létrehozása
Alkalmazza a kör- nyezetvédelmi és hulladékkezelés i szabályokat	Ismeri a környezet- védelmi és hulla- dékkezelési előírá- sokat	Teljesen önállóan		Keresőprogram ok segítségével képes információt gyűjteni a témát érintő válto- zásokról.

Részt vesz a betegutak menedzselésében	Ismeri a különböző egészség-ügyi és szociális ellátási formákra vonatkozó jogosultsági szabályokat.	Instrukció alapján részben önállóan	logikus gondolkodás, visszacsatolás.	Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni a témát érintő változásokról.
--	---	-------------------------------------	--------------------------------------	---

Közreműködik a praxis hatáskörébe tartozó orvosszakértői feladatok elvégzésében, dokumentálja azokat és vezeti a nyilvántartást.	Ismeri a praxis hatáskörébe tartozó orvosszakértői feladatokra vonatkozó szabályozásokat.	Irányítással		Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni a témát érintő változásokról.
Közreműködik a közegészségügyi és járványügyi jogszabályok által előírt feladatok végrehajtásában	Ismeri a közegészségügyi és járványügyi jogszabályok alapellátásra vonatkozó előírásait.	Irányítással		Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni a témát érintő változásokról.
A kötelező és az ajánlott védőoltások beszerzésében, beadásában és nyilvántartásában részt vesz.	Ismeri a kötelező és az ajánlott védőoltásokkal kapcsolatos nyilvántartási, adatszolgáltatási kötelezettségeket, valamint az oltóanyagok beszerzésével, tárolásával összefüggő szabályokat, továbbá a védőoltás beadásával kapcsolatos szabályokat.	Instrukció alapján részben önállóan		Háziorvosi betegnyilvántartó szoftverek alkalmazása
Kapcsolatot tart az egészségügyi és szociális alapellátást nyújtó szolgáltatókkal	Ismeri az egészségügyi és szociális ellátást nyújtó szolgáltatókkal való kapcsolattartás módját.	Teljesen önállóan		Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni a területén lévő ellátási lehetőségekről
Betartja az etikai és jogi szabályokat, standardokat, protokollokat az ápolásban és a háziorvosi rendszerben	Ismeri az etikai és jogi szabályokat, standardokat, protokollokat.	Teljesen önállóan		Keresőprogramok segítségével képes az etikai kódexet, jogszabályokat, minőségügyi dokumentumokat, protokollokat megkeresni.

35116 A tantárgy témakörei

- 3.5.11.6.1** Az alapellátás-közösségi ellátás kialakulása és fejlődése
- Az alapellátás-közösségi ellátás helye az egészségügyi ellátórendszerben
 - Az alapellátás-közösségi ellátás és ápolás fogalma
 - Az alapellátás kialakulásának és fejlődésének hazai és nemzetközi története
 - Az alapellátás-közösségi ellátás jelenlegi szereplői és kapcsolatrendszerük, feladatai
 - Háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás feladata, sajátosságai
 - Fogorvosi alapellátás feladata, sajátosságai
 - Háziorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátás feladata, sajátosságai
 - Védőnői ellátás feladata, sajátosságai
 - Iskola-egészségügyi ellátás feladata, sajátosságai
 - Az alapellátáshoz kapcsolódó otthoni szakápolás és otthoni hospice ellátás feladata, sajátosságai

A foglalkozás-egészségügyi alapellátás feladata, sajátosságai
 Lakóhely közeli szolgáltatások, praxisközösségek, csoportpraxisok, egészségfejlesztési irodák feladatai
 Az alapellátás jogszabályi környezete
 Az alapellátás és közösségi ápolás fejlődésének trendjei hazánkban és Európában

3.5.11.6.2 Az alapellátás-közösségi ellátás személyi, tárgyi és infrastrukturális feltételrendszere

A személyi, tárgyi és infrastrukturális feltételrendszer jogi szabályozása és ellenőrzése
 Szakdolgozói kompetenciák és hatáskörök az alapellátásban
 Hatósági és szakmai szakfelügyelet és irányítás
 Standardok, protokollok a háziorvosi rendszerben
 Minőségbiztosítás az alapellátás területén (praxis minőségirányítási rendszerének fajtái, felépítése, a megfelelőség tanúsítás kritériumai)
 A praxisműködtetés finanszírozása
 Lehetséges gazdasági és foglalkoztatási formák
 A szakdolgozók szerepe a praxismenedzsmentben
 Ápolói felelősség és etikai kérdések az alapellátásban
 Környezetvédelem, hulladékkezelés

3.5.11.6.3 Az otthoni szakápolás, hospice ellátás és a háziorvosi praxis kapcsolata

Az otthoni szakápolás, hospice ellátás jogi szabályozása
 Az otthoni szakápolás, hospice ellátás célja, módszere
 Az otthoni szakápolás, hospice igénybevételének feltételei, az elrendelés dokumentációja
 Az otthoni szakápolás keretében ellátható feladatok
 Az otthoni hospice ellátás keretében ellátható feladatok

3.5.11.6.4 A szociális ellátás és az egészségügyi alapellátás kapcsolata

A szociális ellátórendszer felépítése
 Együttműködés a szociális ellátórendszer szereplőivel
 Szociális juttatások és igények felmérése
 Szociális ellátások felosztásának rendszere
 Szociális juttatások kérelmezésének formái, módja

3.5.11.6.5 Közegészségügyi, járványügyi feladatok a háziorvosi praxisban

Fertőző betegségekkel és fertőző betegségekre gyanús személyekkel kapcsolatos tevékenység
 Fertőző betegek be és kijelentése, nyilvántartása
 Kórokozó-hordozókkal kapcsolatos tennivalók
 Életkorhoz kötötten kötelező védőoltások
 Megbetegedési veszély esetén kötelező védőoltások
 Megbetegedési veszély elhárítása céljából önkéntesen igénybe vehető térítésmentes védőoltások
 Külföldre történő kiutazás esetén fennálló védőoltási kötelezettség és egyéb ajánlott védőoltások
 Munkakörökhöz kapcsolódó védőoltási kötelezettség
 Védőoltások és azzal kapcsolatos nyilvántartások, igazolások
 A védőoltással kapcsolatos jelentések
 Járványügyi érdekből végzett laboratóriumi vizsgálatok
 Járványügyi érdekből végzett szűrővizsgálatok

Járványveszély vagy járvány esetére vonatkozó rendelkezések
Ételmérgezések esetén szükséges teendők

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.11.6.6 Háziorvosi praxisokban történő orvos szakértői, hatósági vizsgálatok
Háziorvosi praxisokban történő orvos szakértői, hatósági vizsgálatok típusai, jellemzői
A praxisokban végzett orvos szakértői, hatósági vizsgálatok jogszabályi háttere, feltételei
Keresőképtelenség típusai, keresőképesség elbírálása
Egészségkárosodás mértékének elbírálásához kapcsolódó feladatok
Láttelel felvétele
A halál megállapítása
Gépjármű-vezetői, belvízi hajózási szolgálati és belvízi kedvtelési célú vízijármű-vezetői
alkalmassági vizsgálat
Kézilőfegyverek, lőszeres, gáz- és riasztófegyverek megszerzésének és tartásának egész-
ségi alkalmassági vizsgálata

3.5.11.6.7 Alapellátási gyakorlat (intézménylátogatások)
Fogorvosi praxis
Védőnői szolgálat
Foglalkozás-egészségügyi alapszolgálat
Praxisközösség
Szociális ellátást nyújtó intézmény
Oltóközpont
Kormányhivatala Rehabilitációs Szakigazgatási Szerve

3.5.11.6.8 Háziorvosi, ügyeleti, otthoni szakápolási gyakorlat
Felnőtt és gyermek háziorvosi praxis
Otthoni szakápolási, otthoni hospice ellátást nyújtó szolgáltató
Ügyeleti ellátás
Egészségfejlesztési Iroda
Csoportpraxis
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.11.6.9 A prevenció szintjei, szinterei és célcsoportjai
A prevenció szintjei, szinterei és célcsoportjai
Szűrővizsgálatok célja, módszerei, szűréssel szemben támasztott követelmények
Egészségnevelés, egészségfejlesztés, mint a megelőzés lehetőségei
A szűrővizsgálatok jogszabályi háttere
Etikai felelősség a szűrővizsgálatok kapcsán
Szakdolgozók szerepe a toborzásban
A kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető szűrések
Életkorhoz kötött ellenőrző és szűrővizsgálatok
Ajánlott szűrővizsgálatok

3.5.11.6.10 Ápolási folyamatok tervezése, megvalósítása az alapellátásban
Ápolási folyamat az alapellátásban
Ápolási diagnózis alkotás
Ápolási terv készítése az alapellátásban
Az otthonába hazatérő páciens ápolási tervének specialitásai
Ápolási dokumentáció

3.5.11.6.11 Az ápolói tevékenységet támogató eszközök

A minimumfeltételekben előírt és az ajánlott tárgyi eszközök

A nővértáska felszerelése, a páciens otthonában alkalmazott "táskatechnika" ("visiting nurse bag technique")

Ápolási eszközök, segédeszközök

Rehabilitációs-, kényelmi- és mobilizációs eszközök

Önellátást-, életvitelt segítő és fejlesztő eszközök

Protézisek, ortézisek

Egészségmegőrzést támogató mobilapplikációk

Egészségfejlesztés szemléltető eszközei

Betegirányítást támogató eszközök

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.12 Gerontológia és szakápolástana tantárgy**72 óra****35.121** A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy célja, hogy a tanuló tisztában legyen az öregedési folyamatokkal a témával kapcsolatos fogalmak definícióival. Ismerje fel az idős kor veszélyeztető tényezőit. Legyen képes részt venni az egészséges idősök egészséggondozásában, illetve sajátítsa el az idős betegek megfigyelésének, speciális ápolásának, gondozásának alapjait. A XXI. század egyik kihívása a demográfiai változás, az időskorú lakosság részarányának növekedése és az idősök ellátásához kapcsolódó problémák halmozódása. A gerontológiai ismeretek szükségesek ahhoz, hogy a hallgató választott szakterületét az idősök körében is megfelelően művelni tudja. Az elméleti oktatás célja rendszerezni és kiegészíteni a geriátria elmélet és szakápolástani ismereteket.

35.122A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Gerontológus szakorvos / Geriáter szakorvos / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év gerontológiai/geriátriai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

35.123 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Biokémia, Biofizika, Sejtbiológia, Mikrobiológia, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszerteran, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana, Gyermekgyógyászat és szakápolástana, Közegészségtan-járványtan
Egészségügyi etikai esettanulmányok, Egészségügyi jogi esettanulmányok, Egészségügyi Informatika, Egészségpszichológia, Szülészet-nőgyógyászat és szakápolástana, Közösségi ellátás és színtereinek szakápolástana

35.124A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

35.125 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Meghatározza a gerontológia alapfogalmait és rendszerezi a gerontológia ágait, részterületeit, alapkérdéseit, célkitűzéseit	Ismeri a gerontológiai alapfogalmakat, a gerontológia ágait, részterületeit alapkérdéseit és célkitűzéseit	Teljesen önállóan		Informatikai ismeretek, informatikai eszközök alkalmazása, kereső funkciók, programok alkalmazása
Azonosítja az időskorban élettaninak minősíthető változásokat	Ismeri az időskorban élettaninak minősíthető változásokat, Ismeri az időskorra bekövetkező élettani-funkcionális, szociológiai és pszichológiai változásokat	Teljesen önállóan		Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése
Meghatározza az időskor biológiai, szomatikus és pszichés jellegzetességeit	Ismeri az életmód hatását az öregedési folyamatra	Teljesen önállóan	Jó megfigyelő készség, logikus gondolkodás, kritikus szemlélet, kritikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség,	
Bemutatja a geriátriai ellátás holisztikus szemléletét	Ismeri a geriátriai ellátás holisztikus szemléletét	Teljesen önállóan	képesség, együttműködési készség, képesség, határozottság, türelem, empátia, feltétel nélküli elfogadás képessége,	Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése

<p>Azonosítja az egészségi állapotot, a potenciális rizikó faktorokat</p>	<p>Ismeri a prevenció szintereket és a különböző szűrő-vizsgálatokat</p>	<p>Teljesen önállóan</p>	<p>Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő, segélyhívó, betegmegfigyelő szoftverek / rendszerek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése</p>
<p>Meghatározza a geriátriai betegek speciális ápolási és rehabilitációs igényeit, az életvégi gondozás különböző szintereit</p>	<p>Ismeri a geriátriai betegek speciális ápolási és rehabilitációs igényeit, az életvégi gondozás különböző szintereit</p>	<p>Teljesen önállóan</p>	<p>Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése</p>

35.126 A tantárgy témakörei

3.5.12.6.1 Általános gerontológiai alapok

Demográfiai, epidemiológiai, társadalmi és gazdasági összefüggések, A geriátriai ellátás rendszere, szervezeti struktúrája, Ápolási szinterek a geriátria területén, Ápolási folyamat az idősellátásban, Értékelési és dokumentációs formák a geriátriai ellátásban

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.12.6.2 Geriátriai szakápolástan

Geriátriai beteg állapotfelmérésének elvei és módszerei, Idős és krónikus betegek szükségleteinek kielégítése, Viselkedésminták, kulturális sémák, interperszonális kapcsolatok idős korban, Az idős beteg menedzselése az ellátási szinterekben, Idős betegek gyógyszerelése, Mindennapos és invazív beavatkozások a geriátriában, A kiválasztó és a reprodukciós rendszer szakápolástan, inkontinenciaellátás idős korban, Idős és krónikus betegek hagyományos és mesterséges táplálása, folyadék egyensúly fenntartása, A demens és Alzheimer kórban szenvedő betegek ellátása, szakápolása, Krónikus, légzőszervi megbetegedések ellátása, szakápolása, A gyógyfoglalkoztatás jelentősége az idősellátásban

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.5.12.6.3 Geriátriai gyakorlat

A gyakorlatot célzottan kell lefolytatni Geriátriai-, Ápolási-, Krónikus Belgyógyászati Osztályokon, valamint Pszichiátriai Osztály Demens, vagy Alzheimer részlegén, illetve otthoni szakápolást nyújtó szolgálaton belül

3.5.13 Onkológia és szakápolástan tanfolyam

80 óra

35.131 A tantárgy tanításának fő célja

Rendelkeznek azokkal az élettudományi, egészségtudományi, ápolástudományi, táplálkozás-tudományi, fizioterápia, orvostudományi, különös tekintettel a klinikai, diagnosztikai, terápiás és szakápolástani ismeretekre, melyek birtokában képesek az onkológiai betegellátásban önálló munkavégzésre, specializációjának megfelelően a kritikus gondolkodásra, a megszerzett tudás gyakorlati alkalmazására.

Elméleti és gyakorlati ismereteik képessé teszik az onkológiai betegellátás színterén a betegvizsgálattal, diagnózisalkotással, terápiás, valamint betegvezetési és betegedukációs feladatok ellátására is.

Képességeiket azon intézményben alkalmazhatják a gyakorlatban is, ahol az alkalmazandó jogszabályok, irányelvek, protokollok ezt lehetővé teszik

35.132A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Onkológus szakorvos / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év Onkológiai területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

35.133 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Biokémia, Biofizika, Sejtbiológia, Mikrobiológia, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszer-tan, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Belgyógyászat és szakápolástan, Sebészet és szakápolástan, Pszichiátria és szakápolástan, Neurológia és szakápolástan, Infektológia és szakápolástan, infekciókontroll, Kisklinikumi ismeretek

és szakápolástana, Gyermekgyógyászat és szakápolástana, Közegészségtan-járványtan
Egészségügyi etikai esettanulmányok, Egészségügyi jogi esettanulmányok, Egészségügyi
Informatika, Egészségpszichológia, Szülészet-nőgyógyászat és szakápolástana, Közösségi
ellátás és színtereinek szakápolástana, Gerontológia és szakápolástana

35.134A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.)
kell lebonyolítani.

35.135 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti a daganatos betegségek morbiditási, mortalitási mutatóit. A daganatos betegségek kialakulásának rizikótényezőit.	Ismeri a daganatos betegségek etiológiai tényezőit, megelőzésük lehetőségeit	Teljesen önállóan	A tantárgy elsajátításában motivált. Megfigyelőképesség, gondolkodás, pontosság, precizitás	
Biztonságos beteg környezet biztosítása a diagnosztikus beavatkozások, tevékenységek során	Ismeri a biztonságos betegkörnyezetet	Teljesen önállóan		
A beteget előkészíti a diagnosztikus beavatkozásokhoz	Ismeri a beteg előkészítés módjait	Instrukció alapján részben önállóan		
Betegmegfigyelést és a vizsgálati anyagokkal kapcsolatos teendők ellátja	Ismeri beteg megfigyelés általános szempontjait, speciális eseteit	Teljesen önállóan		Elektronikusan rögzíti
Részt vesz, a szűrővizsgálatok szervezésében, végrehajtásában	Ismeri az egyes kórképekhez kötődő szűrővizsgálati lehetőségeket.	Instrukció alapján részben önállóan		E-mailban tájékoztatja az érintetteket az eseményről, megfelelő hozzájárulás birtokában, digitális platformokon hirdeti az eseményeket.
Fájdalomcsillapítást végez	Ismeri a daganatos betegek fájdalomcsillapítási protokolljait	Instrukció alapján részben önállóan		

Tápláltsági állapotot felmér.	Ismeri a tápláltsági állapot felmérésének algoritmusát	Instrukció alapján részben önállóan	
Klinikai táplálásban közreműködik	Ismeri a klinikai táplálás rendszerét	Instrukció alapján részben önállóan	

35.136 A tantárgy témakörei

3.5.13.6.1 Daganatos betegségek etiológiája, epidemiológiája

A daganatképződés molekuláris alapjai (onkogének, tumorszuppresszor gének, DNS javító rendszerek, epigenetikai szerepe a daganatképződésben)

Vírusok szerepe a daganatok kialakulásában

Fizikai-kémia daganatkeltő faktorok,

A sugárzás daganatkeltő hatása

Daganatok növekedése és terjedése

Daganat előtti állapotok

Alapfogalmak: Incidencia, morbiditás, mortalitás

A daganatok gyakorisága, daganat keletkezés kockázati tényezői az életmód szerepe

Daganatos megbetegedések gyakoriságát befolyásoló tényezők

A daganatos megbetegedések incidenciája és az általuk okozott halálozás alakulása Magyarországon.

A daganatos betegségek várható alakulása

3.5.13.6.2 A daganatok szűrése és korai felismerés

A szűrési programok alapjai

A primer (életmód, környezetszennyezés, vakcináció) és szekunder (szervezett szűrések) prevenció lehetőségei

Nemzetközi ajánlások

Hazai szűrési programok

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.13.6.3 A daganatos betegségek diagnosztikája, ápolói feladatok a diagnosztikus eljárások során

Daganatos betegségek tünettana (általános tünetek, szervspecifikus tünetek, áttétek tünetei, paraneoplasiás jelenségek)

A daganatos betegségek kórelőzménye, fizikális vizsgálat

Daganatos megbetegedések laboratóriumi diagnosztikája, tumor markerek

Képpalkotó diagnosztika szerepe, módszerei

Izotóppal végzett diagnosztika lehetőségei,

A daganatok szövettani és molekuláris, géndiagnosztikája

Intervenciós módszerek

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.13.6.4 Daganatok csoportosításának egységes rendszere

Daganatok nevezéktana

Daganatok szövettani típusai

Daganatok TNM beosztása

Daganatok stádium besorolása

3.5.13.6.5 Daganatos betegek kezelésének lehetőségei

Daganatos betegségek kezelésének módszerei (sebészeti kezelés, sugárterápia, kemoterá-

pia, hormonkezelés, daganatok célzott kezelése -biológiai kezelés, immunterápia, génterápia, gyógy-szeres kezeléssel kapcsolatos ápolói feladatok)

A daganatos betegek kezelhetőségét befolyásoló tényezők, és a kezeléssel összefüggő fogalmak

A daganatok sebészi kezelése-sebészi onkológia, daganat eltávolítás elvei, sebészi technika, műtétek fajtái

A daganatos betegségek gyógyszeres szisztémás kezelése: kemoterápia, hormonterápia, célzott daganatellenes kezelés, immunterápia

Daganatok sugárkezelése- modalitásai, fizikai, kémiai és biológiai alapjai

Terápiás mellékhatások és kezelésük (hányinger, hányás, hasmenés, nyálkahártya elváltozások, bőrtünetek)

Fájdalomcsillapítás

Táplálás terápia az onkológiai betegségben szenvedőknél

Rehabilitáció az onkológiában (definíció, onkológiai rehabilitációs program elemei, testi és lelki rehabilitáció, nonverbális pszichoterápia, ápolói feladatok rehabilitáció területén)

Daganatos betegek lelki gondozása (daganatos betegségek pszichoszociális jellemzői, halálkó betegek pszichoszociális ellátása)

3.5.13.6.6 Daganatos betegek szupportív (támogató) kezelése

Vérképző rendszerre kifejtett mellékhatások kezelése

Nyálkahártya, bőr, oto-neurotoxicitás kezelése

Gyomor-bélműködés zavarainak elhárítása (hányinger, hányás, hasmenés kezelése)

Daganatos betegek fájdalomcsillapítása

Táplálásterápia onkológiai beteg kezelése során

3.5.13.6.7 Onkológiai gyógyszerterapeutikai ismeretek

Citosztatikus kezelések alapelvei

Kemoterápiás kezelések módjai

Daganatok hormonális befolyásolásának lehetőségei

Citokinek szerepe

Célzott daganatkezelés jelentősége

Immunterápia alapjai

Farmakodinámiás interakciók: antagonizmus, szinergizmus

Farmakokinetikai interakciók (béltraktusban előforduló, fehérjekötődés során létrejövő, metabolizmus során bekövetkező interakció).

Daganatellenes szerek és az étel közötti interakció

3.5.13.6.8 Részletes klinikai onkológia és szakápolástanának alapjai

Fej-nyak régió daganatok, kezelése és szakápolása

Tápcsatorna daganatok, kezelése és szakápolása

Máj és epeúti daganatok, kezelése és szakápolása

A hasnyálmirigy, az emésztőrendszeri stromadaganatok (GIST), hashártya daganatok, kezelése és szakápolása

Emlődaganatok, kezelése és szakápolása

Mellkasi szervek daganata és szakápolástan

Ivarszervek daganatai és szakápolástan

Kisklinikumi daganatok és szakápolástan

Központi idegrendszeri- és mozgásszervi daganatok, valamint ezek szakápolástan

Gyermekkori daganatok- és haematológiai daganatok, valamint ezek szakápolástan

Daganatos beteg ápolási specialitásai, ápolási tervek

Daganatos betegek gondozása

Onkológiai szakbizottságok (onkoteam) szerepe, feladatai

3.5.13.6.9 Speciális onkológiai szakápolástan

Citosztatikus keverékinfúzió készítésének tárgyi feltételei (helyiség, berendezések, eszközök, felszerelések,)

Citosztatikus keverékinfúzió készítésének személyi feltételei (citosztatikus keverékinfúzió készítő aszeptikus egység személyzete, létszáma, alkalmassági orvosi vizsgálat)

Citosztatikus keverékinfúzió szállítása,

Citosztatikus keverékinfúzió tárolása,

Citosztatikus keverékinfúzió beadása, dokumentálása.

Dekontamináció, módjai,

Dekontaminálás eszközei, lépései, dokumentációja

Paravazáció/extravazáció típusai

Paravazáció/extravazáció leggyakoribb okai

Port a Cath kanül, gyógyszer bejuttatása

Port a Cath kanül ápolása, gondozása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.5.13.6.10 Onko-hematológia- immunrendszer sajátosságai csecsemő –és gyermekkorban

Onko-hematológiai- immunrendszer anatómiai és élettani sajátosságok, jellemzők

A leggyakoribb onko –hematológiai betegségek

Vérzéssel járó rendellenességek

Véralvadási rendellenességek

Veleszületett immunhiányos állapotok

Szisztémás autoimmun betegségek

Őssejt-transzplantáció

Hospice ellátás csecsemő és gyermekkorban

Sajátos etikai, jogi szempontok az ellátás, gondozás során

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni Bevezetés az onkopszichológiába Bevezetés az onkopszichológiába

Onkopszichológia fogalma, története.

Pszichoszomatikus betegségek,

Biopszichoszociális modell,

Betegközpontú és holisztikus betegellátás, gyógyítás elméletei

3.5.14 Hospice ellátás és szakápolástana, otthonápolás tantárgy**45 óra****3.5.14.1** A tantárgy tanításának fő célja

Elsajátítják a gyógyíthatatlan gyermek és felnőtt beteg, valamint családja szükségleteinek holisztikus megközelítésben történő felmérését, ennek alapján a multidiszciplináris team tagjaként az egyénre szabott ápolási gondozási tervet végrehajtani ill. végrehajtását koordinálni, amennyiben szükséges más ellátási területről szakembereket bevonni az ellátásba az elérhető legmagasabb életminőséget biztosítva ezzel a betegnek és családjának. Megismerik a hospice-palliatív ellátási igényű betegek kínzó tüneteinek enyhítési/megszüntetési módjait, megtanulják a nem gyógyszeres terápiás eljárásokat. Megismerik az élet végéhez kapcsolódó jogi szabályokat, melynek alapján támaszt tudnak nyújtani a családnak az életvégi jogi kérdések körében, valamint a gyász időszakában is.

Képessé válnak arra, hogy nyíltan kommunikáljanak a beteggel és családtagjaival; ápolási, pszichológiai, tanatólogiai ismereteiket alkalmazva bevonják a családtagokat a beteg ellátásába, támogassák a beteget és családját a haldoklás különböző szakaszaiban, felkészítsék a családtagokat, hogy mindvégig a beteg mellett tudjanak lenni. Felkészülnek az önálló, felelős

munkavégzésre és annak szakszerű és pontos dokumentálására.

35.142A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészségére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év hospice területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

35.143 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anatómia, élettan, kórélettan, Biokémia, Biofizika, Sejtbiológia, Mikrobiológia, Elsősegélynyújtás-elsőellátás, Egészségügyi terminológia II., Gyógyszertan- alkalmazott gyógyszerteran, Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika, Belgyógyászat és szakápolástana, Sebészet és szakápolástana, Pszichiátria és szakápolástana, Neurológia és szakápolástana, Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll, Kisklinikumi ismeretek és szakápolástana, Gyermekgyógyászat és szakápolástana, Közegészségtan-járványtan
Egészségügyi etikai esettanulmányok, Egészségügyi jogi esettanulmányok, Egészségügyi Informatika, Egészségpszichológia, Szülészet-nőgyógyászat és szakápolástana, Közösségi ellátás és színtereinek szakápolástana, Gerontológia és szakápolástana

35.144A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

35.145 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felméri a beteg performansz státuszát, a beteg és családja szükségleteit, felismeri a prioritásokat, ápolási tervet készít, értékeli az eredményeket, elvégzi a szükséges módosításokat	Ismeri a vitális és önellátási képességi paraméterek élettani és kóros értékeit. Ismeri az ápolási folyamatot. Ismeri a fájdalom felmérésének módszereit. Ismeri a decubitus rizikófelmérésére szolgáló skálákat	Teljesen önállóan	Feladatait a beteg és családja szükségleteinek holisztikus megközelítésben történő felmérése alapján a hospice/ palliatív ellátás különböző	Informatikai eszközöket felhasználói szinten kezel, elektronikus ápolási dokumentációt vezet
Multidiszciplináris team tagjaként a beteg ellátásába a team többi tagját ill. más ellátási területről szakembereket bevon	Ismeri a hospice-palliatív team tevékenységét, hatáskörét, az ellátás különböző formáit és igénybevételeinek lehetőségeit.	Teljesen önállóan		Informatikai és telekommunikációs eszközöket felhasználói szinten kezel. Alkalmazza a hazai ellátói adatbázisokat

Megtanítja a család- tagokat a beteg aktuális állapotának megfelelő alap és szakápolási művele- tekre	Ismeri az ápolási elveket, ajánlásokat, szakmai kommunikációt és pedagógiai ismereteit alkalmazza	Teljesen önállóan	területe- in a team tagjaival együttműködve etikusan, empatikus- san, határozott pon- tossággal végzi. A beteg állapotát megfigyeli, értékeli, precízen,	Informatikai és telekommunikációs eszközöket felhasználó szinten kezel. Alkalmazza a hazai ellátói adatbázisokat
Enyhíti/megszünteti a gyógyíthatatlan beteg fájdalmát, kínzó testi és egyéb tüneteit	Átfogóan ismeri a fájdalom mechanizmusának kialakulását. Ismeri a daganatos beteg fájdalmának csillapítására irányuló gyógyszeres, nem gyógyszeres és alternatív lehetőségeket. Ismeri a fájdalomcsillapítás szintjeit és a fájdalomcsillapítók farmakológiai hatásait. Ismeri a palliatív és supportív terápia orvosi és ápolási lehetőségeit	Instrukció alapján részben önállóan	ke- llő részletességgel dokumentálja a szakmai kifejezések használatával. Törekszik a pontos és precíz munka- végzésre. Segítőképzés, munká- jára és önmagára igényes	PCA és subcutan pumpát kezel, terápia- eszközök felhasználói szinten ismer és alkalmaz, az aktuális hazai és nemzetközi irányel- veket keresi és alkalmazza. Elekt- ronikus ápolási dokumentációt vezet
Megelőzi/enyhíti a gyógyszer- mellékhatás követ- keztében kialakuló, életminőséget rontó tüneteket. Felkészíti a család- tagokat a várható mellékhatásokra	Ismeri a fájdalom- csillapítók mellék- hatásai	Instrukció alapján részben önállóan		Elektronikus ápolási dokumentációt vezet. Az aktuális hazai és nemzetközi irányel- veket, evidenciákat keresi és alkalmaz- za

Megelőzi a nyomási fekély kialakulását, a családtagoknak megtanítja a megelőzés lehetőségeit, a kialakult decubitust kezeli. Műtéti és tumoros sebeket, krónikus sebeket sipolyokat ellát és megtanítja a családtagokat a sebellátásra.	Ismeri a decubitus kialakulására hajlamosító tényezőket, a nyomási fekély stádiumait és a különböző stádiumban lévő sebek ellátásának módszereit. Ismeri a sebellátás korszerű elveit, a modern kötszereket, a felírhatóság lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan		Elektronikus ápolási dokumentációt vezet. Az aktuális hazai és nemzetközi irányelveket, evidenciákat keresi és alkalmazza
Felismeri a közelgő halál jeleit, biztosítja a haldokló beteg szükségleteinek megfelelő ápolást	Tisztában van a közelgő halál jeleivel, ismeri a haldokló beteg chartáját	Teljesen önállóan		
Kegyeletli halottellátást végez	Ismeri a szakmai ajánlásokat, kulturális vonatkozásokat	Teljesen önállóan		
Felismeri a gyásztámogatás módszereit, felismeri a patológias gyászreakciókat	Ismeri és alkalmazza a szakmai kommunikáció alapelveit, a jogi, etikai, szociológiai és pszichológiai ismereteket	Instrukció alapján részben önállóan		

35146 A tantárgy témakörei

3.5.14.6.1 A hospice-palliatív ellátás szellemisége, alapelvei a hospice mozgalom története

Hazai és nemzetközi epidemiológiai adatok
 Palliatív ellátás, hospice ellátás fogalma
 Előrehaladott állapot, terminális állapot, életminőség
 A hospice/palliatív ellátás alapelvei

- St Christopher's Hospice
- WHO 2002

Fehér könyv az európai hospice és palliatív ellátás standardjairól és normáiról
 A nemzetközi hospice mozgalom története
 A magyarországi hospice mozgalom kialakulása és fejlődése

3.5.14.6.2 A Mo.-i hospice-palliatív ellátórendszer felépítése, törvényi és finanszírozási háttere, ellátási formák sajátosságai

A magyarországi hospice - palliatív ellátás felépítése, működése
 Törvényi és finanszírozási háttér:

A palliatív ellátás elvi alapjai az egészségügyi ellátásban

A Magyarországon jelenleg hatályos jogszabályok:

- 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről 99.§
- Betegjogok

A palliatív ellátás jogi hátterére vonatkozó jogszabályok:

- Hatályos rendelet a szakmai minimumfeltételekről
- Emberi Erőforrások Minisztériuma szakmai irányelve a daganatos betegek ellátásáról
- Hatályos finanszírozási rendelet
- Betegjogok
- Dokumentációs rendszerek

A hospice-palliatív ellátás szervezeti és ellátási formái

A palliatív ellátás szintjei a progresszív betegellátás elvei szerint:

gyermek /felnőtt hospice ház, intézeti hospice-palliatív osztály, hospice-palliatív járóbeteg ellátás, otthoni gyermek és felnőtt hospice-palliatív gondozás, egyéb ellátási formák - mobil team, nappali szanatórium

3.5.14.6.3 Multidiszciplináris team tagjai, feladatai, jelentősége

A palliatív ellátás személyi feltételei és eszközigénye

Multidiszciplinaritás fogalma, együttműködés a team tagjai között, csoportnormák

A team tagjainak feladatai, céljai, kompetenciái

- palliatív jártasságú szakorvos
- ápoló, koordinátor
- gyógytornász, fizioterapeuta
- pszichológus, pszichiáter, mentálhigiénés szakember
- dietetikus
- szociális munkás
- képzett önkéntes segítő
- foglalkoztató terapeuta
- lelkész, pap

3.5.14.6.4 Speciális klinikai és ápolási ismeretek

A daganatos megbetegedések előfordulása Magyarországon - morbiditás, mortalitás, Nemzeti Rákregiszter/ EU

Az onkológiai hálózat

Diagnosztikai eljárások, vizsgálatok:

- képalkotó diagnosztika
- laboratóriumi diagnosztika
- endoscopia
- nukleáris medicina

Az onkológiai sebészet fő célkitűzései, a rekonstrukciós műtétek fontossága, a több ülésben végzett műtétek jelentősége

Onkológiai sebészeti beavatkozáson átesett beteg ápolása

- a beteg előkészítése műtetre
- a műtéten átesett beteg ápolása - sebellátás, kötözés, szövődmények, drének, speciális gyomor-bélszonda levezetése, mellkas megnyitáson átesett betegekkel kapcsolatos teendők inhalációs terápia sztomaterápia (ileo-colosztóma, tracheosztóma)
- tartósan behelyezett szondák, katéterek használatával kapcsolatos ápolási feladatok
- mesterséges enterális és parenterális táplálás

Kemo-, hormon-, immunterápia mellékhatásai, a terápián átesett betegek ápolása - dermatológiai tünetek, gastrointestinális tünetek, idegrendszeri tünetek stb. a testkép megváltozása

A sugárterápia és mellékhatásai, a sugárterápián átesett beteg ápolása - bőr-, nyálkahártya-kezelés, megfelelő diéta

A daganatos beteg rehabilitációjának eszközei, gyógyászati segédeszközök

A rehabilitációs terv/program összeállításának elve

- mobilitás
- oxigenizáció segítése
- diétetika

Orvosi, szociális és lelki rehabilitáció a diagnózis közlésétől a beteg gyógyulásáig, illetve haláláig

Gyermekkorból adódó specialitások

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.14.6.5 A palliatív és szupportív terápia orvosi és ápolói vonatkozásai

Az anamnézis és státusfelvétel folyamata, specializációi, fizikális vizsgálat, állapotfelmérő skálák

Speciális műszeres és laborvizsgálatok

A tünetek gyógyszeres kezelése, palliatív terápia

A fájdalomcsillapítás alapelvei, terápiás módszerei

Dermatológiai tünetek - bőrt infiltráló tumorok, nyomás okozta tünetek - decubitus, sztómák és fisztulák, perifériás ödémák, lymphoedema, viszketés

Emésztőrendszeri elváltozások - halitosis, száraz száj szindróma, stomatitis, orális candidiasis, ízérzés zavarok, étvágytalanság, neheztett nyelés, csuklás, hányás, hányinger, székrekedés, hasmenés, bélelzáródás, ascites

Vizeletürítési zavarok - vizelet inkontinencia és vizeletretenció, haematuria

Idegrendszeri tünetek - agyi metastasisok, epilepsziás és epileptiform rohamok terminális állapotban, gerincvelői kompresszió, zavartság

Folyadék-, elektrolit zavarok

Láz, infekciók

Légzőrendszeri elváltozások, nehézlégzés

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.14.6.6 A fájdalomcsillapítás speciális vonatkozásai

A fájdalom kialakulásának okai, típusa - nociceptív, neuropátiás, pszichogén; áttörésszerű fájdalom

A fájdalom felmérése - fájdalomfelmérő skálák, a fájdalom jellege, életminőséget befolyásoló jellemzői

A fájdalomcsillapítás módszerei

Gyógyszeres fájdalomcsillapítás lehetőségei

A fájdalomcsillapítás alapelvei, lépcsői - WHO ajánlás

Gyógyszerek helyi alkalmazása- idegblokádok, epidural kanül

A major opiátokkal kapcsolatos rendelkezések

- gyógyszerfelírás/rendelés
- tárolás
- dokumentálás
- felhasználásra nem kerülő gyógyszer

A fájdalomcsillapítók mellékhatásai és a megelőzés lehetőségei - gastrointestinális tünetek, idegrendszeri tünetek

A fájdalomcsillapítás adjuváns gyógyszerei

Nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás - akupunktúra, relaxáció, masszázs, radioterápia

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.14.6.7 Utolsó órák ellátása, halottellátás

A közelgő halál tünetei, figyelmeztető jelei - élettani és lelki változások

Progresszív krónikus betegségek lefolyási szakaszai

Az élet utolsó óráiban elhagyható gyógyszerek

A haldokló beteg charta-ja

A haldokló beteg szükségletei, ápolói feladatok- haldokló beteg konfúziójának, delíriumának kezelése

Halott körüli teendők orvosi és ápolói vonatkozásai

A halottellátás gyakorlatának különbségei aktív osztályon és hospice/palliatív osztályon

Család pszichés támogatása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.5.14.6.8 Gyász, gyásztámogatás

A halál, halállal kapcsolatos érzések, halálfélelem

A diagnózis közlésének pszichológiai problémái

A pszichés stádiumok jellemzői

- elutasítás
- düh
- alku
- depresszió
- belenyugvás

Haldokló beteg charta-ja

Film: Iván Iljics halála, 72'

A haldokló beteg és családtagjai pszichés támogatása.

A halálhoz kötődő rítusok

A gyász szakaszai és a gyászfázisok jellemzői, a gyászév

- anticipációs gyász
- sokk
- kontrolláltság
- tudatosulás
- elfogadás
- adaptáció

A normál és a szövődményes gyász- krónikus gyász, bagatellizáció, hipertrófikus gyász, torzult gyász

A gyermekek halálképe

A haldokló és a gyászoló gyermek

A veszteség-feldolgozás segítése

A gyászolók gondozása - család, barát, lelkész, önsegítő csoportok, egyéni pszichoterápiás módszerek

Pasztorálpszichológia

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.5.14.6.9 Életvégi ellátással kapcsolatos jogi, etikai vonatkozások

A betegek tájékoztatása és a tájékoztatáson alapuló beleegyezés elvei.

A gyógyíthatatlan beteg felvilágosításának dilemmái.

A gyógyíthatatlan betegek ellátásának etikai kérdései.

Az élet végével kapcsolatos etikai döntések.

Eutanázia. (Halál saját kérésre c. film bemutatása)

A kezelés visszautasításának joga.

Élő végrendelet.

Az eutanázia és a hospice ellátás különbségei.

Esetelemzések

A szervátültetés etikai és jogi elvei.

Az agyhalál fogalma.

Az Egészségügyi Törvény a haldoklók gondozásáról és a hospice-ról, hospice vonatkozású miniszteri rendeletek, hospice szakmai irányelvek

Cselekvőképesség, korlátozott cselekvőképesség, cselekvőképtelenség esetei, a hozzájuk fűződő jogkövetkezmények.

Öröklési jog alapelemei, törvényes és végintézkedésen alapuló öröklés, végrendeletek a beteget az egészségügyi ellátások igénybevétele kapcsán megillető jogosultságok rendszere

3.5.14.6.10 Szakmai gyakorlat

A szakmai gyakorlat a tantárgy témaköreihez kapcsolódó gyakorlati tevékenységeket tartalmazza

3.5.15 Kritikus állapotú beteg ellátása tantárgy

56 óra

35.15.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló ismerje meg a kritikus állapotú betegek ellátásának hazai színtereit, azok diagnosztikus, terápiás és ápolási specialitásait. Legyen képes a kritikus állapotok korai felismerésre, kompetencia szintű elsődleges állapotfelmérésre és a szükséges beavatkozások haladéktalan elvégzésére. Legyen képes irányítással részt venni és segédkezni, az emelt szintű ellátásban. Kompetenciájának megfelelően végezze a kritikus állapotú / intenzív ellátást igénylő betegek ápolási folyamatának feladatait. Ismerje meg a különböző aneszteziológiai beavatkozásokat és a hozzájuk tartozó perioperatív ápolói feladatokat. A kialakított sürgősségi szemlélettel képes legyen az ellátás valamennyi területén túl, az intézeten kívüli szituációkban is a hirtelen kialakult kritikus állapotok menedzselésére, első ellátására.

35.152A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A klinikumra vonatkozóan: Oxiológus / Intenzív terápiás szakorvos / Aneszteziológus szakorvos / Általános orvos 1 év szakirányú gyakorlattal. A tantárgy egészére vonatkozóan: BSc ápoló/egészségügyi szakoktató (ápolói előképzettséggel): ha megfelel az alábbi feltételeknek: legalább 3 év sürgősségi/intenzív területen eltöltött gyakorlat, az adott klinikum teljesítése, valamint évi legalább 40 óra klinikai adott területen eltöltött gyakorlat teljesítése.

35.153 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika, Fizika, Kémia, Biofizika és biokémia, Anatómia, Élettan, Gyógyszertan, Diagnosztikus és terápiás ismeretek, Ápolástan, Klinikumi ismeretek

35.154A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

35.155 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Kritikus állapotokat felismer, riaszt	Sürgősségi ellátást igénylő kórállapotok tünettana	Teljesen önállóan	Határozottság, empátia, jó megfigyelőképesség, logikus gondolkodás, kritikus szemlélet, etikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, együttműködési készség, higiénés szabályok betartása	Riasztási eszközök alkalmazása
Elsődleges állapotfelmérés algoritmusának alkalmazza	ABCDE algoritmus azonnali beavatkozási igénylő állapottai	Teljesen önállóan		
Légútbiztosítást végez SGAD eszközökkel	Sürgősségi beavatkozások	Teljesen önállóan		
Emeltszintű ellátásban vesz részt	Emelt szintű sürgősségi ellátások protokolljai	Irányítással		
Kritikus állapotú beteget ápol	Intenzív betegápolás	Instrukció alapján részben önállóan		
Kiterjesztett monitorozást végez	A monitorozás elmélete és gyakorlata	Instrukció alapján részben önállóan		Monitorrendszerek alkalmazása
Perioperatív ellátásban vesz részt	Aneszteziológiai ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		
Fájdalomcsillapítást végez	Aneszteziológiai ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		PCA pumpák alkalmazása
Speciális gyógyszerbejuttatást végez	Alkalmazott gyógyszerteran	Instrukció alapján részben önállóan		
Parenterális táplálást végez	Táplálásterápiái ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		

35.156 A tantárgy témakörei

3.5.15.6.1 Prehospitális sürgősségi ellátás

A prehospitális sürgősségi ellátás rendszerének jellemzői, színterei, feladatkörei

A mentőszolgálat működése, a mentésirányítás feladatrendszere

Szakmai kommunikáció elemei az ellátókkal

A sürgősségi ellátás jogi, etikai specialitásai

Diagnosztikus és terápiás algoritmusok a prehospitális gyakorlatban

A sérült, súlyos sérült ellátási algoritmus

A mentésben alkalmazott mentéstechnikai eszközök és alkalmazási algoritmusai

Szekunder transzportok szervezési, betegátadási szempontjai

3.5.15.6.2 Intrahospitalis sürgősségi ellátás

Az intrahospitalis sürgősségi ellátás szinterei, jellemzői

A betegfogadás, osztályozás rendszere, szabályai

Az ABCDE algoritmus és azonnali beavatkozások intrahospitalis specialitásai

Légútbiztosítás ápolói kompetenciái (SGAD- OPA, NPA, LMA)

Emeltszintű légútbiztosítás ápolói feladatai (ET intubáció, sebészi légút)

Az oxigén és inhalációs terápia sürgősségi specialitásai

Emelt szintű újraélesztés algoritmusai, reverzibilis okok és ellátásuk
 A légzési elégtelenség és ellátási stratégiái
 Hemodinamikai instabilitást okozó ritmuszavarok és ellátásuk, elektromos terápiák
 Shock folyamatok csoportosítása, jellemzői, ellátási stratégiák
 A mellkasi fájdalom sürgősségi vonatkozásai
 Az akut hasi fájdalom sürgősségi vonatkozásai
 A masszív vérző beteg ellátási stratégiái
 Sürgősségi ellátást igénylő neurológiai állapotok
 Alsó végtagi fájdalom sürgősségi vonatkozása
 Sürgősségi ellátást igénylő sérülések, súlyos sérült ellátási algoritmusok
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.5.15.6.3 Intenzív betegellátás

Az intenzív ellátás szintjei, jellemzői,
 Intenzív ellátást igénylő állapotok,
 Az intenzív ellátás pszichés vonatkozásai
 A homeosztázis zavarai, azok követésének módszerei
 A kiterjesztett betegmegfigyelés specialitásai, invazív monitorozás
 Postresuscitációs ellátás és ápolás specialitásai
 Tartós gépilegeztetett beteg monitorozása, ápolása, a leszoktatás ápolói feladata
 A sedáció vezetése, altatott, sedált beteg megfigyelési és ápolási specialitásai
 Septicus beteg ellátásának, ápolásának specialitásai
 Speciális gyógyszer bejuttatások az intenzív ellátásban
 Klinikai táplálás specialitásai- parenterális táplálás
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.5.15.6.4 Aneszteziológia beavatkozások

Az aneszteziológia fogalma, célja, feladatköre,
 Az aneszteziológiai kivizsgálás és rizikó becslés
 Az aneszteziológiai beavatkozások formái, jellemzői
 Az aneszteziológiai fázisai
 Az egyes aneszteziológiai beavatkozások perioperatív ápolási vonatkozásai
 Postoperatív megfigyelés, ellátás és ápolás,
 Fájdalom menedzsment, postoperatív fájdalomcsillapítás

3.5.15.6.5 Kritikus állapotú betegek ápolási gyakorlata

A klinikai területi gyakorlat során a tanuló ismerje meg:
 A sürgősségi osztály működésének jellemzőit, a betegfogadás és osztályozás rendszerét, annak fontosabb lépéseit
 Figyelje meg az elsődleges állapotfelmérés algoritmus gyakorlatban történő alkalmazását
 Figyelje meg az egyes sürgősségi állapotok differenciáldiagnosztikai vizsgálatát
 Irányítással vegyen részt a betegek/sérültek vizsgálatában és ellátásában
 Ismerje meg a sürgősségi laboratóriumi és képalkotó vizsgálatok ápolói kompetenciájú tevékenységeit
 Az intenzív osztályos gyakorló területen figyelje meg az intenzív osztály működésének jellemzőit, a beteg felvétel rendjét.
 Ismerje meg a kiterjesztett monitorozás, invazív monitorozás rendszerét, irányítással vegyen részt a betegek monitorozásában
 Ismerje meg és irányítással vegyen részt a lélegeztetett betegek ellátásában, ápolásában
 Vegyen részt az intenzív ápolást igénylő betegek ápolási folyamatában
 Ismerje meg a kritikus állapotú betegek intézetben belüli transzportjának szervezési és kivi- telezési ápolói feladatait

3.5.16 Klinikai gyakorlat II tantárgy**56 óra****35.161 A tantárgy tanításának fő célja**

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló az elméleti ismeretei mellett megfelelő területi gyakorlatot szerezzen, illetve részletesebben megismerhesse az érdeklődésének megfelelő ápolási területet.

35.162A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Az adott területen jelenleg munkaviszonyban tevékenykedő és legalább 3 éves gyakorlat-tal rendelkező Bsc ápoló

35.163 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Általános ápolástan II; Belgyógyászat és szakápolástan; Sebészet és határterületeinek ápolástan; Pszichiátriai betegek ápolása; Neurológia és szakápolástan; Infektológia és szakápolástan, infekciókontroll; Kisklinikumi ismeretek és szakápolástan; Gyermekbelgyógyászati alapok és ápolási sajátosságok csecsemő és gyermekkorban; Csecsemő és gyermekápolási ismeretek; Sürgősségi ellátás gyermekkorban és ápolástan; Speciális ápolói feladatok a gyermekellátásban; Szülészeti-nőgyógyászati betegek ápolása; Közös-ségi ellátás és színtereinek szakápolástan; Gerontológia és szakápolástan; Onkológia és szakápolástan; Hospice ellátás és szakápolástan, otthonápolás; Kritikus állapotú beteg ellátása

35.164A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

35.165 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes-ségek	Ismeretek	Önállóság és fele-lősség mértéke	Elvárt viselkedés-módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Elhelyezi a beteget az osztályon, a gyógykezelést követően részt vesz az elbocsátás feladataiban	Ismeri a betegfelvé-tel, betegelhelyezés, betegátadás, elbo-csátás feladatait, dokumentáci óját	Teljesen önállóan	Segítőképz, türel- mes és empátikus a beteg irányában. Fontosnak tartja a beteg megfelelő tájékoztatását. Eti- kus viselkedés jel- lemzi.	
Laboratóriumi min- tát vesz a betegtől. Egyszerű, betegágy mellett végezhető labordiagnosztik ai módszereket alkal- maz.	Ismeri a vénás vér- vétel, a testvialadé- kok mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállí- tásának szabályait. Ismeri az ágy mel- letti vércukormérés,	Teljesen önállóan	Tájékoztatást ad a betegnek és a hoz- zátartozóknak az ápoló és/vagy orvos utasítása alapján. Munkáját körülte- kintően, a betegbiz-	

	vizletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását.		tonsági, munka- és	
--	---	--	-----------------------	--

Egyszerű eszközös és eszköz nélküli vizsgálatokat végez.	Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogát, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri az EKG vizsgálat kivitelezését, eszközeit.	Teljesen önállóan	egészségvédelmi szabályok betartásával végzi. Tevékenységet az orvos utasításának megfelelően, önállóan végzi. Az eredményeket pontosan dokumentálja. A tanulókkal türelmes, segítőkész, etikus magatartást tanúsít.	
Részt vesz az osztályon tartózkodó tanuló ápológyakorlati oktatásában.	Ismeri a szakmai gyakorlatokra vonatkozó fontosabb szabályokat, az oktatási módszerek fajtáit.	Teljesen önállóan	Felelősséget érez az utánpótlás nevelésében és betartja a biztonságos munkavégzés szabályait.	
Részt vesz az inféciókontroll feladataiban. Izolált beteget ápol.	Ismeri a kórokozó mikroorganizmusokat, a fertőzés létrejöttét. Ismeri a nosocomialis inféció fogalmát, kialakulását, a leggyakoribb nosocomialis inféciókat, Ismeri az inféciókontroll feladatát, tevékenységeit, a fertőző beteg elkülönítését és ápolását.	Teljesen önállóan	Felelősséget érez a fertőzések kialakulásának és terjedésének megelőzésében. Betartja és betartatja a higiénés, betegbiztonsági és munkavédelmi szabályokat. Az orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve,	

<p>Asszisztál invazív beavatkozásoknál.</p>	<p>Ismeri az invazív beavatkozások fogalmát, formáit, alkalmazásuk indikációit, kontraindikációit. (perifériás és centrális vénakanülök, artéria punkció, artéria kanülálás, EDA kanül, Port-a-cath, gyógyszerek bejuttatásának eszközei, használatuk (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, PCA pumpa, túlnyomásos szerelék), vizeletkatéterek és behelyezésük, helyigkondicionálás, betegmegfigyelő monitor invazív mérési lehetőségei, eszközös légútbiztosítás, dialízis, punkciók, biopsziák). Tisztában van az invazív beavatkozások jogi és etikai szabályaival. Ismeri az egyes beavatkozások eszközeit, ápolói feladatait, a lehetséges szövődményeket.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>	<p>vagy utasítás alapján önállóan (perifériás vénakanülök, vizeletkatéter, egyszerű eszközös légútbiztosítás kivitelezése, betegmegfigyelő monitor, gyógyszerbejuttató és eszközeinek használata) együttműködve az ápolóval és/vagy az orvossal vesz részt az invazív beavatkozások kivitelezésében. Felelős a beteg és a bevezetett eszköz megfigyeléséért, gondozásáért. Betartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályokat.</p> <p>Orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve vesz részt a hatóanyagot tartalmazó infúzió beadásánál. A hatóanyag nélküli infúziót orvosi utasításra önállóan beadja.</p> <p>Megfelelő indikáció esetén önállóan végez fájdalomcsillapítást non-szteroid</p>	
---	---	--------------------------	---	--

<p>Invazív beavatkozásokot végez (vé- nakanül behelyezés, véna punkció, hó- lyag katéter beveze- tése, női és férfi páciensnek).</p>	<p>Ismeri a perifériás véna kanül behelye- zésének protokoll- ját, a vénapunctió menetét, a transzu- rethrális katéter bevezetésének pro- tokollját. Ismeri a beavatkozás indiká- cióit, kontraindiká- cióit, és a lehetséges szövődményeket. Ismeri a beavatkó- zás dokumentálásá- nak menetét, és ápolói vonatkozása- it.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>	<p>gyulladáscsökken- - tő, vagy minor analgetikum adásá- val. Megfelelő indikáció esetén önállóan végez lázcsillapí- tást. Gyógyszerelő tevékenységét pon- tosan dokumentálja. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz, és</p>	
--	---	--	---	--

<p>Hatóanyag nélküli infúziót előkészít, bead. Előkészít, és segéd- kezik a hatóanyagot tartalmazó infúziós oldat beadásánál.</p>	<p>Ismeri a krisztalloid oldatok jellemzőit, indikációit, kontra-indikációit, adagolásukat, a lehetséges mellékhatásokat. Részletesen ismeri a a gyógyszeres és hatóanyag nélküli infúzió előkészíté- sével, beadásával kapcsolatos ápolói feladatokat, az infúzió beadásának eszközeit, a lehetséges szövődményeket, teendőket szövődmény esetén, a dokumentálás szabályait.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>	<p>egészségvédelmi szabályokat.</p>	
<p>Láz- és fájdalomcsillapítást végez per os, rectalis, vagy intramusculáris injekció formájában, tevékenységét dokumentálja. Felméri a beteg fájdalmát, közreműködik speciális fájdalomcsillapító eljárásokban (EDA, PCA).</p>	<p>Ismeri a non-szteroidok, minor analgetikumok jellemzőit, indikációit, kontra-indikációit, adagolásukat, lehetséges mellékhatásokat. Ismeri a speciális fájdalomcsillapító eljárásokat (EDA, PCA) Ismeri a lázcsillapítók jellemzőit, alkalmazásuk indikációit, kontra-indikációit, adagolásukat, a lehetséges mellékhatásaikat.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>		

<p>Az ápolási folyamat alkalmazásával megtervezi és a terv alapján megvalósítja az életkorok szerinti beteg ápolását. Tevékenységeit és a betegmegfigyelés eredményeit dokumentálja.</p>	<p>Ismeri a főbb ápolási modelleket. Ismeri az ápolási folyamat szakaszait, az ápolási terv elkészítésének szempontjait. Ápolástani, kórtani, klinikumi ismeretével felismeri a felmérés során kapott adatok összefüggéseit az ápolási diagnózisok pontos megfogalmazása érdekében. Ismeri az elektronikus és papír alapú egészségügyi és ápolási dokumentáció részeit, EESZT-t, a dokumentálás szabályait.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>		
--	---	--------------------------	--	--

35.166 A tantárgy témakörei

3.5.16.6.1 Irányított gyakorlat

A gyakorlatot úgy szükséges megszervezni, hogy a tanulónak legyen lehetősége az alábbi feladatokat elvégezni:

Vitális paraméterek megfigyelése

Betegmegfigyelő monitorok alkalmazása

Üvegampullából történő gyógyszerfelszívás

Gumidugós ampullából történő gyógyszerfelszívás

Két ampulla tartalmának összekeverése egy fecskendőben

Porampulla oldása, mulageon

Perfuzor használata

Beöntés

Tisztítóbeöntés kivitelezése mulageon

Az oxigén adagolás eszközei (reduktor, párástó tartály, flow-meter, áramlás szabályozó)

Az oxigén bejuttatás eszköze (orrkanül, egyszerű arcmaszka, reservoáros arcmaszka)

Venturi maszk, aeroszol maszk, T-szár, Hi-flow rendszerek), az egyes bejuttatási eszközök alkalmazásának javallatai, ellenjavallata

Az oxigénterápia gyakorlata, algoritmusa

Az perifériás vénakanülálás és az infúziós terápia kivitelezésének algoritmusa, gyakorlata

Enterális gyógyszerelés

Rectális, vaginális (kúp, hüvelygolyó, oldat) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejut-

tatás algoritmusai, életkori sajátosságai

A fül-orr-szem cseppek alkalmazásának javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai

A nasalis adagolás alkalmazásának javallatai, eszköze (MAD), a bejuttatás algoritmusai, szabályai

A transzdermális (kenőcs, krém, gél, paszta, oldat, tapasz) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai

Injekciózás előkészítés; injekció felszívása; injekciózás kivitelezése mulageon
Vérvétel
Perifériás kanül felvezetése, mulageon
Szárnyas tű felvezetése
Perifériás és centrális vénakanülok gondozása, artéria punkció ápolói feladatai, artéria kanüláláshoz asszisztálás, EDA kanül, Port-a-cath
Skybalum eltávolítás - Előkészítés és kivitelezés szimulátoron
Nasogastrikus szonda levezetése - Előkészítés és kivitelezés mulageon
Gyomormosás - Előkészítés és kivitelezés mulageon
Ágymelletti vércsoportmeghatározás Serafol teszttel - Előkészítés infúziós terápiához és kivitelezés mulageon (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, PCA pumpa, túlnyomásos szerelék).
Dialízis, punctiók, biopsziák ápolói feladatai
Ápolási diagnózisok felállítása
Katéterezés
Sebkezelés
Sztómagondozás
Életkoroknak megfelelő ápolási beavatkozások kivitelezése klinikai környezetben
Vizitekre történő kórtermi előkészítés, hulladékkezelés

3.5.16.6.2 Orientációs gyakorlat

A tanuló érdeklődésének és az infrastruktúrális lehetőségeknek megfelelő gyakorlat.

Nyári összefüggő szakmai gyakorlatok:

Egybefüggő szakmai gyakorlat: 40 óra

TARTALOM

Tartalom

1		
	A tanulási területekhez rendelt tantárgyak óraszámja évfolyamonként	3
3.1	Munkavállalói idegen nyelv megnevezésű tanulási terület (technikus szakmák ese- tén) .	7
3.1.1	Munkavállalói idegen nyelv tantárgy 27 óra	7
31.15	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	8
3.2	Alaptudományok megnevezésű tanulási terület	13
3.2.1	Szakmai kémiai és biokémiai alapok tantárgy 9 óra	13
32.15	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	13
3.2.2	Szakmai fizikai és biofizikai alapok tantárgy 9 óra	16
32.25	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	16
3.3	Ápolói alapozó ismeretek megnevezésű tanulási terület.....	19
3.3.1	Biokémia tantárgy 9 óra	19
33.15	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	19
3.3.2	Biofizika tantárgy 9 óra	20
33.25	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	21
3.3.3	Sejtbiológia II. tantárgy 9 óra	22
33.35	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	23
3.3.4	Közegészségtan - járványtan tantárgy 18 óra.....	25
33.45	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	25
3.3.5	Egészségügyi etikai esettanulmányok tantárgy 9 óra	28
33.55	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	29
3.3.6	Egészségügyi jogi esettanulmányok tantárgy 9 óra	31
33.65	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	32
3.3.7	Egészségügyi informatika tantárgy 9 óra.....	33
33.75	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	34
3.3.8	Egészségügyi kommunikáció – konfliktuskezelés – krízis menedzsment tan- tárgy 16 óra 36	
33.85	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	36
	A témakört csoportbontásban szükséges oktatni	37
	A témakört csoportbontásban szükséges oktatni	37
	A témakört csoportbontásban szükséges oktatni	38
	A témakört csoportbontásban szükséges oktatni	38
	A témakört csoportbontásban szükséges oktatni.	38
3.3.9	Egészségpszichológia tantárgy 8 óra	38

3.3.10.....	38
33105 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	38
3.4 Ápolói szakmai ismeretek megnevezésű tanulási terület	40
3.4.1 Anatómia-élettan-kórélettan tantárgy 18 óra	40
3415 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	40
3.4.2 Gyógyszertan - alkalmazott gyógyszer-tan tantárgy 36 óra.....	46
3425 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	46
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	50
3435 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	50
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	52
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	53
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	53
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	53
3.4.4 Általános ápolástan II. tantárgy 18 óra	54
3445 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	54
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	57
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	57
3.5.1 Belgyógyászat és szakápolástan tantárgy 54 óra	58
3515 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	58
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	61
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	62
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	62
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	63
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	63
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	63
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	64
3.5.2 Sebészet és határterületeinek ápolástan tantárgy 45 óra.....	64
3525 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	65
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	69
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	70
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	71
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	71
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	71
3.5.3 Pszichiátriai betegek ápolása tantárgy 36 óra.....	72
3535 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	72
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	73
A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	74

	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	75
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	75
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	75
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	75
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	76
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	76
35.45	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	76
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	79
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	79
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	79
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	79
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	79
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	79
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	80
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	80
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	80
35.55	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	80
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	82
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	83
35.65	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	83
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	85
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	85
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	86
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	86
35.75	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	87
3.5.8	Csecsemő és gyermekápolási ismeretek tantárgy 54 óra	90
35.85	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	92
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	94
3.5.9	Sürgősségi ellátás gyermekkorban és ápolástana tantárgy 32 óra.....	96
35.95	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	96
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	97
3.5.10	Szülészeti-nőgyógyászati betegek ápolása tantárgy 32 óra.....	99
35.105	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	100
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	103
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	104
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	104
35.115	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	106

	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	111
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	111
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	112
35.125	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	113
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	115
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	115
3.5.13	Onkológia és szakápolástana tantárgy 80 óra	115
35.135	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	116
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	117
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	117
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	119
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni Bevezetés az onkopszichológiába Bevezetés az onkopszichológiába	119
3.5.14	Hospice ellátás és szakápolástana, otthonápolás tantárgy 45 óra	119
35.145	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	120
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	124
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	124
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	124
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	125
	A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret.....	125
3.5.15	Kritikus állapotú beteg ellátása tantárgy 56 óra.....	126
35.155	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	127
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	129
	A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni	129
3.5.16	Klinikai gyakorlat II tantárgy 56 óra.....	130
35.165	A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák	130